

*Hari Khamis
25 Oktober 2001*

NEGERI PULAU PINANG

PENYATA RASMI

DEWAN UNDANGAN NEGERI

**DEWAN UNDANGAN NEGERI
YANG KESEPULUH**

**PENGGAL PERSIDANGAN KETIGA
MESYUARAT YANG KEDUA**

15 OKTOBER 2001 HINGGA 28 NOVEMBER 2001

DIKELUARKAN OLEH
UNIT DEWAN UNDANGAN NEGERI
PULAU PINANG

PENYATA RASMI

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KESEPULUH

PENGGAL KETIGA MESYUARAT KEDUA

Kandungan	Muka Surat
SAMBUNGAN PENGKULUNGAN USUL PELAN STRATEGIK PEMBANGUNAN PULAU PINANG PSDP2	3
Pengkulungan Usul Pelan Strategik Pembangunan Pulau Pinang PSDP2 oleh Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan)	3
Pengkulungan Usul Pelan Strategik Pembangunan Pulau Pinang PSDP2 oleh Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon)	29
Pengkulungan Usul Pelan Strategik Pembangunan Pulau Pinang PSDP2 oleh Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Y.B. Puan Jahara bt. Hamid)	51
Pengkulungan Usul Pelan Strategik Pembangunan Pulau Pinang PSDP2 oleh Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim)	58
Pengkulungan Usul Pelan Strategik Pembangunan Pulau Pinang PSDP2 oleh Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah)	82
Pengkulungan Usul Pelan Strategik Pembangunan Pulau Pinang PSDP2 oleh Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen)	88

PENYATA RASMI

DEWAN UNDANGAN NEGERI
YANG KESEPULUH

MESYUARAT KEDUA
PENGKAL KETIGA

Hari Khamis : 25 Oktober 2001

*(Tempat : Dewan Undangan Negeri,
Lebuh Light, Pulau Pinang.)*

HADIR

Ahli Kawasan Pinang Tunggal (Y.B. Dato' Haji Yahaya bin Abdul Hamid)
- Dato' Speaker

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon) – Ketua
Menteri

Setiausaha Kerajaan Negeri (Y.B. Dato' Khalid bin Ramli)

Yang Berhormat Pegawai Kewangan Negeri (Y.B. Encik Abdul Hanan bin
Alang Endut)

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen)

“ Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah)

“ Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon)

“ Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim)

“ Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan)

“ Telok Ayer Tawar (Y.B. Puan Jahara bt. Hamid)

“ Paya Terubong (Y.B. Dr. Loh Hock Hun)

“ Berapit (Y.B. Encik Lau Chiek Tuan)

“ Bagan Jermal (Y.B. Dato' Dr. Sak Cheng Lum)

“ Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow)

“ Telok Kumbar (Y.B. Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Haji
Syed Ahmad)

“ Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun)

“ Sungai Bakap (Y.B. Encik Lai Chew Hock)

“ Bertam (Y.B. Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid)

“ Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik)

“ Bukit Tengah (Y.B. Puan Ng Siew Lai)

Ahli Kawasan Sungai Dua (Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed)
 “ Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang)
 “ Sungai Pinang (Y.B. Encik Looi Swee Cheang)
 “ Kampong Kolam (Y.B. Encik Lim Gim Soon)
 “ Sungai Puyu (Y.B. Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee)
 “ Air Itam (Y.B. Encik Lye Siew Weng)
 “ Permatang Berangan (Y.B. Encik Abd. Roni bin A. Hasan)
 “ Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang)
 “ Seberang Jaya (Y.B. Dr. Radin Muhammad Amin bin Radin
 Haji Hadi Munir)
 “ Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir)
 “ Permatang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd.
 Rahman)
 “ Batu Lancang (Y.B. Encik Law Heng Kiang)

TIDAK HADIR

Ahli Kawasan Telok Bahang (Y.B. Dato' Dr. Hilmi bin Haji Yahaya) –
 Timbalan Ketua Menteri
 Penasihat Undang-Undang Negeri (Dato' Alizatul Khair bt. Osman
 Khairuddin)
 Ahli Kawasan Perai (Y.B. Dato' Dr. Rajapathy a/l Kuppusamy)
 Ahli Kawasan Sungai Acheh (Y.B. Dato' Haji Abdul Rashid bin Abdullah)

TURUT HADIR

Encik Kasim bin Md. Isa – (Setiausaha Dewan Undangan Negeri)

Dewan Bersidang semula pada jam 9.30 pagi

DOA.

Dato' Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan disambung semula dengan perbahasan, kita masuk diperingkat menggulung oleh ahli-ahli EXCO, saya jemput ahli kawasan Kebun Bunga untuk menyambung menggulung.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Saya ingin menyambung perbahasan saya yang ditangguhkan semalam. Dato' Speaker, Y.B. Jawi telahpun menyentuh tentang pembuangan berjadual di negeri ini untuk makluman Ahli-ahli yang Berhormat di dalam Dewan yang mulia ini, ingin saya maklumkan bahawa jumlah buangan berjadual yang dihasilkan oleh 638 buah kilang.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Y.B. Dato' Speaker sebelum Y.B. Kebun Bunga dengan satu lagi isu berkenaan dengan sampah berjadual, sisa berjadual semalam saya ada bangkitkan beberapa soalan yang tidak dijawab, jadi saya sedang tunggu di sinilah jawapan daripada Y.B. Kebun Bunga, saya tidak tahu sama ada Y.B. Kebun Bunga atau Ahli-ahli Yang Berhormat dan Dato' Speaker sendiri mahu ulangkan soalan ini kerana semalam Dato' Speaker tidak ada, jadi saya untuk peringatkan Dewan yang mulia bahawa ada beberapa perkara yang saya bangkitkan, satu Y.B. Kebun Bunga bawa memang tapak pelupusan Pulau Burung yang telah lama dirancang dan sekarang sahaja tiba-tiba sahaja hantar ke sana, jadi ini adalah tertakluk kepada laporan JICA jadi saya minta supaya satu laporan JICA ini diberi sama ada memang dalam laporan itu sudah kata bahawa Pulau Burung merupakan satu kawasan yang cukup bersesuaian sekali tidak ada tempat lagi diseluruh Pulau Pinang dan tidak ada kaedah lain untuk melupuskan sampah di sana dan lagi satu sekiranya perancangan sudah dirancang 10 tahun dahulu kenapa pula tahun ini bila hendak buang sampah daripada tapak pelupusan Pulau Burung baru pihak kerajaan cari faedah sama ada melalui laut atau melalui darat. Itu soalan yang kedua. Dan yang ketiga perancangan sudah dibuat sudah lama dahulu, maksud untuk tahap *land fill* itu disana, kenalpastikan bahawa tahap yang terbaik sekali, kenapa pula baru bulan Ogos mulai bagi kepada satu kontrak tanpa melalui panggil tender kepada satu

company untuk meningkatkan tahap *land fill* di tahap pelupusan sampah daripada tahap kedua kepada ke tahap tiga dan sejauh saya tahu masa dahulu bila Pengarah Jabatan Kesihatan daripada MPSP masa dia turun ke padang bincang dengan penduduk, dengan JKKK di sana beliau menjamin kepada mereka bahawa memang tapak pelupusan burung akan dijadikan satu tahap *land fill* yang terbaik sekali, tidak akan mencemarkan alam sekitar sampai kata bahawa sampah yang diangkut melalui darat pun adalah dalam bentuk kontena. Tapi janji dan jaminan itu tidak ditunai, dan sekarang beliau pun sudah letak jawatan daripada MPSP dan mana beliau sekarang beliau berada dan lagi satu ialah berkenaan dengan sekiranya bila pihak Kerajaan Persekutuan untuk menswastakan pelupusan sampah untuk seluruh utara Malaysia. Y.B. Kebun Bunga berkata.

Dia patut syukur kerana kemungkinan semua sampah ini akan buang dari seluruh Utara Malaysia ke Pulau Burong. Saya dapati bahawa maklumat yang saya dapat adalah bukan macam ini kerana kalau seluruh Utara Malaysia hendak pilih di Pulau Burong dia bukan di pusat *it's not centre* jadi *not viable not flexible* untuk pihak syarikat itu hantar daripada jauh, daripada Perlis, daripada Kedah tetapi saya diberitahu bahawa memang kalau ada pihak yang menswastakan mereka pilihkan negeri Kedah, itu yang saya diberitahu.

Lagi satu adalah bahawa pihak Kerajaan Persekutuan telah meluluskan satu *incinerator* untuk di dirikan di Pulau Pinang jadi saya juga bangkit berkenaan dengan kenapa bila kita dalam PSDP1 Pelan Strategik Pulau Pinang 1 pada 10 tahun dulu sudah ada sentuh berkenaan dengan bahawa kita perlu satu Pelan Strategik menguruskan sampah supaya kita tidak bergantung kepada cara kaedah *land fill* dan di dalam PSDP1 ada sebut bahawa kita harus jalankan program *recycling*, kita harus *enforce*kan anti *litter by law* dan peraturan yang lain berkenaan dengan kebersihan tetapi kita dok nampak bahawa yang telah tercatat dalam PSDP1 itu kita masih belum mencapai objektif dia, *recycling* pun kita sekarang mahu mula jadi itu yang saya tanya kerana sekarang bincang PSDP2 dari segi dasar dan strategik, jadi saya minta jawapan. Terima kasih.

Dato' Speaker:

Sila, Ahli Kawasan Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Hun):

Terima kasihlah Ahli Yang Berhormat Jawi. Saya ingin menegaskan pagi ini jugalah seperti beliau menegaskan semalam beliau bukan peribadi saya pun bukan peribadi juga. Saya hendak jawab peribadi, sebenarnya pagi ini beliau nampak begitu *charming* juga...(gangguan)..(ketawa), bukan peribadi ya, saya hendak jawab.

Y.B. Jawi katakan saya ada cerita tentang seluruh sampah daripada seluruh Malaysia akan dibuang kepada, tadi *you* katakan Malaysia bukan saya ada katakan di Wilayah Utara di mana Perlis, Kedah dan Pulau Pinang di antara cadangan-cadangan kalau di ambil alih oleh syarikat yang dapat yang diswastakan kepada syarikat itu cadangan-cadangan dua tempat yang dipilih adalah satu tempat Kulim ataupun Pulau Burong, ini dua tempat sahaja untuk pilihan dua tempat itu. Kemungkinan, saya menggunakan perkataan kemungkinan, kemungkinan Pulau Burong ataupun Kulim. Kalau di Kulim tidak pasti, saya ada cerita kemungkinan dan tentang laporan daripada JICA memang kerajaan negeri pada 10 tahun dahulu membuat keputusan berpanduan kepada cadangan-cadangan yang dibuat oleh JICA bukan kerajaan negeri ambil 100% perakuan daripada JICA.

Perakuan JICA iaitu kerajaan negeri perlu mencari tempat-tempat yang sesuai, tempat-tempat yang boleh di anggapkan sesuai untuk menjadikan sebagai tapak pelupusan sisa pepejal, berpanduan kepada perakuan-perakuan JICA, kerajaan negeri pada tahun 90-an membuat keputusan bahawa menjadikan Pulau Burong sebagai satu tapak pelupusan untuk negeri Pulau Pinang dan kerajaan melalui MPSP dan juga melalui MPPP telah mengambil balik tanah seluas lebih kurang 500 ekar, 500 ekar lebih kurang, saya tidak pasti *exact accurate*, lebih kurang 500 ekar untuk diguna sebagai tapak pelupusan sisa pepejal untuk negeri Pulau Pinang dan apabila tender untuk satu syarikat untuk menguruskan semua pengurusan sisa pepejal di negeri ini.

selepas hendak tender pada tahun 1995 datang juga pula daripada Kerajaan Pusat melalui Kementerian Perumahan dan Kerajaan Perumahan dan Kerajaan Tempatan mengarahkan kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang berhentikan, pengurusan sisa pepejal oleh negeri Pulau Pinang sendiri kerana Kerajaan Pusat ada rancangan untuk menswastakan, mengambil alih semua pengurusan sisa pepejal oleh Kerajaan Pusat iaitu Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan kerana itulah Kerajaan Pulau Pinang dipaksa untuk menghentikan pelan-pelan untuk menguruskan sisa pepejal oleh Negeri Pulau Pinang sendiri kerana itulah bukan kerajaan negeri lalai tanggungjawab, bukan kerajaan negeri tidak memenuhi kerja-kerja ataupun hasrat-hasrat supaya ada *delay* ada kelewatan tentang pengurusan sisa pepejal, bukan, bukan kerana ada arahan oleh kementerian supaya kita tangguhkan program-program yang dirancang oleh negeri Pulau Pinang kerana itulah sampai sekarang kita pun dalam satu keadaan tidak tentu di mana Kerajaan Pusat belum lagi tentukan syarikat mana, kerana pada tahun 1999 apabila syarikat yang dikenal pasti iaitu (NWI) *Northern Waste Industry*, syarikat ini akan mengambil alih sementara secara *interim* untuk pengurusan sisa pepejal di negeri Pulau Pinang ini, kita dapati syarikat itupun dalam satu kewangan, masalah kewangan, kerajaan

negeri tidak benarkan syarikat itu mengambil alih dan setahu kerajaan negeri pihak Kerajaan Pusat sedang dalam proses untuk melantik syarikat yang lain untuk kerja-kerja penswastaaan pengurusan sisa pepejal ini ataupun membenarkan syarikat NWI diteruskan, kita tidak tahu, kita masih dalam satu keadaan tidak tentu kerana itulah kerajaan negeri menghadapi pelbagai masalah.

Inilah salah satu sebab yang begitu besar yang di mana kita dalam satu keadaan yang tidak tentu. Mengenai tentang mengapa syarikat ini selepas 10 tahun baru kita melantik satu syarikat untuk menguruskan sisa pepejal di Pulau Burong. Mengapa kita pilih perjalanan laut untuk mengangkut sampah-sampah kepada Pulau Burong, saya ingat satu ketika dahulu berikan jawapan lengkap mengapa dan kepada satu jawapan kepada Y.B. Jawi secara bertulis saya pun ada kata syarikat ini diberikan tender, diberikan kerja-kerja ini, projek ini untuk menguruskan tapak sisa pepejal di Pulau Burong kerana syarikat ini ada *expertise*, ini adalah satu *expertise* projek di mana bukan semua syarikat boleh buat. Kita hendak uruskan satu tapak pepejal kita memerlukan *technical people*, kita memerlukan *experts* untuk pengurusan kerja-kerja ini kerana melibatkan bagaimana kita dapat membina *cell* untuk lupuskan sisa pepejal, bagaimana kita dapat membina paip-paip yang tertentu untuk salurkan air kotor ataupun *leachet* kepada kolam-kolam rawatan *leachet* ini. Bagaimana kita dapat membina paip-paip untuk mensalurkan gas-gas seperti *metain*, *etain* dan sebagainya untuk melepaskan kepada udara. Ini semua memerlukan pengetahuan teknikal, bukan semua syarikat boleh buat. Dato' Speaker, saya ingat.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan.

Dato' Speaker:

Ada lagi. Bagi laluan.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Tidak. Saya ada penjelasan.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Hun):

Nampak Jawi *charming*, saya boleh...(gangguan)....ketawa.

Dato' Speaker:

Jawi sangat suka dengan Kebun Bunga....(gangguan)....
(ketawa).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Semalam dia kata dia suka saya, saya cakap ini bahaya. Jangan sentuh ini. Kalau cakap suka kenapa masa Y.B. daripada Kebun Bunga buat lawatan ke Pulau Burong pertama kali dan akhir kali pun tidak pernah jemput wakil rakyat semalam ada cakap.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Hun):

Belum akhir kali lagi, saya ada cerita apabila semua siap kerja dan jalan dengan licin saya akan bawa, saya tidak mahu bawa *in between* saya ada ceritakan bukan semua ada dengar, tidak betul.

Dato' Speaker:

Ya. Ya. Bila ada senang baru bawa, susah tidak bawa....(gangguan).....(ketawa).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Tetapi saya juga ada soal kerana saya selaku wakil rakyat di kawasan itu bila hendak buat projek yang begitu besar yang akan membawa *impact* yang begitu teruk sekali kepada alam sekitar di kawasan saya kenapa wakil rakyat tidak dipanggil, walhal saya di persoalkan oleh rakyat, apa ini Kerajaan Negeri Pulau Pinang mai kita punya EXCO datang ke kawasan tidak bagi tahu Yang Berhormat dan dia bukan secara diam-diam, dia bawa satu rombongan pemberita, satu bas dengan satu *boat* semua hebahkan di atas surat khabar jadi saya tidak diberitahu.

Walau macam manapun ini satu lain-lain hal, jadi saya ingin tahu tadi Y.B. daripada Kebun Bunga kata memang dalam perakuan JICA, laporan itu tidak sebut, bahawa Pulau Burong dijadikan tapak pelupusan sampah, betul, tetapi ini adalah dibuat oleh pihak kerajaan atas kata dalam laporan JICA kita perlu cari satu tapak, tetapi tapak itu tidak dikenal pasti jadi saya ingin tahu kalau dalam PSDP1 kita ada sebutkan dasar-dasar untuk menjamin menjaga alam sekitar dan pelbagai undang-undang dari segi kegunaan tanah dan juga simpanan hutan bakau dan bahagian Pulau Burong adalah satu tempat diwartakan sebagai satu kawasan simpanan hutan bakau, Kenapa kita yang rancang undang-undang dan dasar kita boleh langgar dasar dan undang-undang kita? Macam mana kita boleh tarik keluar kewartaan ini daripada simpanan hutan bakau dan dijadikan pelupusan sampah. Ini satu dan saya diberitahu memang pada waktu itu perwakilan MCA tidak adalah jadi dalam waktu itu memang katanya hendak dibuang di Sungai Bakap

memang ada cadangan tapi wakil rakyat di sana dia bantah lagi lagi kata hendak buang di Kepala Batas, wakil rakyat sana pun bantah, akhir sekali tidak ada buang dekat Jawi...(gangguan)...(ketawa).... Tidak ada orang bantah.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed):

Jawi senang masuk...(gangguan)....(ketawa).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Waktu itu senangnya sekarang tidak adalah. Waktu itu saya tidak jadi wakil rakyat jadi sekarang saya ingin tahu macam mana kita boleh langgar dasar kita iaitu sebab dalam PSDP2 sekarang tersebut bahawa kita harus tidak boleh kurangkan hutan simpanan bakau dan kita kena tambah lagi supaya kita boleh menjaminkan alam sekitar kita, kita kena tahu Dato' Y.B. Dato' Speaker, alam semula jadi dicipta oleh Tuhan kita cuma ada satu bumi sahaja dan kita yang hidup sekarang ini kita pinjam daripada anak cucu kita, kita kena pulang balik kepada anak cucu kita bila kita pinjamkan barang kita mahu pulang kita kena pulang dalam keadaan sempurna. Kita tidak boleh pulang dalam keadaan yang mana huru hara, yang mana berlakunya masalah isu alam sekitar, yang mana membawakan banyak kesusahan dan mengancamkan, menjejaskan alam sekitar dan anak cucu kita hendak hidup di mana, kita tidak boleh hidup di bulan, kita tidak boleh hidup di tempat lain, kita cuma ada satu bumi *one only*. Itu sebab semalam saya cakap saya pun tidak boleh sokong perang.

Ini isu yang hendak saya mahu bangkitkan, lagi satu adalah berkenaan dengan syarikat, tadi yang kata ditawarkan kontrak ini tanpa memanggil tender oleh sebab mereka ada *expertise*, saya hendak bangkitkan ini Y.B. Kebun Bunga walaupun saya pun kenal mereka, bukan tidak kenal tapi saya hendak tanya siapakah kata *expertise* ini sekarang di dalam syarikat ini, siapa dia? Kalau Y.B. Kebun Bunga tidak tahu, saya rasa Y.B. Kebun Bunga tahu. Y.B. Kebun Bunga tahu siapa dia, dia yang tadi saya kata masa dia jadi Pengarah, Jabatan Kesihatan MPSP kenapa pada waktu itu dia jamin kepada rakyat bahawa tahap yang akan dilaksanakan di tapak pelupusan Pulau Burong ini adalah yang terbaik sekali ini yang dipanggil *expertise* sekarang dia pula sudah letak jawatan MPSP mari pula ambil kontrak daripada kerajaan untuk melupuskan sampah dan katanya bukan tahap yang bagus. Jadi itu yang saya tidak boleh terima.

Saya hendak beritahulah, syarikat ini punya kawannya saya kenal, bukan peribadi tetapi sekarang berkenaan dengan isu, berkenaan dengan isu dan pencemaran pun berlaku, bukan tidak ada jadi ini yang kedua. Yang ketiga tadi yang saya bangkitkan bahawa berkenaan dengan *recycling* dalam PSDP1 kita ada sentuh 10 tahun dulu. Kenapa 10 tahun dulu kita sudah buat dasar dan kita sudah buat pelan strategik, sudah cadang tetapi kenapa kita tidak boleh jalankan? Jadi itu yang saya bangkitkan dalam perbahasan saya Dato' Speaker. Y.B. dari Kebun Bunga kata kita tidak diberi PSDP1 dalam kandungan PSDP2 pun tidak sentuh sama ada objektif dalam PSDP1 sudah dicapai. Berapa kadar kita sudah capai. Apakah kelemahan dia? Tidak sentuh jadi kita sendiri kena pergi buat *homework*. Berapa peratus kita sudah capai? jadi *recycling* yang saya sekarang bangkitkan kita tidak nampak ia berjalan dengan berjaya dan sekarang bagaimana kita mahu teruskan dengan cadangan itu? Terima kasih.

Ahli kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Saya ingat kerajaan negeri memang sangat-sangat peka dan sangat mengambil berat tentang alam sekitar dan tentang tapak itu adalah sebagai hutan bakau simpanan atau tidak saya pun tidak pasti. Kalau siapa boleh beri penjelasan.

Dato' Speaker:

Penaga, laluan.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Dato' Speaker, mengenai hutan bakau yang dikatakan itu sebenarnya di Pantai Byram ini terdapat 240 hektar hutan bakau tetapi sebahagian daripadanya iaitu sebanyak 29.07 hektar itu yang dikeluarkan untuk dijadikan tapak pelupusan sampah itu bukan terdiri daripada hutan bakau. Itu adalah kawasan yang miskin dengan kawasan hutan bakau. Yang tumbuh ialah pokok *acacia*. Jadi itu yang dikeluarkan. Pokok asal nya disitu bukan hutan bakau.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Dato' Speaker, mengenai ... (gangguan).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Tetapi Ahli Kawasan Penaga tidak nafikan bahawa ianya memang telah diwartakan sebagai hutan simpanan.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Telah diwartakan sebagai hutan simpanan. Itu telah diwartakan dalam tahun 1968. Semuanya iaitu seluas 240 hektar. Seperti yang saya katakan tadi dari 240 hektar itu 29.07 hektar, sebahagian daripada Pantai Byram itu yang di mana tumbuhan asalnya bukan bakau, yang itu yang dikeluarkan. Jadi dengan kata lain hutan bakau masih tidak terjejas.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Itu jelaslah....(gangguan), biarkan saya habis. Dato' Speaker tentang persoalan melantik kontraktor itu secara *direct negotiate* itu dan juga *expertise* daripada syarikat itu memang kita berpandukan kepada perakuan daripada majlis yang menggunakan *expertise* yang tertentu untuk pengurusan tapak sisa pepejal di sana dan majlis mengadakan proses *direct negotiate* dengan syarikat itu dan saya ingat cara kerajaan buat diambil kira terhadap bagaimana kita dapat satu kontraktor yang dapat membuat kerja pun dengan berkesan dan efektif dengan kos yang boleh diterima tanpa melalui proses tender di mana *expertise* daripada syarikat yang akan menguruskan tapak itu dengan baik dan *efficient*. Tentang projek *recycling* saya pun sudah bahas dan beri jawapan dengan jelas dalam ucapan saya tentang masalah dan negara-negara yang lain mengambil masa sampai 50 tahun, masih belum berjaya lagi. Di Pulau Pinang walaupun kita sudah mula 50 tahun dahulu kita dapat sedikit sebanyak kesan kesedaran di antara NGO's, Rukun Tetangga, Persatuan Penduduk, sekolah-sekolah, kanak-kanak sekolah dan sebagainya dan angka-angka telahpun saya beri kepada Dewan yang mulia semalam. Saya ingat saya tidak payah ulang lagi Dato' Speaker, benarkan saya teruskan dengan perbahasan saya... (gangguan) ke isu.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Yang Berhormat Dato' Speaker.

Dato' Speaker:

Tidak beri jalankah?

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Yang Berhormat Dato' Speaker, tadi Yang Berhormat Kebun Bunga kata tunggu Yang Berhormat Kebun Bunga habis dulu.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Saya belum habis.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Ya lah tetapi Yang Berhormat dari Kebun Bunga mahu terus ke topik yang lain jadi, terima kasih *thank you*.

Dato' Speaker:

Bila senang-senang nanti bawalah pergi jalan ke Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Jalan ke Pulau Burung ...(gangguan).

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Kalau suami benar tidak apa.

Dato' Speaker:

Nothing *personal* tidak apa.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Untuk urusan kerajaan urusan rakyat tidak ada masalah. Suami saya... (gangguan).

Dato' Speaker:

Batu Lancang pun sibuk-sibuk juga...(ketawa).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Boleh bawa Y.B. daripada Batu Lancang pergi sekali ke Pulau Burung, pergi tengok.

Dato' Speaker:

Jaga Permatang Pasir dengar tu....(ketawa).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Bawa sekali Permatang Pasir tidak apa. Jadi Yang Berhormat Dato' Speaker itu yang saya sentuhkan saya ucapkan terima kasih kepada jawapan yang telah diberi. Memang betul bahawa kawasan Pulau Burung ini telah diwartakan sebagai hutan simpanan. Kalau bukan sebagai hutan bakau pun sebagai hutan simpanan dan dalam PSDP2 ada sebut kita kena tambah lagi wartakan hutan simpanan tetapi apa yang kerajaan buat kita cakap dalam PSDP2 kita mahu tambah tetapi kita ambil keluar pada warta Pulau Burung sebagai hutan simpanan. Tadi soalan saya yang pertama tidak dijawab. Kenapa Pulau Burung dipilih kalau ia hutan simpanan dan saya diberitahu bahawa pelancong yang datang ke Pulau Pinang di Batu Feringghi di mana ada seorang usahawan swasta yang selalu bawa pelancong pergi ke Pulau Burung lihat hutan bakau dan keindahan sekeliling Pulau Burung dan juga memancing ikan di sana. Dahulu memang ramai penduduk Kedah dan Perak datang memancing ikan di sana tetapi sekarang sudah tidak ada. Itu yang saya cakap cukup kasihan. Kawasan itu sahaja satu kawasan semula jadi, jadi apa yang saya sentuh ialah memang kita sudah buat dasar tetapi kita tidak ikut. Betulkah bahawa dulunya Pulau Burung bukan kawasan yang dipilih, memang kawasan lain tetapi akhir sekali tidak ada tempat, buang di sana.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Terima kasih Dato' Speaker.

Dato' Speaker:

Ya, teruskanlah.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Ingin saya beritahu tapak-tapak pelupusan sisa pepejal, apabila penuh pada satu ketika lepas ini boleh dijadikan taman masyarakat, taman untuk rakyat seperti Ampang Jajar. Pada satu ketika dahulu digunakan sebagai tapak pelupusan sisa pepejal. Banyak penduduk di sana pun tidak begitu setuju. Akan tetapi sekarang sudah digunakan sebagai taman masyarakat di mana dapat beriadah di sana. Apabila hari cuti dan hari minggu dapat menggunakan taman di sana. Saya pasti bahawa Pulau Burung selepas pelupusan sisa pepejal pada beberapa tahun akan datang, kalau Y.B. Jawi masih wakil rakyat di sana boleh menikmati Pulau Burung sebagai taman masyarakat. Selepas diguna dengan penuh boleh dijadikan taman lapang dan taman masyarakat untuk penduduk di kawasan itu. Dato' Speaker, seterusnya.... (gangguan).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Yang Berhormat Dato' Speaker, berkenaan dengan taman(gangguan).

Dato' Speaker:

Tidak beri jalan untuk Y.B. Jawi.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Cukuplah... (gangguan) kerana semalam kita sudah bahas sampai pagi ini sudah cukuplah. Dua hari sudah bincang(gangguan).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Semalam baru lima minit.... (gangguan). Saya baru cakap lima minit sahaja dan Y.B. Kebun Bunga tidak jawab. Pagi baru kita sambung.... (gangguan). Dato' Speaker, ini perkara penting kena tahu ini perkara penting.

Dato' Speaker:

Beri jalan juga, ini baik hatilah Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Terima kasih Dato' Speaker, bukan sahaja dari segi baik hati tetapi kita kena tunjukkan bahawa bila kita datang ke Dewan yang mulia ini untuk berbahas memang kita kemukakan masalah rakyat dan masalah yang kita rasa yang ia akan mengancam keselamatan nyawa rakyat. Saya ingin beri contoh kepada Y.B. Kebun Bunga. Kalau katanya taman di Ampang Jajar MPSP ini sekarang sudah jadi taman dan banyak orang suka, saya hendak cari keratan surat khabar saya di sinilah. Keratan surat khabar Cina ada kata bahawa Taman Ampang Jajar yang terletak di atas tapak pelupusan sampah itu jarang ada orang hendak pergi kerana dia ada bau sampah di bawah. Lagi satu pernah berlakunya kebakaran, *explosion* oleh sebab gas *methane* itu. *Methane* gas walaupun tapak pelupusan sampah sudah ditutup untuk beberapa tahun, selepas 10 atau 20 tahun, kita akan nampak gas itu keluar. Ia akan kutip di bawah dan satu masa ia akan *explode*. Itu sebab di Tokyo ada satu taman juga.

Oleh sebab dulu adalah *land fill* dan telah dijadikan taman dan oleh sebab mereka merokok di sana dan berlakunya *explosion* satu contoh yang diberitahu kepada saya oleh pakar Jepun yang datang ke Negeri Pulau Pinang untuk memberi nasihat. Satu lagi adalah di Turkey atau apakah di Asia Timur sana juga berlakunya perkara seperti ini, jadi *land fill is not the best method* bukan yang terbaik sekali. Kalau katanya Ampang Jajar dulu tapak pelupusan sampah boleh bina bangunan. Dulu MPSP pernah cadang bina ibu pejabat di atas tapak pelupusan sampah ini kenapa tidak dibuat pula?

Dato' Speaker:

Samalah kita Y.B. jawi, kawasan kita Pinang Tunggal dan Jawi sama, dua-dua ada pencemaran. Siapa hendak bela Pinang Tunggal, tolong.... (gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lintang (Y.B. Encik Law Heng Kiang):

Dato' Speaker.

Dato' Speaker:

Hendak belakah? Ok Batu Lintang.

Ahli Kawasan Batu Lintang (Y.B. Encik Law Heng Kiang):

Bagi jalan. Dato' Speaker, saya rasa Y.B. Jawi sudah tahu bahawa tapak pelupusan sudah *confirm* di Pulau Burung dan tidak berubah lagi. Saya cadangkan Y.B. patutlah tekan cara lain iaitu melaksanakan kitar semula dengan cepatnya atau memberi satu *incinerator* di letak di pulau....(gangguan), saya bukan menyokong. Saya tidak mahu tambang kos melalui pengangkutan di laut, memang mahal, saya tidak mahu kerajaan rugikan duit ini.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Dato' Speaker, saya ada ucap, dalam ucapan saya.... (gangguan)...(ketawa).

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Saya tidak beri jalan.

Dato' Speaker:

Kebun Bunga tidak beri jalan... (gangguan), beri jalankah?

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Beri jalan saya jawab Batu Lancang.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Saya ingat tidak payahlah. Kita tidak cukup masa ini.

Dato' Speaker:

Betul. Saya pun baca apa yang Y.A.B. Ketua Menteri beruca di sini. Beliau kata ini satu *living document* bukan bermakna *Bible* yang tidak boleh diubah-ubah, ini boleh diubah juga, jadi kalau kita bahas-bahas pun...(gangguan), bukan tiada guna, adalah guna, gunanya sebagai panduan untuk dibuat perubahan di sini. Betul tak? Okay.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Ingin saya jawablah apa yang Y.B. Jawi bangkit tadi. Tadi saya katakan tapak pelupusan sisa pepejal di Pulau Burung kita memerlukan teknologi yang lebih tinggi untuk mengeluarkan gas-gas seperti *methane* dan sebagainya yang boleh terbakar dengan senangnya. Dengan teknologi yang digunakan, cara yang digunakan dahulu di Ampang Jajar dan negara-negara lain yang disebutkan oleh Jawi itu mungkin menggunakan teknologi yang dulu tidak salurkan gas keluar, tidak salurkan air-air yang tercemar iaitu *leachet* keluar, sekarang ini di Pulau Burung semua ini diambil kira, sebab itu kita gunakan satu syarikat yang mempunyai pengalaman dan *expertise*, itulah saya cerita tidak faham. Cukuplah Dato' Speaker, semua yang dicadangkan apa yang disebut oleh Y.B. Batu Lancang di mana *recycling* guna semula, kurang guna dan juga *reuse* dan(gangguan)

Dato' Speaker:

Incineration.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Incineration ini semua dalam perbincangan dan saya harap seperti saya cerita semalam saya minta semua Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini mengambil aktiviti yang giat untuk menggalakkan aktiviti *recycling* supaya kita dapat membuat satu *impact* kesedaran di antara semua rakyat saya sehingga sekarang (gangguan).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Peraturan, Y.B. Dato' Speaker dia menggunakan perkataan yang mengecilkan ...(gangguan).

Dato' Speaker:

Peraturan berapa?

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Peraturan 47, dia kata saya tidak faham. Apa yang saya tidak faham? Jadi saya minta Y.B. Dato' Speaker jangan kata saya tidak faham seolah-olah saya sangat bodoh. Saya ada bangkit dalam Dewan ini berapa kali kata saya tidak faham dan kata nya inilah cara syarikat ini gunakan kaedah yang baik. Satu bulan dahulu Yang Berhormat tidak baca surat khabarkah bahawa, Alam Sekitar tangkap dia JAS, JPS dan Perikanan tangkap syarikat ini buangkan licik terus dalam sungai.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Peraturan mana Dato' Speaker boleh buat satu *rolling*.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Itu sebab saya cakap Y.B. Dato' Speaker tidak boleh cakap saya ini tidak faham. Memang ada berlaku perkara begini dan sengaja seperti Y.B. Kebun Bunga sengaja tidak mahu tahu, ini bukan peribadi tetapi saya hendak beritahu jangan merendahkan kita ini. Kita ini bukan tidak faham, kita tahu apa kerja kita.

Dato' Speaker:

Ya teruskan. Saya pun tidak tahu buat *rulling* di sini sebab bila kata tidak faham ini nampak macam faham tetapi masih tanya juga kata faham, jadi *rullingnya* tidak ada. Kita berbincang secara professional, okey teruskan.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Sebenarnya tidak faham tentang mengapa kita mengupahkan satu syarikat yang mengadakan *expertise* untuk menjalankan kerja-kerja ini bermakna tidak ada untuk mengecilkan sesiapa tidak ada peribadi langsung Y.B. Jawi jangan anggap seperti itu.

Dato' Speaker:

Sungai Pinang pula.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Y.B. Encik Looi Swee Cheang):

Saya pun minat tentang sampah kerana saya pun duduk di atas sampah.

Dato' Speaker:

Di mana itu?

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Y.B. Encik Looi Swee Cheang):

Macallum, sampah sekarang tempat pelupusan sampah sebelum pindah ke Pulau Burung ada di Jelutong semua Y.B. jalan kaki pun sampai. Maknanya kita ini dekat lagi kalau dibandingkan dengan Pulau Burung, ini yang terpencil kita di sini telah ada beberapa tahun di Macallum tujuh puluhan. Lepas itu kita gunakan pengalaman kita yang ada. Saya rasa Pulau Pinang ada pengalaman yang banyak jadi tapak pelupusan sampah. Itupun sudah jadi tapak perumahan, tingkat-tingkat perumahan pun ada iaitu taman permainan semua ada maknanya kita ada pengalaman. Yang kedua, kita pindah ke tapak di Jelutong. Yang ini dekat kerana kita pindah ke sana, yang sana pun tidak lama lagilah ada perumahan, Lebuhraya Jelutong semua ada mungkin kita hendak di lanskap lagi mungkin jadi satu taman rekreasi untuk orang memancing pada satu hari nanti. Makna tidak ada yang tadi kata ada letupan mungkin kita bolehlah melalui pengalaman yang ada pada kita berpuluh-puluh tahun di Pulau ini kita boleh selesaikan. Saya rasa isu sampah ini tidak ada orang suka, biarlah kita hidup dengan itu sampai satu hari kita ada satu cara yang lebih baik mungkin kitar semula seperti yang dirancang oleh Batu Lancang, saya rasa itu benar, betul-betul kita mesti buat program kitar semula di kalangan KADUN kita ini supaya kita sama-sama menjalankan program ini dan selain itu kerana *incinerator* itu akhirnya kita bergaduh kerana sampah, tempat tapak. Mana-mana orang tidak suka sini, kita jalan pun tidak berapa kesan kepada kita rakyat kita di sini. Kalau ada, tidak ada kita duduk di sini, rakyat Jelutong tidak ada di sini maknanya okay, kita ada banyak pengalaman jangan khuatir Jawi.....(ketawa).

Dato' Speaker:

Ini *overall* semua.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Y.B. Dato' Speaker, dia harus duduk sana.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Y.B. Encik Looi Siew Cheang):

Saya tidak ada minat duduk sana.

Dato' Speaker:

Ini hasil daripada sampah..... (ketawa). Tempat dia ada sampah dulu maksud saya. Dipersilakan Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan)

Terima kasih Dato' Speaker, ingin saya maklumkan bahawa jumlah buangan terjadual yang dihasilkan oleh 638 buah kilang di negeri ini pada tahun 1996 sampai tahun 2000 ialah lebih kurang 526,954 tan metrik. Daripada jumlah tersebut sebanyak 95% ialah buangan *dross* ataupun *slag* ataupun *clinkers* daripada industri pelaburan besi dan logam. 3% ini ialah enap cemar yang mengandungi logam berat daripada industri elektronik dan enap cemar yang mengandungi *pigment* daripada industri tekstil dan pencetakan. Sebaliknya ialah kain pencuci selebihnya ialah kain pencuci yang tercemar serta campuran buangan yang berjadual, bahan buangan pelarut dan asid, minyak terpakai daripada kilang. Daripada jumlah buangan berjadual yang dihasilkan sebanyak 30.5% telah dihantar ke Pusat Pelupusan Kualiti Alam Sendirian Berhad di Bukit Nenas, Negeri Sembilan dan premis kitar semula yang di lesenkan dan 69% masih disimpan di premis kilang masing-masing.

Sehubungan dengan itu bagi memastikan bahan buangan di kenali dengan sempurna dan kilang-kilang yang berkaitan mematuhi segala garis panduan dan syarat yang ditetapkan, Jabatan Alam Sekitar menguatkuasakan sepenuhnya garis panduan dan Peraturan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974, Pindaan 1996. Di samping itu sukacita juga saya memaklumkan bahawa hasil daripada lawatan penguatkuasaan yang dijalankan oleh Jabatan Alam Sekitar ke atas kilang-kilang yang menghasilkan bahan buangan terjadual di dapati masih banyak yang tidak dapat mematuhi, mematuhi kehendak di bawah peraturan buangan terjadual. Sebanyak 613 kompaun telah dikeluarkan kepada kilang kerana telah melakukan pelbagai kesalahan.

Sektor industri yang paling banyak tidak mematuhi peraturan tersebut ialah industri berasaskan logam, elektronik, kertas dan plastik. Beberapa siri seminar dan dialog telah dianjurkan oleh pihak kerajaan kepada sektor industri yang terlibat bagi memberi penerangan, memberi pendidikan mengenai kehendak di bawah peraturan buangan terjadual. Ingin saya tegaskan di Dewan yang mulia ini bahawa kerajaan negeri dengan kerjasama agensi-agensi yang berkenaan akan penguatkuasakan segala undang-undang yang ada dengan lebih ketat lagi. Tindakan yang tegas akan diambil ke atas pihak-pihak yang terlibat terutama kilang-kilang IKS yang didapati melupuskan buangan terjadual secara haram. Dalam masa yang sama, kempen kesedaran mengenai keperluan pelulusan buangan terjadual dengan cara yang selamat akan juga diteruskan. Di samping itu saya juga ingin mendapatkan kerjasama daripada ahli-Ahli Yang Berhormat dan juga..... (gangguan).

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Y.B. Dr. Radin Mohamad Amin bin Haji Hadi Munir):

Penjelasan.

Dato' Speaker:

Ya, Seberang Jaya.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Belum habis, di samping itu saya juga ingin mendapat kerjasama daripada Ahli-ahli Yang Berhormat dan juga orang awam supaya melaporkan kepada Jabatan Alam Sekitar dengan segera jika ada kejadian pelupusan buangan terjadual secara haram supaya tindakan dapat diambil.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Y.B. Dr. Radin Mohamad Amin bin Haji Hadi Munir):

Y.B. Dato' Speaker, banyak telah dibincangkan dalam soal penjaan sisa pepejal ini, terutamanya sisa-sisa pepejal daripada rumah-rumah kediaman, kilang-kilang industri, tekstil, industri elektronik, plastik, logam dan sebagainya. Di dalam kertas PSDP2 ini, saya ingin *highlinght* dengan izin tidak langsung menyentuh tentang sisa-sisa sampah hasil daripada klinik-klinik, dan hospital-hospital. Banyak jarum-jarum, sarung-sarung tangan bahkan daging-daging manusia, darah-darah yang dihasilkan daripada hospital dan ini tidak nampak bagaimanakah pembuangan ini dijalankan.

Setakat ini saya difahamkan ada syarikat yang mengambil inisiatif, mengambil jarum-jarum dan sampah-sampah daripada klinik-klinik yang hasil-hasil daripada klinik tetapi bayaran yang dikenakan atas khidmat itu terlalu tinggi. Jadi saya minta penjelasan apakah perancangan kerajaan negeri dalam hal ini. Terima kasih.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Terima kasih Ahli Seberang Jaya. Sisa-sisa daripada hospital-hospital dan klinik-klinik seperti jarum dan sebagainya mengikut ulasan daripada Jabatan Alam Sekitar ini dianggap sebagai sisa-sisa terjadual. Baru-baru ini Jabatan Alam Sekitar adakan satu dialog dengan Persatuan Doktor Pulau Pinang dan memberitahu mereka bagaimana dan caranya untuk melupuskan sisa-sisa daripada klinik dan hospital ini. Saya ingat baru-baru saja mereka ada satu dialog di mana mereka para doktor dan juga pengusaha hospital telah diberitahu bagaimana mereka sepatutnya membuang sisa mereka.

Dato' Speaker:

Yang Berhormat tidak tahukah ada orang buang sisa manusia dalam tong sampah pun ada.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Y.B. Dr. Radin Mohamad Amin bin Haji Hadi Munir):

Dato' Speaker, saya faham masalah ini dan saya pun dapat *circular* berkenaan dengan pembuangan sisa anjuran Alam Sekitar yang dicadangkan supaya sisa-sisa ini dibuang di Taiping. Jadi oleh kerana kita tak akanlah hari-hari hendak berulang ke Taiping, hantar bahan hasil daripada klinik-klinik ataupun hospital-hospital. Masalah sekarang ialah khidmat yang dijalankan oleh pihak swasta ini terlalu tinggi, dia punya *charges*, dia punya bayaran. Jadi adakah pihak kerajaan negeri mengambil inisiatif supaya membantu pihak hospital untuk mengurangkan kos perbelanjaan ini.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Itu boleh timbang bagaimana kalau boleh kita mengurangkan.

Dato' Speaker:

Jawi bangun minta jalan.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan. Sekarang topik lain Y.B. Dato' Speaker sisa berjadual Terima kasih Y.B. Kebun Bunga. Saya ada bangkitkan satu berkenaan dengan projek pusat pemindahan *transfer station* di Bukit Minyak untuk sisa berjadual. Tetapi projek ini telah ditangguhkan. Memandangkan pihak IKS berusaha mengadakan banyak kapital, jadi dari segi kepakaran mereka kemungkinan tidak hasil dari segi ekonomi mereka tidak ada banyak peruntukan, untuk mengadakan satu sistem yang cukup canggih untuk melepaskan sisa berjadual di dalam kilang mereka.

Dari segi kepakaran, mereka kemungkinan tidak fasih. Dari segi ekonomi, mereka juga kemungkinan tidak banyak peruntukan untuk mengadakan satu sistem yang cukup canggih untuk melepaskan sisa berjadual dalam kilang mereka. Jadi apakah dalam PSDP2 ini?, Apakah perancangan Negeri Pulau Pinang untuk jangka masa panjang untuk menolong mereka?. Ini satu.

Yang Kedua, berkenaan dengan cara *monitoring, system monitoring*, buangan sisa berjadual haram. Jadi Yang Berhormat daripada Kebun Bunga meminta supaya kita laporkan. Macam mana kalau ada satu sistem pemantauan, satu sistem kajian yang cukup bagus dan halus, saya rasa pembuangan secara haram ini tidak akan berlaku. Saya sendiri pernah terima panggilan bahawa sisa berjadual di buang di tapak pelupusan Pulau Burung secara haram. Mereka suruh kita pergi buat kajian, sama ada alam sekitar pergi ambil lumpur pada satu bulan dulu surat khabar sudah kaji, bukan kaji, sudah keluarkan, hebahkan bahawa lumpur daripada muara sungai tengah yang ditepi Pulau Burung itu, dikorek dan di buang di hutan simpanan Pulau Burung ditepi itu, dan pokok dalam satu minggu dan Yang Berhormat Dato' Speaker, dalam satu minggu sampai satu bulan pokok yang besar, bukan pokok kecil, pokok yang besar yang tinggi 100 kaki lebih, mati, mati terus langsung dalam satu bulan. Ini menunjukkan bahawa lumpur ini adalah toksid dan kita tidak faham macam mana syarikat ini boleh korek dan buang dekat hutan simpanan?. Itu satu. Jadi apakah *system monitoring* dia? Saya diberitahu juga, kalau pihak swasta, *private contract* yang buang sampah, dia perlu minta daripada MPSP. Satu *trip* hendak masuk dia kena bayar. *You know they have to ask for permit*. Satu *trip* RM10.00 *I think for small lorry* atau untuk *big lorry I do know the kadar*. Saya tidak tahulah dengan izin, saya tidak tahu dengan kadar dia. Tapi saya diberitahu dalam berapa tahun yang lepas ini atau berapa bulan yang lepas ini jarang ada *private contractor* datang minta permit ini. Jadi mana, sampai itu sisa berjadual itu buang kita tidak tahu.

Jadi (JAS), Jabatan Alam Sekitar kita kalau mereka ada sistem pemantauan yang baik, *monitoring system* perkara macam ini tidak berlaku, dia boleh tiap-tiap bulan dalam IKS ini, kilang ini, berapa toksid sudah keluar, dia kena pergi catitlah. Mana dia sekarang sampah? kalau pergi periksa dia tidak ada, sisa berjadual ini tidak ada di dalam kilang, mana mereka buang?. Jadi itu soalan saya. Terima kasih.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Terima kasihlah Y.B. Jawi. Untuk makluman Y.B. Jawi dan Dewan yang mulia ini, saya pun tidak mahu nafi katakan tidak ada kesalahan yang dibuat oleh kilang-kilang tetapi MPSP telah mengambil langkah-langkah yang tertentu yang pro-aktif untuk memastikan supaya sisa-sisa dari kilang-kilang ini yang tidak berjadual. Sisa-sisa yang tidak berjadual yang boleh lupus di tanah lapang, dipelupusan sampah di Pulau Burung ini yang tidak berjadual supaya mereka dapatkan surat kebenaran daripada Jabatan Alam Sekitar sebelum mereka dibenarkan untuk lupuskan sisa-sisa yang tidak berjadual dan MPSP telahpun menempatkan empat pegawai, empat pegawai untuk memastikan supaya kesalahan membuang sampah yang terjadual tidak dilakukan di Pulau Burung. MPSP dan Jabatan Alam Sekitar kita telahpun mengambil langkah-langkah yang konkrit yang tertentu untuk mengelakkan sebarang kesalahan yang mungkin boleh berlaku oleh syarikat-syarikat yang tertentu itu.

Walau bagaimanapun, Y.B. Jawi tadi ada kata, beliau ada menerima satu telefon untuk melaporkan kepada beliau tentang kesalahan yang dilakukan yang buangan sistem toksid di tapak pelupusan sisa pepejal di Pulau Burung. Saya hendak tanya Y.B. Jawi, pada masa itu beliau adakah melaporkan ini kepada pihak-pihak mana yang berkenaan yang bertanggungjawab mahupun MPSP ataupun JAS untuk ambil tindakan yang sewajarnya? Sepatutnya Y.B. Jawi apabila menerima informasi ini patut dengan segera melaporkan pada MPSP ataupun JAS untuk mengambil tindakan, mengambil tindakan, bukan sahaja memberitahu di surat khabar sahaja. Saya hendak tanya, beliau adakah melaporkan supaya tindakan segera boleh diambil supaya tindakan untuk membuktikan bahawa sisa pepejal, toksid yang dibuangkan di tapak itu. Tapak dikenal pasti dan syarikat yang bertanggungjawab akan dikeskan dengan senang. Itulah yang saya hendak tanya, adakah.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Yang Berhormat Dato' Speaker, memang saya ada. Saya ada panggil pegawai daripada JAS dan mengatakan saya ada menerima panggilan, sila bagi saya senarai IKS, IKS yang mengeluarkan sisa berjadual dan saya minta supaya ada kajian berapa lori, Siapa dia. Saya memang ada panggil bukan tidak ada tapi apa yang saya bangkitkan kenapa kita tidak boleh pergi ambil *sample* lumpur ini buat kajian dan kita duduk dan hendak minta orang panggil kita. Walhal ini adalah tanggungjawab penguatkuasaan. Ini tanggungjawab penguatkuasaan dan saya tanya ini orang yang telefon saya, tolong bagi saya maklumat yang lebih *detail* dan nama dia, dia tidak berani. Sekarang saya rasa banyak orang tidak berani hendak membuat aduan kerana takut bila aduan dibuat, dia punya identiti akan dibocorkan. Banyak macam ini. Jadi orang tidak berani hendak buat aduan takut lepas itu.....(bahasa cina) dengan izinnya, belakang kiralah, bila nama dia sudah dibocorkan, banyak berlaku macam ini.

Yang Berhormat Dato' Speaker, Itu sebabnya hari ini orang semua diam-diam, banyak orang lebih suka kita diam-diam sukalah, jangan cara banyak-banyak fasal. Yang Berhormat Kebun Bunga, memang,

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Saya masih ada sini

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Ada, dan tolong bagi , tolong arahkan kepada Jabatan Alam Sekitar ini patut bertanggungjawab Yang Berhormat daripada Kebun Bungalah.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B.Dr. Teng Hock Nan):

Terima kasih.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Bukan tunggu kita hendak buat laporan ke, apa ke.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Saya ucapkan ribuan terima kasih kepada Jawi yang telahpun melaporkan dan seperti saya kata tadi, MPSP dan JAS akan menjalankan tugas yang lebih tegas untuk menguatkuasakan Akta Alam Sekitar yang saya sebut tadi. Inilah supaya kita bersama-sama memastikan bahawa kesalahan pembuangan sisa-sisa terjadual, kita tidak boleh menghapuskan semua, kita boleh kawal kepada satu tahap yang minimum. Apa kesalahan pun kita tidak boleh menghapuskan semua, kita boleh kawal dengan kerjasama semua Yang Berhormat dan rakyat termasuk Y.B. Jawi juga, Dato' Speaker, akhir sekali saya ingin menarik perhatian.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Dato' Speaker, dia tidak jawab soalan saya tadi dengan *transfer station* Bukit Minyak sudah ditangguhkan. Jadi apakah perancangan Kerajaan Negeri Pulau Pinang untuk menolong IKS, IKS ini dan *sistem monitoring*.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Saya ingat, pengangkutan sisa toksid ini sebagai satu proses yang begitu *highly technical* dan simpanan sisa toksid ini pun satu proses yang begitu memerlukan teknikal pengetahuan yang Kerajaan Pusat telah menswastakan semua pengurusan sisa terjadual ini kepada syarikat-syarikat yang tertentu iaitu tidak salah saya syarikat itu untuk keseluruhan negara ialah syarikat *Quality Alam Sdn. Bhd.* Dan hendak bina satu *transfer station* untuk menyimpan apa dia sisa terjadual. Ini pun memerlukan banyak aspek, pertimbangannya dan saya ingat ini sungguhpun ada cadangan tetapi tidak lagi diterima oleh Jabatan Alam Sekitar lagi. Mungkin kita pada suatu ketika nanti kalau ada perlunya dengan kebenaran daripada jabatan-jabatan yang berkenaan kita boleh kaji semula lagi.

Dato' Speaker:

Pengkalan Kota

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

Penjelasan. Dato' Speaker, memandangkan masalah sampah itu, kita berbincang dengan *negative way*.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Sampah apa?

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

Sampah-sampah dan sisa-sisa, tadi kita.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Terjadual ataupun sampah domestik

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

Samalah apa sampah. Tetapi, sebab saya ada pandangan sikit, saya terdapat itu sampah di luar negara, boleh jadi duit tau. Sampah jadi emas. Ini betul-betullah, lain tempat boleh jual sampah berapa tan, berapa duit. Ya itu macam. So dengan itu, kita tentulah tidak mahu.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Kalau Y.B. Pengkalan Kota mahu percuma, bagi percuma tidak apa.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

Itu, nanti dulu, itu banyak orang kaya sebab ada sampah. Sebagai sisa-sisa dari kilang banyak sana, Batu Maung sana, saya punya kawan dia buat itu niaga itu sisa-sisa terbuang dia boleh jadi kaya. Dia beli *then process* itu macam, dia jual. Itu saja. So tadi kita semua bincang dalam itu *negative way*. Kita ada fikirkah macam mana *change* atau *convert* itu dengan izin, sampah jadi emas. Ini kita *imported*. Saya terdapat satu cara, itu saya tidak tahulah, saya bukan *expert*. Ada satu sistem panggil TDR system, [[*termedianamize*]] System. Dia boleh itu *boiled* itu sampah, *then* itu sampah jadi itu *dynamic* atau *energy*. Sebagai Jelutong, kalau pakai satu *engine* sana, dia boleh *convert* sampah jadi itu tenaga *then supply* bagi TNB. Dia bagi jual. Ini lagi itu / lebih fikir rakyat kalau dia *boiled* selepas masak dia boleh jadi tenaga *supply* bagi TNB punya *station* di Jalan Udini. Ini boleh jadi satu cara. So masa ini, kita bincang tentu mana buang susah sana, susah sana betul ke? Kita mahu cari satu caralah, macam mana *convert*. Ini *important*. Ini sajalah.

Dato' Speaker:

Saya ada satu cadangan, semua sampah buang bagi Pengkalan Kota.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

Ini 20 tahun dahulu sudahlah.

Dato' Speaker:

Satu.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

Bukan Lebuh Macallum sekarang sudah jadi satu tempat.

Dato' Speaker:

Satu, Pengkalan Kota punya ADUN, buang di Jawi sana.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Dato' Speaker, terima kasihlah Dato'. Kalau Pengkalan Kota mahu, kita hantar semua sampah kepada kawasan Pengkalan Kota dan Ahli Wakil Rakyat Pengkalan Kota boleh gunakan ini, semua buat tukar sampah kepada emas.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Yang Berhormat Dato' Speaker, apa maksud Yang Berhormat Dato' Speaker bilang kata Y.B. daripada Pengkalan Kota.

Dato' Speaker:

Tukar kawasanlah.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Tukar kawasan. Yang Berhormat Dato' Speaker,

Dato' Speaker:

Kalau mahu.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Saya ingat cukuplah Dato' Speaker, saya ingat.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Bukan Yang Berhormat Dato' Speaker, yang kaedah yang datang daripada Yang Berhormat Pengkalan Kota ini, inilah harus yang dalam ucapan saya cakap, harus dalam PSDP2 ada perancangan macam ini. Jangka panjang. Apakah sistem dan apakah kaedah yang lebih bagus dan kita diberitahu pihak kerajaan terima lebih daripada 30 kaedah yang lain. Jadi harus semua apa itu, perancangan yang dikemukakan, cadangan yang di kemukakan harus kita buat satu perancangan masuk dalam PSDP2 sekarang kita bincang berkenaan dengan strategik dan dasar. Terima kasih.

Dato' Speaker:

Ya, masa itu nanti semua orang mahu sampah. Saya pun mahu. Sudah jadi emas. Okey.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Penjelasan

Dato' Speaker:

Ya.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Tentang isu apa?

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Isu sampah.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Sampah apa?

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. En. Lim Boo Chang):

Sampah semualah, merangkumi semua sampah, bukan sampah berjadual, sampah itu *daily refuse*, pepejal, sisa pepejal. Terima kasihlah. Dato' Speaker, itu dengan izin, *jokes asidelah*. Apa yang dicadangkan oleh Yang Berhormat dari Pengkalan Kota kita, mesti diambil perhatian, oleh sebab kerajaan tidak boleh elakkan beban dengan mengadakan buang semua sampah di Pengkalan Kota dan ingat isu sampah sudah

selesailah. Ini *jokes aside*, saya tahu, *jokelah* tetapi kita melaburkan, mesti ada satu rancangan yang komprehensif. Pada masa saya menjadi penuntut di London, lebih kurang *I Think* 16 atau 17 tahun dulu, air yang saya minum ialah air longkang. Bukan saya minum air longkang, air longkang yang diproses iaitu cara yang dikatakan oleh Y.B. Pengkalan Kota, *Queen of England* pun minum air yang sama iaitu dari air longkang. Dia tidak ada dam di London dia guna itu semua air longkang, IWK punya air, itu serupa. IWK punya air mereka boleh *through incinerator* dia *burn the rubbish, rubbish* atau sisa itu telah dibakar akan jadi satu *energy* dan *energy* itu boleh digunakan untuk *purified water* dan *water* pun jadi satu *essential*. *They distil the water* dan *Buckingham Palace* dia pun guna air yang sama sampai hari ini tidak ada masalah, sangat sehat tapi rancangan pelaburan mesti ada. Persediaan mesti ada. Ini sajalah.

Dato' Speaker:

Yang Berhormat kalau mahu minum air di longkang boleh, tapi jangan jadi semua Yang Berhormat *incinerator* sudahlah.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Dato' Speaker, saya ingin ucapkan terima kasih kepada Y.B. Datok Keramat seperti saya nyatakan semalam, undang-undang pengurusan sisa-sisa pepejal akan diluluskan oleh parlimen tidak lama lagi. Di mana tanggungjawab terhadap pengurusan sisa pepejal akan di pindah daripada kerajaan negeri kepada kerajaan pusat. Kaedah dan sistem pelupusan yang akan digunakan akan diputuskan oleh kemeterian, oleh itu sebarang pelan pelupusan yang disediakan oleh kerajaan negeri akan tertakluk kepada keputusan Kerajaan Persekutuan. Inilah saya katakan kita kerajaan negeri dalam keadaan tidak tentu sekarang, itulah masalah kita sekarang. Semua Ahli-ahli Yang Berhormat sedar keadaan ini, Dato' Speaker dengan itulah saya memang setuju dengan Y.B. Pengkalan Kota dan Y.B. Datok Keramat memang kita mesti cari satu cara yang lebih moden mahupun *incinerator* ataupun *recycling* ataupun *composting* dimana kita menggunakan enzim untuk menukar sisa pepejal yang bio-degradable kepada baja. Itu semua cara-cara yang diadakan, kita semua sedar, tetapi cara yang mana yang akan dipilih apabila tanggungjawab dipinda kepada Kerajaan Pusat dan tertakluk kepada Kerajaan Pusat.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Y.B. Encik Law Heng Kiang):

Dato' Speaker, soalan saya berkenaan jejambat di Jalan Masjid Negeri iaitu kerajaan negeri sudah berjanji akan buat satu tetapi sampai sekarang siapapun tidak mahu jawab lagi.

Dato' Speaker:

Saoalan soal jawab telah lepas 3 jam.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Jejambat ini sebagai isu tempatan, sekarang kita bahas pelan strategik pembangunan Pulau Pinang. Saya memang akan jawab pada masa kita membahaskan belanjawan, saya memang tahu, saya tahu, saya tidak lupa. Apabila kita membahaskan belanjawan kita boleh bagi jawapan. Akhir sekali ingin saya menarik perhatian Dewan yang mulia bahawa ini adalah kali yang pertama di sejarah negara kita di mana satu pelan strategik pembangunan negeri disediakan dan diberi peluang untuk dibahaskan di Dewan Undangan di mana pandangan-pandangan dan cadangan-cadangan yang membina akan diambil kira sewajarnya. Ini kali yang pertama di sejarah negara kita di mana satu pelan pembangunan disediakan dan wakil rakyat diberi peluang untuk membahaskan dengan penuhnya 4 hari berturut-turut dan bagi pandangan-pandangan mereka. Ini jelas menunjukkan bahawa kerajaan dimana pimpinan Y.A.B. Tan Sri Ketua Menteri adalah sebuah kerajaan yang dinamik, sebuah kerajaan yang proaktif, prematif, telus dan demokratif. Makna rakyat sentiasa diberi peluang untuk memberi input dalam proses perancangan dan pembangunan negeri melalui wakil rakyat masing-masing, saya ucapkan syabas dan tahniah kepada YAB Ketua Menteri. Sekian dengan itu Dato' Speaker, saya mohon menyokong usul ini, terima kasih.

Dato' Speaker:

Terima kasih, saya jemput Y.B. daripada Machang Bubuk.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Terima kasih saya ucapkan kepada Dato' Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan mengenai usul menerima dan meluluskan pelan strategik pembangunan Pulau Pinang yang kedua di Dewan yang mulia ini oleh Y.A.B. Ketua Menteri pada 16 Oktober tahun ini. Saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua ADUN yang telahpun mengambil bahagian yang begitu aktif dalam perbahasan ini serta mengemukakan pandangan idea-idea yang bernas dan teguran yang membina.

Dato' Speaker, saya akan membincangkan beberapa isu yang utama berkait dengan PSDP 2 yang telahpun dibangkitkan oleh Yang Berhormat semua dan saya akan cuba menjawab dengan seberapa baik yang boleh kepada isu-isu ini. Dato' Speaker, isu pertama telahpun dibangkitkan oleh Y.B. dari Bagan Jermal, Padang Kota, Datok Keramat dan Jawi, berkenaan dengan unjuran pertumbuhan yang tidak realistik. Mereka berpendapat demikian lantaran daripada berlakunya kejutan luaran ataupun *external shocks* dalam bentuk serangan ke atas Pusat Dagangan Dunia New York dan Pentagon di Washington pada 11 September tahun ini. Kemudian ADUN Y.B. dari Jawi dan Datok Keramat juga menyentuh tentang kemasukan China ke dalam WTO dan pelaksanaan akta yang akan berlangsung tidak lama lagi. Sebagai isu-isu penting yang akan mendatangkan ketidakpastian dan justeru mungkin juga akan menjejaskan pencapaian terhadap pertumbuhan yang diunjurkan. Justeru, mengikut mereka unjuran harus diperturunkan setelah mengambil kira semua faktor ini.

Dato' Speaker, saya ingin menegaskan di sini bahawa unjuran yang kita buat berkenaan dengan pertumbuhan adalah bagi tempoh 10 tahun dan bukan 10 ataupun 12 bulan. Memang serangan yang telah berlaku pada 11 September merupakan satu kejutan luaran tetapi kita berharap telah mengandaikan kejutan luaran ini merupakan sesuatu yang sementara waktu sahaja yang menganjakkkan ataupun yang membawa ekonomi kita bergerak daripada jalur pertumbuhan buat sementara waktu sahaja. Saya mengaku bahawa dalam tempoh jangka masa pendek iaitu dalam tempoh masa 6 bulan, malah setahun sayapun tidak pasti, saya rasa tidak ada sesiapa yang pasti. Kadar pertumbuhan akan jatuh, ini adalah kerana permintaan luaran yang merupakan sebahagian daripada permintaan *aggregate* yang besar akan jatuh akibat ekonomi Amerika Syarikat yang pasaran yang terbesar mengalami kelembapan ekonomi.

Ekoran daripada peristiwa pada 11 September, memang keyakinan para pelabur pengguna di Amerika Syarikat telahpun dijejaskan ataupun dihancurkan dan sudah tentu kedua-dua komponen di Amerika Syarikat penggunaan dan pelaburan akan jatuh dan ini akan membawa kepada kadar pertumbuhan yang lebih rendah yang di alami oleh Amerika Syarikat dalam dua sukuan yang datang ataupun 6 bulan yang akan datang. Ini sudah tentu juga akan mengurangkan permintaan Amerika Syarikat untuk *export* daripada Pulau Pinang tetapi selepas sesuatu tempoh yang tertentu kita berharap bahawa tempoh ini adalah tempoh yang singkat maka Amerika Syarikat akan beralih kembali kepada jalur pertumbuhan yang normal dan ini adalah berasaskan kepada hakikat bahawa *Federal Reserve Bank Of Amerika* dengan izin

akan menerima pakai satu dasar kewangan ataupun *monitory policy and accommodative* dengan menurunkan lagi kadar faedah, potongan cukai pendapatan oleh Amerika Syarikat yang akan meransangkan lagi permintaan para pengguna dan kemungkinan juga bahawa pasaran saham di New York akan juga pulih yang akan mendatangkan apa yang kita panggil kesan kekayaan yang positif. Kalau ini berlaku maka ada harapan bahawa ekonomi Pulau Pinang akan juga mula memulih dan ekonomi Pulau Pinang juga akan kembali kepada jalur pertumbuhan ekonomi yang normal.

Dato' Speaker, dalam tempoh 10 tahun unjuran kita adalah berasaskan kepada kadar pertumbuhan tertentu yang kita andaikan untuk negara-negara OECD ekonomi Amerika Syarikat Asian dan Malaysia. Andaian-andaian berkenaan dengan kadar pertumbuhan ini adalah berasaskan kepada prospek pertumbuhan *aggregate-aggregate* permintaan di setiap rantau ini dan juga pertumbuhan dalam keupayaan penawaran berbagai-bagai sektor dan pertumbuhan dalam keupayaan penawaran kemudian akan ditentukan oleh kemajuan teknologi dan juga pertumbuhan dalam produktiviti. Kemudian dengan menggunakan satu kaedah yang kita panggil analisis bahagian berpindah ataupun *swift share analysis* kita meramalkan bahagian yang dianggotai oleh berbagai-bagai sektor yang berpindah-pindah dan berasaskan kepada kadar pertumbuhan bagi setiap sektor ini kita pula mengunjurkan kadar pertumbuhan untuk Pulau Pinang bagi tempoh ini. Saya setuju bahawa dalam jangka masa pendek kejutan luaran meninggalkan kesan yang negatif ke atas setengah kategori permintaan seperti permintaan luaran, malah penggunaan dan pelaburan tetapi kalau kita dapat tumbuh mengikut jalur yang normal maka kesan-kesan negatif ini dapat diseimbangkan oleh pertumbuhan jangka masa pendek yang positif, hasil daripada adanya kemajuan teknologi dan juga pertumbuhan dalam bilangan penduduk yang kedua-duanya meningkatkan keupayaan penawaran dan juga meningkatkan permintaan.

Sebenarnya unjuran yang kita buat PSDP2 adalah lebih rendah daripada apa yang dibuat dalam rangka rancangan jangka masa panjang yang ketiga dan Rancangan Malaysia Ke-8 dan memang kita telahpun membuat penyelarasan ke bawah dan kadar pertumbuhan yang kita unjurkan untuk 2001 ke 2005 lantaran daripada berlakunya kejutan luaran ini. Ini tidak bererti kita tidak boleh mencapai kadar pertumbuhan sebenar setinggi 7% bagi setiap tahun dalam jangka masa panjang seperti apa yang telah kita buktikan kita boleh berbuat demikian dalam jangka masa PSDP1 di mana kadar pertumbuhan dalam KDNK mengatasi apa yang telahpun ditetapkan.

Dato' Speaker, tentang implikasi WTO dan AFTA, implikasi yang mustahak ialah bahawa sekatan kepada perdagangan akan disingkirkan begitu juga subsidi mungkin perlu diberhentikan dan kedua-dua ini akan mempertingkatkan lagi daya saing di arena antarabangsa. Dan itu apa yang telah disarankan dalam PSDP2 iaitu apa yang telah menjadi tumpuan utama PSDP2 iaitu bagaimanakah kita dapat mempertingkatkan daya saing supaya kita dapat bersaing dalam ekonomi global yang baru yang memang lebih berdaya saing. Di mana perubahan teknologi ini lebih pesat dan dimana keusangan pengetahuan akan berlaku dalam masa yang begitu singkat.

Di antara langkah-langkah yang kita cadangkan untuk mempertingkatkan daya saing Dato' Speaker ialah mengadakan pembangunan sumber manusia secara besar-besaran peralihan kepada ekonomi berpengetahuan, menambah baik infrastruktur, memperbaiki kualiti perkhidmatan, mempertingkatkan *efficiency* birokrasi dan melaksanakan pembelajaran seumur hidup. Kita mesti mengambil perhatian tentang hakikat bahawa semua ekonomi dan bukan setakat Malaysia dan Pulau Pinang sahaja memiliki dua struktur. Satu sektor eksport yang *efficient* dan satu sektor domestik yang kurang *efficient* dan ini terdapat juga di Negeri China yang memiliki sektor yang terdiri daripada beribu-ribu perusahaan hak milik kerajaan yang mengambil berjuta-juta pekerja. Selepas menyertai WTO China juga menghadapi cabaran dan masalah dan sektor inilah yang menghadapi cabaran yang utama yang mungkin membawa kepada berjuta-juta di antara mereka yang sedang diambil oleh *state own enterprises* juga terpaksa diberhentikan kerja dan sektor ini bukan seperti yang kita bayangkan begitu cekap malah tidak cekap. Hakikat bahawa di Negeri Pulau Pinang kita mempunyai satu sektor eksport yang begitu besar di mana barangannya boleh menembusi pasaran luar umpamanya pasaran di Amerika Syarikat dan Jepun yang memang menjangkakan spesifikasi teknologi yang tinggi jelas menunjukkan bahawa ekonomi Pulau Pinang adalah mempunyai satu sektor besar yang cekap. Tentang isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Bagan Jermal tentang apakah mekanisma yang kita gunakan untuk mempromosikan pertumbuhan yang didorong oleh produktiviti.

Dato' Speaker seperti apa yang telahpun disarankan dalam PSDP2, kita akan berbuat demikian melalui beberapa langkah seperti apa yang saya telah sebut sebentar tadi satu ialah melalui pembangunan sumber manusia. Melalui mana kita berharap kita dapat membangunkan suatu asas kemahiran yang besar dengan memperkembangkan keupayaan institusi pendidikan dan latihan untuk melatih sumber-sumber manusia dalam kemahiran yang kritikal seperti kejuruteraan, ICT, sains

asas, pengurusan dan pemasaran dan mempertingkatkan *access* kepada peluang pendidikan tinggi dan latihan dan kita juga akan mengadakan program latihan semula supaya kita dapat mempertingkatkan kemahiran para pekerja dengan secara berterusan.

Yang kedua memperbaiki persekitaran untuk inovasi melalui perbelanjaan ke atas R & D yang lebih. Yang ketiga mempertingkatkan kualiti dan memperkukuhkan sektor perkhidmatan moden, penggunaan ICT yang lebih, memperkukuhkan sokongan keinstitusi untuk infrastruktur yang asas keperluan memperdalamkan dan memperkukuhkan rangkaian sistem terbuka Pulau Pinang supaya kita dapat memastikan penyebaran pengetahuan inovasi dan kemajuan teknologi merentasi sistem dan yang ketujuh mewujudkan suatu persekitaran yang *conducive* untuk pembelajaran seumur hidup. Ini adalah mustahak memandangkan kepada hakikat bahawa sesuatu teknologi sekarang memiliki jangka hidup yang pendek dan memandangkan kepada hakikat wujudnya risiko keusangan teknologi yang kerap berlaku. Tentang isu yang ketiga(gangguan).

Dato' Speaker:

Minta jalan, Bagan Jermal.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Y.B. Dato' Dr. Sak Cheng Lum):

Minta penjelasan. Bukankah langkah-langkah yang telah disebut atau mekanisma-mekanisma yang telah disebut telah berada, dengan izin *already in place* dalam lima tahun, sepuluh tahun yang kebelakangan ini, tetapi kalau kita pandang kepada apa yang telah disentuh dalam PSDP 2 ini bahawa *productivity factor* dalam lima enam tahun kebelakangan ini adalah sifar, *zero*, maka apakah yang kita hendak buat oleh kerana langkah-langkah yang telah disebut memang nampaknya, saya bukan kata tidak berkesan, memang ada, telah terus menolong memandu Negeri Pulau Pinang kepada pencapaian produktiviti yang lebih tinggi dan meningkatkan daya saingan negeri kita tetapi kalau kita lihat apa yang telah berlaku lima enam tahun kebelakangan ini maka bukankah ini akan menimbulkan perasaan *concern* atau *worry* kepada kita semua?

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Dato' Speaker, saya pun meluahkan perasaan kebimbangan juga tentang apa yang telahpun ditemui. Sebenarnya semua di pihak kerajaan juga meluahkan perasaan kebimbangan tentang *trend productivity*. Tetapi apa yang saya ingin tegaskan di sini ialah bahawa takat tahap produktiviti Negeri Pulau Pinang masih mempunyai tahap produktiviti adalah yang tertinggi di Malaysia dan juga mengatasi

beberapa negara serantau. Apa yang membimbangkan ialah kadar pertumbuhan *the rate of growth in productivity, it's not so much the absolute level of productivity as such* kalau produktiviti kita ini terdapat pada tahap yang rendah sudah tentu daya tarikan Pulau Pinang sebagai pusat pelaburan sudahpun jatuh tetapi ini tidak berlaku, seperti apa yang saya nyatakan salah satu daripada kelemahan yang telah kita kenal pasti ialah bahawa adanya *trend* bahawa kadar pertumbuhan dalam produktiviti ini adalah tidak setinggi yang kita mahukan dan itulah yang menjadi teras utama dalam PSDP2 untuk mempergiatkan lagi langkah-langkah yang kita rasa boleh mempertingkatkan kadar pertumbuhan dalam produktiviti supaya daya saing Negeri Pulau Pinang dalam....(gangguan).

Dato' Speaker:

Ya, Yang Amat Berhormat minta jalan.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Saya akan bagi jalan tetapi boleh saya habiskan dulu. Supaya daya saing Pulau Pinang dapat terus dipertingkatkan. Apa yang saya hendak jelaskan juga ialah apabila kita merujuk kepada kadar pertumbuhan dalam daya pengeluaran ataupun produktiviti kita adalah merujuk kepada produktiviti, *the rate of growth in productivity*. Kadar pertumbuhan dalam daya pengeluaran atau produktiviti bagi keseluruhan ekonomi Pulau Pinang. Bagi sektor pembuatan memang ada mencatatkan juga kadar pertumbuhan dalam produktiviti yang positif.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya minta jalan untuk memberi penjelasan sedikit dan memperkukuhkan apa yang dikatakan oleh Ahli dari Machang Bubuk sebagai jawapan kepada Ahli dari Bagan Jermal. Walaupun memang benarlah kalau kita mengkaji dari segi *total factor productivity* dalam tempoh lima tahun kebelakangan ini, peningkatannya tidak sebesar dengan tahap pertama lima tahun, sembilan puluhan yang pertama *the first five years* tetapi ini tidak menjadikan Negeri Pulau Pinang kurang menarik sebagai satu pusat pelaburan. Sebenarnya dalam tempoh lima tahun yang lepas peningkatan pelaburan adalah jauh melebihi apa yang tercapai dalam lima tahun yang pertama bagi tahun sembilan puluhan. Saya memberi beberapa angka untuk menunjukkan *trend* ini. Jumlah pelaburan yang diluluskan oleh MIDA di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Perindustrian atau MITI adalah seperti berikut:-

Untuk tahun 1995 RM1.6 billion. Tahun 1996 RM3.2 billion. Tahun 1997 RM1.4 billion, bahkan untuk tahun 1998 RM2.7 billion sudah meningkat walaupun tahun 1997 turun, 1998 RM2.7 billion, 1999 RM4.8 billion meningkat lebih tinggi lagi, tahun 2000 RM4.5 billion. Ini menunjukkan bahawa dalam tiga tahun selepas krisis ekonomi iaitu 1998, 1999 dan 2000 jumlah pelaburan yang diluluskan oleh MIDA ialah RM11.8 billion berbanding dengan RM5.2 billion untuk tiga tahun sebelum kegawatan ekonomi, iaitu di antara tahun 1995, 1996, 1997 jumlahnya ialah RM6.2 juta berbanding dengan RM11.8 billion.

Peningkatan dalam tiga tahun selepas kegawatan adalah lebih ketara daripada sebelum dan menunjukkan cukup menarik dan kebanyakannya iaitu lebih daripada, dari segi pelaburan asing jauh melebihi pelaburan tempatan. Ini menunjukkan cukup menarik. Bagi tahun 2001 tahun ini selepas dijejaskan oleh krisis elektronik mulai bulan November tahun 2000 dalam lapan bulan pertama tahun 2001 jumlah pelaburan yang diluluskan ialah RM2.3 billion, *not too bad* melebihi tahun 1995, melebihi tahun 1997 dan hampir setanding dengan tahun 1998. Tahun 2001 selepas dikatakan krisis telah melanda, *crisis electronic*. Dan ini memang menunjukkan bahawa kita masih cukup menarik, janganlah kita mempunyai satu pandangan negatif tetapi kita merasa khawatir memang *okay*, betul, kita sentiasa, tiap-tiap hari saya khawatir tentang cabaran yang mungkin dari mana-mana pihak, negara China, Singapura, mana-mana tempat kita mesti sentiasa berhati-hati dan itulah sikap kami dan angka atau prestasi yang cemerlang ini adalah hasil daripada usaha sektor perindustrian kita sendiri yang mempunyai ramai *Engineer* yang bertaraf antarabangsa dan mereka bersikap sangat positif khususnya para pengurusan atasan mereka dan mereka bekerjasama rapat dengan pihak kerajaan negeri dengan pihak MIDA untuk menarik masuk pelaburan baru dan pelaburan tambahan ataupun *re investment* dan ini adalah nyata. Kita masih cukup menarik tetapi kita mestilah berhati-hati supaya kita terus mengekalkan daya saing kita di dunia. Terima kasih.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Penjelasan, minta laluan.

Dato' Speakar:

Ya, penjelasan. Bolehkah, saya terlupa hendak melepaskan. Yang Berhormat semua untuk minum, bolehkah kita sambung selepas ini. Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan (gangguan).

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya minta maaf kerana, selepas ini saya ada satu *function* saya tidak akan berada di sini dan soalan tambahan akan dijawab oleh Dr. Toh.

Dato' Speaker:

Dimaafkan. Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan ditangguhkan sehingga jam 11.45 pagi.

Dewan ditangguhkan pada jam 11.15 pagi.

Dewan disambung semula pada jam 11.45 pagi.

Dato' Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan disambung semula. Saya jemput Yang Berhormat dari Kawasan Machang Bubuk untuk meneruskan perbahasan. Bagi jalanlah.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Y.B. Dato' Dr. Sak Cheng Lum):

Penjelasan. Terima kasih Dato' Speaker. Terlebih dahulu saya hendak menyatakan bahawa kami sebagai *back benchers* bukan semata-mata hendak menunjukkan kami begitu negatif. Kita bukan negatif tetapi saya percaya kami ada tanggungjawab untuk menarik perhatian pihak kerajaan bahawa kita mungkin akan menghadapi cabaran yang lebih serius. Saya percaya pihak kerajaan memang sedar. Saya pun bukan menyatakan bahawa pihak kerajaan pun tidak sedar, kita semua sedar tetapi sebagai *back benchers*, saya berpendapat bahawa kami ada peranan yang mana kami boleh mainkan supaya bersama-sama kita boleh capai matlamat yang saya ingat semua kita ingin.

Dato' Speaker, saya hendak tanya antara pelaburan yang telah diluluskan oleh MIDA, khususnya sejak kejadian atau peristiwa 11 September ini, berapa banyak masih akan datang, atau berapa banyak dari apa yang telah diluluskan akan diteruskan, dengan izin, *are they are still coming?* Itu sahaja.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Dato' Speaker, saya minta maaf, saya tidak ada perangkaan untuk menjawab soalan ini. Cuma apa yang saya ingin mengatakan di sini ialah hakikat bahawa permohonan untuk pelaburan dari segi nilai bagi tempoh antara tahun 1998 – 2000 adalah begitu tinggi malah lebih tinggi daripada antara tahun 1995 – 1997, jelas menunjukkan bahawa para pelabur masih menunjukkan minat terhadap Pulau Pinang dan bahawa Pulau Pinang mempunyai kelebihan yang menarik mereka untuk menunjukkan minat. Tentang berapa peratus daripada pelaburan yang telah diluluskan, telah sebenarnya dilaporkan. Saya tidak ada perangkaan, justeru saya tidak dapat menjawab soalan yang dibangkitkan oleh Y.B. Bagan Jermal dan saya minta maaf. Tentang selepas peristiwa 11 September, berapa nilai permohonan pelaburan yang telahpun dikemukakan kepada MIDA, saya juga tidak ada statistik ini sebab statistik yang ada di depan saya bagi tahun ini adalah sampai bulan Ogos sahaja iaitu sebelum berlakunya 11 September. Dato' Speaker boleh saya...(gangguan).

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Penjelasan. Beri laluan.

Dato' Speaker:

Penjelasan Datok Keramat.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Terima kasih Dato' Speaker, saya pun juga kongsi perasaan rakan-rakan *back benchers* menyokong kerajaan, dengan izin. Kita bukan ingin lihat keruntuhan ekonomi tetapi kita mesti realistik. Saya tidak begitu *optimistic* oleh sebab justifikasi untuk pertumbuhan ekonomi yang diberikan adalah lebih tinggi. Oleh sebab apa yang dinyatakan tentang MIDA punya *figure*, kelulusan industri-industri dari luar negeri, angka-angka itu adalah diambil pada masa *electronic trend are on high trend*, iaitu ada banyak pelabur-pelabur asing datang ke Malaysia oleh sebab *foreign exchange rate*, dengan izin, kadar penukaran wang kita adalah RM3.80 untuk US1. Tetapi ini bukan sikap orang sekarang. Banyak orang berfikir nilai ini mesti ditukar oleh sebab itu bukan sahaja *foreign investors* telah pergi ke Negara China, Vietnam dan lain-lain, ini adalah satu *long list of down sizing, factories down sizing, long list of relocation* pemilik dengan izin dan berpindah ke negeri lain.

Kilang-kilang tempatan seperti Eng Hardware pun pergi ke Philipine, Thailand, mengapa? Oleh kerana *foreign exchange rate there* dengan izin, lebih murah daripada ringgit Malaysia dan lain-lain insentif seperti *tax incentives* yang diberikan oleh kerajaan mereka. Kerajaan Pulau Pinang tidak begitu berusaha dari aspek bantuan kewangan kepada industri-industri SMI's, kecil dan sederhana di Pulau Pinang. Ada sebahagian yang menerima bantuan pun tidak boleh hidup, rosak, kalah.

Dari segi pengangguran, ini adalah satu *indicator*, satu tanda bahawa kita sekarang masih menghadapi cabaran yang sangat besar. Kalau kita tidak menggunakan semua strategi yang diberikan, tidak akan ada perubahan, pembaharuan yang boleh memberi semangat yang lebih tinggi iaitu dengan izin, *to be more optimistic than before*. Tambahan pula, pelan ini dibuat sebelum insiden-insiden yang berlaku itu. Insiden itu adalah satu isu *controversial* dari segi pandangan EXCO Machang Bubok, beliau kata insiden 911 itu dan impaknya akan berlaku selama 6 sehingga 12 bulan. Ini harapan semua orang dan ini adalah satu harapan sahaja.

Saya pun tidak boleh kata ini akan berlarutan, saya pun tidak mahu ia berlarutan tetapi *to be realistic, do we know*, kita akan tahu kah? Bukan sahaja insiden itu tetapi impak insiden itu, berbilion-bilion ringgit yang bazirkan di Amerika Syarikat dan berbilion-bilion lagi melalui perang yang sedang mereka jalankan terhadap Afghanistan. Ini akan menjadi satu pengaruh yang besar kepada ekonomi dunia. Negara Jepun, mereka punya *bubble economy* untuk 10 tahun tidak boleh memulihkan semula apa yang telah berlaku 10 tahun dahulu, dia sudah *buble burst*. Bukan kita *pessimist* tetapi kita ada *justification to be more realistic*, dengan izin. So saya haraplah kalau boleh kita cari satu strategi yang baru, kalau boleh kita meminda beberapa pindaan kepada pelan itu dan jangan terlebih *dependent*, tertakluk kepada pelan itu. *Because to me*, dengan izin ianya sudah menjadi *outdated*. Terima kasih.

Dato' Speaker, sama ada unjuran yang kita buat dalam PSDP2 ini *optimistic* atau *pessimistic*, masa akan menentukan. Saya berani mengatakan bahawa tidak ada sesiapa dalam Dewan ini, kecuali Tuhan yang tahu apa akan berlaku pada masa hadapan. Bagi kita dalam profesyen ekonomi, unjuran yang kita buat adalah berasaskan kepada setengah andaian yang tertentu. Memang andaian ini boleh dibuktikan tidak benar ataupun tidak betul selepas ketika tertentu kerana mungkin berlakunya kejutan luaran ataupun *external shock* dalam bentuk yang lain, kita tidak boleh menjangka, tidak ada sesiapa, tidak ada insan yang boleh menjangkakan. Selepas berlaku peristiwa 11 September, seperti apa yang saya katakan, kita ada mengambil kira peristiwa ini dan

impaknya kepada unjuran dan sebenarnya kita telahpun mengunjurkan sekali lagi berasaskan kepada andaian kadar pertumbuhan yang lebih rendah untuk Amerika Syarikat, negara-negara OECD, Jepun malah Negara Malaysia.

Untuk makluman Y.B. Batu Lancang, saya minta maaf, Y.B. Datok Keramat, unjuran yang dibuat dalam rangka rancangan jangka masa panjang yang ketiga yang dibuat oleh EPU, Kerajaan Persekutuan dan juga Rancangan Malaysia Ke-8, jauh lebih tinggi daripada apa yang kita unjurkan. Tetapi semua pelan ini termasuk PSDP2 merupakan apa yang kita panggil sebagai *rolling plans* yang bererti pelan ini selalu dibuahsuai berasaskan kepada kejutan luaran dan berasaskan kepada pindaan ataupun perubahan yang berlaku di persekitaran di negara, di rantau malah di dunia.

Saya bersetuju dengan Y.B. Datok Keramat yang mengatakan bahawa salah satu daripada faktor yang mempertingkatkan daya saing Pulau Pinang dan juga Negara Malaysia pada keseluruhannya, dari segi menarik pelaburan asing ialah kadar pertukaran mata wang ataupun *foreign exchange rates*. Pada kadar RM3.80 kepada setiap dollar Amerika Syarikat, ini sedikit sebanyak telahpun mempertingkatkan daya saing Negara Malaysia dan Negeri Pulau Pinang sebagai suatu pusat pelaburan. Saya tidak menafikan bahawa ini mungkin merupakan satu faktor yang telah menarik pelaburan asing datang ke Pulau Pinang, tetapi ini bukan satu faktor yang tunggal. Ada banyak faktor yang meninggalkan kesan ke atas daya saing di satu-satu tempat yang tertentu. Kemahiran para pekerja, *infrastructure*, *efficiency*, birokrasi dari segi gerakbalas kepada permintaan dan tuntutan daripada pelabur asing, sokongan yang diberikan oleh perusahaan kecil dan sederhana dan sebagainya, kesemua ini merupakan faktor-faktor yang menentukan daya saing sesuatu tempat. Hakikat bahawa masih ada begitu banyak pelabur yang menunjukkan minat terhadap Pulau Pinang jelas menunjukkan bahawa kesemua faktor ini termasuk adanya kadar pertukaran asing yang berdaya saing masih wujud dan masih mengekalkan daya saing Pulau Pinang pada tahap yang tinggi.

Dato' Speaker, saya tidak menafikan bahawa adanya kilang-kilang yang telahpun mengurangkan bilangan pekerja malah ada yang telah ditutup. Ini merupakan sebahagian daripada apa yang kita panggil pengstruktur semula ataupun *restructuring* sektor perindustrian yang sedang berlaku. Dalam tempoh peralihan, memang adanya kesusahan yang dialami. Ada yang terpaksa ditutup lantaran daripada hakikat bahawa Pulau Pinang telahpun kehilangan daya saing bagi kilang-kilang ini. Kilang-kilang yang menggunakan faedah pengeluaran yang berintensif buruh di mana sebahagian besar daripada tenaga kerjanya

terdiri daripada buruh yang separuh mahir. Saya mengakui bahawa dalam bidang seperti ini kemungkinan Pulau Pinang telah kehilangan daya saing dan justeru itu kita mesti menjangka kilang-kilang ini akan ditutup dan berpindah ke negara-negara lain yang mempunyai kelebihan dalam bidang ini. Pada masa yang sama, adanya kilang-kilang yang memusatkan setengah operasinya di Pulau Pinang lantaran daripada hakikat bahawa Negeri Pulau Pinang mempunyai kelebihan dan operasi ini merupakan operasi yang nilai tambahnya lebih tinggi. Memang ada beberapa kilang yang telahpun berbuat demikian dan itulah apa yang saya maksudkan dengan pengstruktur semula sektor perindustrian yang mungkin dalam tempoh peralihan akan mendatangkan kesusahan kepada sebahagian daripada tenaga kerja. Kalau kita berjaya menganjak ke operasi di mana nilai tambahnya lebih tinggi, maka apa yang akan berlaku dalam tempoh masa yang tertentu, kita akan mencipta pekerjaan yang berpendapatan lebih tinggi. Ini akan menguntungkan para pekerja kita. Para pekerja yang telahpun diberhenti kerja mesti menyediakan diri mereka untuk mencapai tahap ini dengan menerima latihan semula dengan melengkapkan diri dengan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan oleh operasi yang nilai tambahnya lebih tinggi. Itulah apa yang perlu kita buat dan itulah apa yang telah disaran dan ditekankan dalam PSDP2.

Dato' Speaker:

Laluan oleh Ahli Kawasan Bertam.

Ahli Kawasan Bertam (Y.B. Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Dato' Speaker, saya cuma hendak bertanya kepada Yang Berhormat. Memang kita berharap kepada para pekerja untuk menambah dan meninggikan ilmu pengetahuan supaya ada *added value* kepada pekerjaannya, supaya di kilang itu kerja-kerjanya lebih berteknikal. Tetapi siapa yang patut buat ini semua? Itu yang menjadi masalah, yang saya fikir siapa hendak kendalikan ini semua? Kita boleh kata pekerja patut belajar lagi tentang *high-tech* kerana kilang-kilang yang datang ke Pulau Pinang ini semuanya *high-tech factory*, tidak perlu banyak pekerja. Pekerja-pekerja di Pulau Pinang ini perlu menambahkan ilmu pengetahuan, tetapi masalahnya siapa yang patut ambil tugas ini. Kerana bila Y.B. Machang Bubuk kata pekerja-pekerja itu, saya rasa pekerja-pekerja itu tidak mampu untuk berbuat begitu. Kita di pihak kerajaan yang patut adakan ini semua. Kedua, memang kita sudah tahu, kalau kita tengok daripada *list* MIDA, kalau *investors* datang ke Kuala Lumpur dan hendak datang ke Pulau Pinang, memang dia tidak akan datang ke *Penang for high intensive labour force's requirements*. Mereka memang mahu *companies* yang *high-tech*, yang tidak memerlukan

pekerja-pekerja yang banyak, itu kita tahu. Apakah langkah kerajaan negeri untuk menyediakan kursus, menyediakan pengetahuan kepada pekerja-pekerja ini supaya mereka dapat bersama dan setanding dengan keperluan kilang-kilang. Sekian.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Saya minta maaf kerana mungkin bahasa saya yang telah menimbulkan sedikit kekeliruan bila saya mengatakan bahawa para pekerja perlu menyediakan diri untuk mencapai tahap perindustrian yang akan datang. Saya bersetuju bahawa kerajaan dan institusi-institusi swasta juga menawarkan peluang latihan patut memainkan peranan yang penting dalam melatih semula para pekerja. Memang kerajaan di berbagai-bagai peringkat telahpun menyediakan skim latihan semula. Dalam jawapan saya, pada masa soal-jawab saya telahpun mengatakan bahawa mulai sekarang juga Kementerian Sumber Manusia bersama-sama dengan pembekal latihan ataupun dengan izin *the training provides* akan menawarkan kursus-kursus jangka masa pendek selama 120 jam ataupun kursus jangka masa panjang yang akan menelan masa 600 jam yang akan membawa kepada penganugerahan diploma kepada pekerja-pekerja yang diberhentikan kerja dan supaya menarik mereka menyertai kursus seumpama ini. Elaun RM500.00 sepanjang kursus akan diberikan kepada pekerja, memang benar bahawa kita yang dimaksudkan dengan kita ialah pembekal-pembekal latihan boleh sediakan kursus latihan semula tetapi mesti adanya juga *response* ataupun mesti adanya juga minat mesti adanya juga para pekerja yang sedia menerima tawaran ini dan kita rasa dengan adanya sedikit insentif dalam bentuk memberikan elaun meskipun bukan banyak sangat kita dapat menarik lebih ramai mereka ini menyertai kursus-kursus ini dan hakikat bahawa kesedaran tentang perlunya melengkapkan diri dengan pengetahuan yang lebih makin meningkat saya yakin para pekerja akan mengambil tindakan yang sewajarnya dalam hal ini. Dato' Speaker, boleh saya teruskan.

Dato' Speaker:

Ya. Silakan.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Dato' Speaker, satu isu lagi yang telahpun dibangkitkan ialah berkenaan dengan isu perlunya ekonomi Pulau Pinang mempelbagaikan dengan lebih meluas lagi. Ini adalah kerana masa ini ekonomi Pulau Pinang terlampau bergantung kepada dua lokomotif ataupun enjin pertumbuhan iaitu pembuatan dan pelancongan dan oleh sebab itu maka risiko yang dihadapi oleh ekonomi Pulau Pinang amat tinggi dan perkara ini telahpun dibangkitkan oleh Y.B. Padang Kota dan Y.B. Air Itam.

Saya bersetuju dengan pandangan ini tetapi apa yang saya ingin tegaskan di sini ialah bahawa kita telahpun sebenarnya mempelbagaikan dan memang kita akan terus mempelbagaikan pada masa yang depan. Kalau kita mengkaji secara pembangunan negeri Pulau Pinang kita dapati bahawa oleh kerana kerajaan negeri Pulau Pinang telahpun melancarkan skim-skim kepelbagaian maka itulah yang telah membawa kepada anjakan struktur ekonomi Pulau Pinang daripada yang bergantung kepada perdagangan *inter port* pada mulanya kepada sebuah ekonomi yang begitu besarnya sektor perindustrian dan dalam tempoh 20, 30 tahun ini kita telah berjaya melaksanakan apa yang kita panggil kepelbagaian melintang ataupun dengan izin *horizontal diversification* ataupun *inter sector diversification* dan di sebelah dalam pembuatan memang tidak boleh dinafikan bahawa asasnya cukup sempit sehingga barang-barang elektronik dan elektrik menganggotai sebahagian besar daripada keluaran sektor pembuatan tetapi dalam sektor kecil elektronik pun kita telahpun mempelbagaikan sehingga terdapat banyak barang-barang elektronik yang dikeluarkan oleh kilang-kilang elektronik di Pulau Pinang.

Kita akan terus mempelbagaikan dengan mengenalpastikan barang-barang baru yang akan mendorong pertumbuhan sektor perindustrian pada masa depan dan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri telahpun mengenalpastikan *photonic* dan beberapa Yang Berhormat telah mencadangkan teknologi baru dan *pharmaceutical* sebagai barang-barang yang kita harus mempertimbangkan sebagai barang-barang yang boleh mendorong pembangunan sektor perindustrian pada masa depan.

Tetapi untuk berjaya memilih apa yang kita panggil *the witness* seperti yang dilakukan di Korea kita mesti tahu apakah barang-barang yang kita boleh tarikkan ke sini? Apakah tuntutan dari segi kemahiran dari segi infrastruktur dan dari segi yang lain supaya kita dapat membuat persediaan yang munasabah iaitu supaya kita dapat mempertingkatkan daya saing negeri Pulau Pinang dari segi menarik barang-barang baru ke Pulau Pinang? Selain daripada itu kita akan juga memperkembangkan sektor perkhidmatan dan dalam sektor perkhidmatan selain daripada pelancongan adanya perkhidmatan-perkhidmatan lain yang mungkin kita boleh memperkembangkan sebagai sabahagian daripada usaha mempelbagaikan ekonomi Pulau Pinang dan logistik adalah salah satu daripadanya perubahan adalah satu lagi dan pendidikan merupakan perkhidmatan yang ketiga yang boleh kita mempertimbangkan untuk dikembangkan. Malah dalam pelancongan pun saya akan serahkan kepada Yang Berhormat dari Batu Uban nanti ada banyak ruang lagi untuk kepelbagaian.

Dato' Speaker, cadangan daripada Yang Berhormat Air Itam bahawa kita harus menitikberatkan industri asas sumber *resources base industry* merupakan satu cadangan yang amat baik sekali dan saya mengucapkan terima kasih ke atas cadangan ini tetapi. Memang di Pulau Pinang sekarang pun ada juga beberapa industri asas sumber seperti barang asas kayu, barang asas minyak kelapa sawit dan barang asas getah dan cadangan yang satu lagi bahawa kita harus berusaha dalam tempoh 10 tahun akan datang untuk mempromosikan (OBN), *Own Brand Name* dan bukan setakat OEM juga adalah baik dan kita akan berusaha kuat ke arah ini.

Dato' Speaker, isu yang satu lagi yang telahpun dibangkitkan ialah bahawa kita terlampau bergantung kepada FDI iaitu pelaburan langsung asing, ini juga mendedahkan negeri Pulau Pinang kepada risiko yang tinggi dan justeru sebagai langkah yang lebih berkesan untuk menangani masalah ini dan mengurangkan risiko ataupun *laudability* kita harus terus mempromosikan SMI ataupun industri kecil dan sederhana.

Saya bersetuju dengan pandangan ini yang telahpun dibangkitkan oleh Y.B. Padang Kota. Pandangan saya ialah bahawa kita harus memperkukuhkan lagi keupayaan teknologi dan pemasaran malah R&D yang dibuat oleh SMI tetapi keupayaan teknologi boleh di pertingkatkan melalui pewujudan talian kedua-dua talian ke depan dan talian ke belakang antara SMI di satu pihak dan syarikat-syarikat multinasional di pihak yang satu lagi. Talian-talian ini dapat mempertingkatkan keupayaan teknologi SMI melalui cara-cara seperti yang berikut:-

- (i) Kalau adanya talian ini iaitu dengan adanya jaminan perolehan oleh SMC ini bererti terdapat jaminan-jaminan pasaran dan seterusnya akan mengurangkan risiko pelaburan dan ini akan merangsangkan SMI untuk membelanjakan lebih ke atas mesin-mesin baru yang merupakan satu cara baik untuk mempertingkatkan keupayaan teknologi mereka;
- (ii) Dengan adanya perolehan daripada SMC yang menentukan spesifikasi teknik yang tinggi malah perlu ianya memenuhi spesifikasi tinggi yang ditentukan oleh MNC juga merupakan satu kaedah yang berkesan untuk meningkatkan keupayaan teknologi SMI dan akhirnya keperluan untuk menghantar barang-barang mengikut jadual juga merupakan satu tekanan yang begitu berkesan untuk mempertingkatkan keupayaan teknologi SMI.

Keupayaan pemasaran dapat di pertingkatkan, melalui mewujudkan perkongsian strategik antara SMI dan syarikat-syarikat perdagangan asing melalui usaha MATRADE mempertingkatkan lagi penggunaan E-dagang; dan

- (iii) Mempertingkatkan lagi penerima pakaian *rosseternet* yang memang telahpun kuat digalakkan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri Pulau Pinang.

Jadi sementara pelaburan domestik hasil pelaburan SMI harus digalakkan tetapi kita mesti pada masa yang sama menarik FDI ataupun pelaburan langsung asing tetapi mungkin secara terpilih dalam barang yang kita ingin mempromosikan iaitu barang yang dinilai tambah yang lebih tinggi dan yang menggunakan teknik pengeluaran yang selaras dengan anugerahan faktor-faktor pengeluaran yang terdapat di Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Enck Lim Boo Chang):

Minta laluan.

Dato' Speaker:

Minta laluan. Datok Keramat.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Enck Lim Boo Chang):

Terima kasih. Dato' Speaker, tidak lama dulu kami telah kita telah menerima apa itu satu *statement* atau kenyataan dari senior Minister, Menteri senior di Singapura Y.B. Lee Kuan Yew yang telah memberi satu amaran kepada Singaporean itu kenyataan itu berbunyi beginilah iaitu Singaporean mesti bersedia untuk menghadapi kesulitan selama 10 tahun lagi tetapi saya tidak fahamlah kita begitu *optimistic as if* dengan izin *than better than Singapore now*.

Dato' Speaker Singapura telah melabur banyak dari segi kerajaan di sektor R&D apakah perbelanjaan yang boleh ditunjukkan iaitu perbelanjaan negeri Pulau Pinang, kerajaan negeri Pulau Pinang dalam sektor ini sebagai satu insentif yang boleh menggalakkan lagi mahupun pelabur asing atau pelabur tempatan untuk lebih bersaing dengan apa itu dalam apa itu globalisasi itu dan saya rasa tidak dapat itu statistik kalau boleh sila beri Y.B. Machang Bubuk tentang pelaburan kerajaan negeri di sektor ini. Ini sangat penting kalau tidak ada bantuan mereka sudah

menghadapi cabaran yang besar, tidak boleh menangani isu kewangan dan lain-lain mahu mereka melabur lagi di sektor R&D ada banyak yang tidak boleh tahan so sila kalau boleh saya minta maaf tidak beri *notice* yang awal itu satu statistik yang sangat diperlukan.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Dato' Speaker, saya rasa kita tidak boleh membuat perbandingan antara Kerajaan Singapura dan Kerajaan Negeri Pulau Pinang sebab Kerajaan Negeri Pulau Pinang merupakan kerajaan satu negeri dalam sebuah negara yang terdiri daripada 13 negeri sedangkan Singapura merupakan satu negara tetapi walaupun demikian di mana kita ada kelemahan kita mesti mengaku. Saya sedia mengaku bahawa bagi negara Malaysia pada keseluruhannya mungkin termasuk Pulau Pinang peratus daripada KDNK yang kita belanjakan ke atas R & D tidak setanding apa yang dibelanjakan oleh Singapura dan *the other new industrialized country* seperti Korea, seperti Taiwan seperti Hong Kong dan adalah sesuatu hakikat yang kita semua terima di semua peringkat kerajaan pun kita mengaku akan kelemahan ini dan Kerajaan Persekutuan dan juga Kerajaan Negeri mengaku akan ini dan juga telahpun berusaha untuk meningkatkan peratusan daripada KDNK yang dibelanjakan ke atas R&D menggalakkan talian antara universiti dengan industri supaya pakatan antara kedua-dua institusi ini dalam mempergiatkan lagi R&D di pertingkatkan. Saya ingin tegaskan di sini.

Dato' Speaker bahawa dari segi R&D bukan Malaysia ketinggalan di semua aspek Malaysia telahpun mendapat nama yang tinggi dalam R&D di pertanian ini juga ini hakikat yang diterima di keseluruhan dunia. Bagaimanakah Malaysia pada satu ketika boleh menjadi pengeluar getah yang utama di ikuti dengan pengeluar minyak kelapa sawit yang utama kerana kejayaan Negara Malaysia dalam R&D di kedua-dua barangan ini tetapi oleh kerana kita mahu menjayakan diri dalam sektor perindustrian khususnya dalam operasi yang nilai di tambah lebih tinggi maka perbelanjaan ke atas R&D di barang-barang dan proses-proses pengeluaran di sektor perindustrian haruskan diutamakan kita sedar akan ini dan kita telahpun sediakan insentif, kita telahpun sediakan perbelanjaan yang lebih tinggi dalam setiap belanjawan yang diumumkan.

Saya ingin tegaskan di sini Dato' Speaker, bahawa dari segi R&D bukan Malaysia ketinggalan di semua aspek. Malaysia telahpun mendapat nama yang tinggi dalam R&D ini hakikat yang diterima di keseluruhan dunia. Bagaimanakah Malaysia pada satu ketika boleh menjadi pengeluar getah yang utama di ikuti dengan pengeluar minyak kelapa sawit yang utama kerana kejayaan Negara Malaysia dalam R&D

bagi kedua-dua barangan ini tetapi oleh kerana kita mahu menjayakan diri dalam sektor perindustrian khasnya dalam operasi yang nilainya ditambah lebih tinggi, maka perbelanjaan ke atas R&D barang-barang dan proses-proses pengeluaran di sektor perindustrian harus diutamakan kita sedar akan ini dan kita telahpun sediakan insentif, kita telah sediakan perbelanjaan yang lebih tinggi dalam setiap belanjawan yang diumumkan oleh Menteri Kewangan dan ini ada juga kesan ke atas Negeri Pulau Pinang yang merupakan sebahagian daripada keseluruhan Negara Malaysia.

Saya ingin jawab apa yang dibangkitkan oleh Y.B. dari Datok Keramat kemudian dia tidak begitu senang dengan sikap optimis-optimis, sebenarnya saya tidak cakap saya optimis sangat dan meskipun saya tidak cakap, saya pesimistik. Kita sedar akan cabaran yang akan kita hadapi dan kalau kita membaca dengan teliti Pelan Strategik Pembangunan Pulau Pinang Ke-2 tidak pernah kita mengatakan kita tidak ada masalah, tidak pernah kita mengatakan kita tidak ada cabaran. Dalam setiap bab, kita senaraikan apakah masalah yang telah kita hadapi dalam tempoh yang lepas. Apakah cabaran yang akan kita hadapi pada masa depan dan apakah strategi yang perlu kita sediakan oleh siapa untuk menangani dan menghadapi kesemua cabaran ini? Kita tidak lalai, kita tidak puas hati dan kita tidak angkuh dengan kenyataan bahawa kita boleh mengatasi segala-gala. Berjaya atau tidak pelan strategi pembangunan Pulau Pinang Ke-2 kita hanya tahu mungkin selepas beberapa tahun selepas kita mula melaksanakan. Sebab ini berlaku pada masa depan.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Minta laluan.

Dato' Speaker:

Minta laluan.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Dato' Speaker, ini pun bukan maknanya saya faham kerajaan pun sangat sedar tentang kelemahan-kelemahan dan cabaran-cabaran yang tertentu tapi dari segi *back benchers*, saya mesti menyuarakan *reservation* dan kalau ada dan bukan saya pesimis juga. Saya pun bukan optimis bukan pesimis tetapi saya ingin memainkan peranan *check and balance* dalam Dewan yang mulia ini untuk mendapatkan satu pelan yang lebih baik yang merangkumi semua aspek positif, negatif bukan sahaja apa yang kita boleh dapat dalam buku ini sahaja.

Dari segi infrastruktur sebagai satu langkah atau strategi yang mesti dikukuhkan kita sudah lihat untuk pelan strategi pembangunan yang pertama selama 10 tahun dulu ada banyak projek-projek yang dirancang sebagai BORR, PORR yang sangat penting untuk negeri ini tetapi tidak jalan. Oleh sebab ini, saya mesti ada *reservation*, kalau kita tidak habis dalam PSDP2 akan kita ambil PSDP3. Oleh sebab ini, kelemahan birokrasi, kelemahan implementasi mesti dijaga dan diakui dan untuk memperbetulkan saya harap dalam 10 tahun lagi kita boleh selesai semua masalah ini dan lebih baik sekali selesai sebelum pilihan raya yang akan datang dalam tempoh masa dua tahun. Kalau boleh kita akan lihat satu *future* yang optimistik yang boleh ambil Barisan Nasional menang lagi satu kali tapi kalau ada *reservation* kalau kita simpan dalam hatipun tidak begitu baik dan kalau tidak diambil perhatian pelan itu tidak akan menjadi begitu efektif, ini perasaan saya, bukan saya kata kerajaan tidak sedar semua orang sedar seperti yang dicakapkan oleh bos saya dia pun sedar, dia kata kerajaan sedar tapi kitapun mesti *point out* kita punya *view point*. Terima kasih.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Dato' Speaker, saya tidak pernah sekali pun meragu-ragukan tentang keikhlasan rakan-rakan saya di dalam Dewan ini bagi saya apa yang mustahak ialah mempertingkatkan kesejahteraan rakyat Pulau Pinang, menang kalah dalam pilihan raya, bagi saya tidaklah begitu penting.

Dato' Speaker, saya pun tidak berapa faham mengapa setiap kali kita menilai prestasi Y.A.B Ketua Menteri dan kerajaan di Negeri Pulau Pinang kita membangkitkan kelewatan dalam pelaksanaan beberapa projek seolah-olah itu sahaja kayu ukuran untuk menilai prestasi dalam pembangunan satu-satu negara ataupun negeri. Kalau kita mengkaji rekod pembangunan negara-negara lain memang ada bangunan yang indah besar tetapi masalah perumahan, perubahan rakyat tidak diselesaikan. Memang ada universiti yang indah besar tetapi wujudnya kadar buta huruf yang berleluasa. Bagi saya PSDP1 telahpun mencatat kejayaan. Kita telah mencatat kadar pertumbuhan puratanya setinggi 8.2% mengatasi apa yang telah disasarkan, yang disasarkan 7.3% yang bererti kita telah berjaya menciptakan kekayaan dan seterusnya telah membawa kepada peningkatan pendapatan purata hampir sekali ganda iaitu kita telah berjaya meningkatkan pendapatan purata daripada RM7,000.00 pada tahun 1990 iaitu tahun pertama kita melaksanakan PSDP1 hingga ke RM13,265.00 pada tahun 2000 satu peningkatan yang agak besar.

Pada masa yang sama kita telahpun berjaya mewujudkan sebuah masyarakat yang lebih saksama mungkin mengikut nilai-nilai politik, setengah masyarakat kita masih tidak cukup adil dan saksama dan kalau ada yang berpegang kepada pandangan ini saya sendiripun bersetuju dan bahawa usaha lebih harus kita hulurkan untuk memperbaiki pengagihan dalam pendapatan dan mengagihkan peluang meningkatkan taraf hidup dan status sosial kepada lebih khasnya kepada golongan yang miskin yang kurang upaya dan sebagainya. Kita telahpun mewujudkan begitu banyak pekerjaan sampai baru-baru ini sehingga kita telah mencapai guna tenaga penuh ataupun *full employment* dalam persekitaran inflasi yang rendah. Kesemua ini merupakan petunjuk-petunjuk yang menunjukkan bahawa prestasi Kerajaan Negeri Pulau Pinang di bawah pimpinan Y.A.B. Ketua Menteri adalah baik. Kita mesti mengakui yang ini dulu, kemudian tentang kelewatan beberapa projek raksasa, saya pun setuju Y.A.B. Ketua Menteri pun setuju bahawa ada kelewatan tetapi ada sebab-sebab yang tertentu.

- (1) Projek-projek ini telahpun di swastakan dan sama ada hendak melaksanakan ataupun tidak jadual melaksanakan projek-projek ini bergantung kepada keputusan syarikat ini.
- (2) Oleh kerana Kerajaan Negeri Pulau Pinang di bawah pimpinan Y.A.B. Ketua Menteri peka kepada kesusahan yang dihadapi oleh setinggan umpamanya dan oleh kerana kita selalu bantu setinggan maka ini juga merupakan salah satu sebab yang telah membawa kepada sedikit kelewatan.

Pada masa yang sama kita mahu mendapat seberapa banyak yang boleh daripada syarikat-syarikat ini supaya rakyat yang lebih menguntungkan daripada pelaksanaan projek-projek ini dan ini memerlukan perundingan dan perundingan mengambil masa. Kalau kita tidak berbuat demikian, kalau kita menghantar *bulldozer* seumpamanya, kalau kita menunjukkan sikap tidak peka kepada setinggan umpamanya yang membantah ialah mereka juga yang mengatakan bahawa kerajaan di bawah pimpinan Y.A.B. Ketua Menteri tidak baik kerana tidak melaksanakan projek ini dengan cepat. Saya rasa, itulah sedikit pandangan saya, saya sebenarnya sudah simpan ini lama dahulu... (ketawa).

Dato' Speaker:

Tapi hari ini keluar habis.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Hari ini bagi sedikit peluang kepada saya untuk meluahkan perasaan saya. Dato' Speaker, Yang Berhormat dari Batu Lancang telahpun membangkitkan dua perkara iaitu:

- (1) Dia kata latihan semula tidak berkesan sebab pada akhirnya para pekerja tidak akan mendapat kerja, jadi latihan semula tidak berguna.
- (2) Mencadangkan bahawa firma-firma tidak harus dibenarkan mengambil lebih daripada 5% tenaga pekerja mereka yang terdiri daripada pekerja asing.

Pandangan saya Dato' Speaker, latihan semula adalah penting sebab isu di sini ialah bagaimana meningkatkan daya saing Negeri Pulau Pinang sebagai satu pusat *eksport* dan pelaburan dan latihan semula pada asasnya meningkatkan kemahiran para pekerja khususnya dalam ICT, matematik asas dan kemahiran teknik dan kejuruteraan asas. Ini seterusnya akan memastikan bahawa kita mempunyai suatu kumpulan para pekerja yang berkemahiran dan ini bersama-sama dengan infrastruktur yang baik, keefisyenan birokrasi yang makin meningkat akan menarik lebih banyak pelaburan domestik dan asing ke negeri ini dalam bidang-bidang di mana adanya kemahiran dan ini seterusnya akan menciptakan pekerjaan yang akan memastikan bahawa para pekerja akan mendapat pekerjaan nanti.

Dato' Speaker, salah satu daripada objektif PSDP2 ialah beranjak ke aktiviti pembuatan yang nilai ditambahnya lebih tinggi dan juga ke-ekonomi. Ini memerlukan personalia teknik kejuruteraan dan pengurusan yang lebih mahir di mana kita menghadapi kekurangan kita harus membawa mereka masuk ke negeri ini yang saya maksudkan ialah ahli-ahli ikhtisas. Jadi isu menghadkan pengambilan tidak lebih daripada 5% daripada tenaga kerja yang terdiri daripada pekerja asing tidak timbul apabila kita berjaya beranjak ke rangkaian ataupun rantai nilai ditambah sebab pada ketika itu permintaan untuk pekerja asing sama ada separa mahir ataupun tidak mahir akan jatuh secara besar-besaran. Dato' Speaker... (gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lancang (Y.B. Encik Law Heng Kiang):

Penjelasan. Dato Speaker, sebenarnya saya sentuh mengenai latihan semula adalah berkenaan dengan pekerja-pekerja yang diberhentikan kalau kita kerajaan negeri mahu mengamalkan latihan semula patut memberi kepada pekerja-pekerja yang sekarang yang

belum diberhentikan, yang diberhentikan mereka mahu cari pekerja yang baru tidak boleh tunggu setengah tahun, satu tahun kerana kehidupan mereka tiap-tiap hari. Satu lagi, kita kerajaan negeri mempunyai 700 kilang di negeri ini berapakah kilang mengambil pekerja asing serupa Indonesia.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Dato Speaker, saya tidak ada statistik yang tepat dan terbaharu tetapi dalam dua tiga bulan yang lepas saya difahamkan bahawa tidak lebih daripada 10% daripada tenaga kerja yang diambil oleh kilang-kilang adalah terdiri daripada pekerja asing tetapi lantaran daripada penghantaran balik mereka itu dalam tempoh 2, 3 bulan ini, peratus ini mungkin pun sudah berkurang tetapi sampai kepada tahap apa saya tidak pasti dan tidak boleh memberi jawapan sekarang. Saya minta maaf tetapi saya tidak setuju dengan Y.B. dari Batu Lintang mengatakan bahawa kita tidak perlu memberi latihan semula malah kepada pekerja yang diberhentikan kerja juga, kita mesti melatih mereka semula, melengkapkan mereka dengan kemahiran yang lebih tinggi dan dengan pengetahuan yang lebih supaya kita sediakan mereka untuk pekerjaan yang lebih baik tetapi dalam tempoh ini, dalam tempoh latihan kita mesti memberi sedikit elaun dan ini apa yang akan dibuat oleh Kementerian Sumber Manusia kalau ini bersama-sama dengan kompesasi yang mereka terima seperti yang diperuntukkan dalam Akta Guna Tenaga akan sedikit sebanyak membantu mereka mengatasi masalah ekonomi yang mereka hadapi pada masa mereka menganggur dan kita berharap pada penghujung tempoh latihan semula mereka kita pada ketika itu pulih kembali dan dapat menciptakan pekerjaan yang lebih bagi menyerapkan mereka itu.

Dato' Speaker, saya bersetujulah dengan Y.B. Sungai Dua yang mengatakan kita mesti memberi peluang kepada kaum bumiputera dalam latihan dan latihan semula. Saya akan berusaha dengan sekuatkuatnya untuk memastikan bahawa peluang untuk menerima latihan dan latihan semula akan diagihkan dengan sama rata di antara berbilang-bilang kaum bahawa sebahagian mereka itu adalah terdiri daripada kaum bumiputera.

Saya juga bersetuju bahawa infrastruktur IT di sekolah-sekolah luar bandar harus juga dipertingkatkan. Kerajaan memang peka kepada keperluan ini dan dalam belanjawan 2002 yang telah diumumkan oleh Y.A.B. Perdana Menteri selaku Menteri Kewangan, peruntukan untuk pembelian dan pembahagian komputer kepada sekolah-sekolah khasnya di luar bandar akan juga dipertambahkan.

Isu yang satu lagi ialah berkenaan statistik yang telahpun dibangkitkan oleh Y.B. Bayan Lepas dan juga Y.B. Telok Kumbar. Memang betul kita kena mengesahkan statistik dari masa ke semasa dan keupayaan untuk mengutip dan menganalisis, menyimpan dan menyebarkan data, umpamanya SERI dipertingkatkan dari masa ke semasa di mana boleh kita sediakan data SERI masa ataupun *time SERI data* mengenai petunjuk-petunjuk ekonomi, sosial, budaya dan pendidikan. Kesemua data ini kita dapatkan daripada jabatan-jabatan kerajaan, iaitu kalau tidak sulit dan kalau jabatan kerajaan sedia memberikan data ini. Di mana tidak adanya data tetapi kita rasa sesuatu petunjuk ataupun bidang ini penting untuk dimantau dari segi perkembangannya maka kita akan jalan satu selidik dengan tujuan hendak mengutip satu statistik yang baru. Dalam hal ini saya berharap pada masa depan, kita boleh mendapat data yang lebih lengkap dan dalam hal ini kita memerlukan kerjasama daripada agensi dan jabatan kerajaan.

Dato' Speaker, akhinya saya ingin menegaskan bahawa PSDP2 hanya merupakan satu pelan perspektif jangka masa panjang. Ianya hanya menawarkan panduan kepada hala tuju pembangunan dalam tempoh 10 tahun yang akan datang. Supaya kita dapat memantau sama ada kita berjaya mencapai atau tidak matlamat-matlamat seperti yang ditetapkan dalam PSDP2, kita mesti menterjemahkan PSDP2 kepada dua rancangan lima tahun. Rancangan lima tahun kemudiannya mesti diterjemahkan kepada rancangan tahunan dalam bentuk ucapan belanjawan yang dibentangkan setiap tahun di Dewan yang mulia ini. Kita mesti memastikan bahawa apa disediakan dalam belanjawan selaras dengan apa yang disediakan dalam rancangan lima tahun. Apa yang disediakan dalam rancangan lima tahun mestilah selaras dengan PSDP2. Hanya dengan cara yang demikian, baru kita memastikan bahawa apabila semua projek dalam belanjawan dilaksanakan kelak, tahun demi tahun. Pada penghujung lima tahun, semua matlamat rancangan lima tahun akan dicapai dan apabila kedua-dua rancangan lima tahun dicapai nanti maka wawasan yang kita sebutkan dalam PSDP2 akan juga tercapai. Jadi itu sahaja Dato' Speaker. Sekian, terima kasih. Saya memohon untuk menyokong.

Dato' Speaker:

Terima kasih. Saya jemput Y.B. Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar. Y.B. boleh bercakap sampai pukul 1.00 tengah hari dan kalau tidak habis kita sambung selepas makan.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Y.B. Puan Jahara binti Hamid):

Terima kasih Dato' Speaker, sedikit saja saya.

Assalamualaikum Warahmatullahi Barakatuh, Selamat Tengahari dan Salam Sejahtera. Saya mengucapkan terima kasih kepada Dato' Speaker kerana memberi kebenaran kepada saya untuk turut serta menggulung perbahasan yang telah dijalankan oleh rakan-rakan Ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan.

Y.B. Dato' Speaker, pembangunan belia ialah isu sosial kemanusiaan dan kemasyarakatan. Dengan itu ianya perlu ditangani secara bersepadu dan holistik. Faktor-faktor ekonomi, pendidikan, kemiskinan semuanya memberi kesan kepada pembangunan dan permasalahan yang dihadapi oleh golongan remaja.

Saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan isu-isu tentang belia. Saya juga mengalu-alukan cadangan dan pandangan bemas daripada Ahli-ahli Yang Berhormat untuk memajukan golongan belia di Negeri Pulau Pinang. Kejayaan program-program belia bergantung besar kepada peranan penting yang boleh dimainkan oleh Persatuan-persatuan Belia di peringkat negeri dan daerah sebagai penggerak dan pemangkin kepada usaha untuk menjanakan aktiviti yang berkesan di akar umbi. Juga penyediaan prasarana dan kemudahan awam yang berkualiti di tempat-tempat yang sesuai seperti penyediaan Dewan-dewan Orang Ramai, kemudahan sukan dan tapak rekreasi yang mampu guna dengan izin *affordable* dan boleh di akses. Penglibatan semua golongan belia terutama sekali kumpulan-kumpulan sasar remaja yang menghadapi risiko tinggi untuk memastikan bahawa program-program yang dijalankan adalah lebih berkesan. Program yang dijalankan oleh Jabatan Belia dan Sukan dan Majlis Belia Negeri melibatkan Persatuan-persatuan Belia ditumpukan ke arah untuk memperkukuhkan kepimpinan belia melalui Seminar-seminar Kepimpinan khususnya pengurusan persatuan, motivasi perdana dan khemah kerja sukarelawan untuk menjana perubahan sikap yang lebih positif. Pembinaan kekuatan rohani melalui program-program yang mengikut kalendar sambutan keagamaan sepanjang tahun seperti Konvensyen Maulidur Rasul, Seminar Maal Hijrah dan Israk Mairaj, Program Rakan Muda Ramadhan yang melibatkan tadarus dan khatam Al-quran, Tazkirah awal Ramadhan dan sambutan Nuzul Quran, Program Ibadah Qurban, Qiamulail dan Rakan Masyarakat yang mana kesemuanya dilaksanakan di peringkat daerah dan peringkat negeri. Juga dijalankan program sukan untuk semua bagi mengisi kehendak dan cita rasa remaja masa kini dan menerapkan gaya dan cara hidup yang sehat.

Kerajaan negeri sedang merancang supaya tiap-tiap daerah akan mempunyai Pusat Rakan Muda. Setakat ini Pulau Pinang hanya mempunyai satu Pusat Rakan Muda yang sedang dibina di Seberang Perai Selatan dan kita perlu mengenalpasti tapak-tapak yang sesuai untuk ditempatkan Pusat Rakan Muda di empat buah daerah lagi.

Kita juga sedang merancang untuk membina tapak sukan lasak di tiap-tiap daerah dan menyediakan litar lumba motosikal *motor cross*, *go kart* dan lain-lain sukan yang bermotor yang mendapat minat yang begitu besar di kalangan remaja terutama sekali di Pusat Sukan di Batu Kawan. Baru-baru ini Kamival Sukan Bermotor yang dianjurkan oleh kementerian dengan kerjasama Jabatan Belia dan Sukan di peringkat negeri telah mendapat sambutan yang amat menggalakkan. Hampir 30,000 belia turut serta dan mengikuti program ini di Batu Kawan.

Sebuah Taman Rekereasi Remaja akan dibina di Seberang Perai Tengah dengan kerjasama MPSP dan sebuah Kem Rekreasi akan dibina di Daerah Barat Daya untuk menyediakan kemudahan perkhemahan.

Tentang bantuan kerajaan, saya ingin menjelaskan bahawa sejumlah RM12,000 disediakan oleh Kementerian Belia dan Sukan untuk pengurusan dan pentadbiran Majlis Belia Daerah-daerah dan sebanyak RM15,000 disediakan untuk pengurusan Majlis Belia Negeri. Walau bagaimanapun tidak ada sekim bantuan untuk Persatuan-persatuan Belia dan peruntukan di peringkat negeri hanya disediakan untuk Program-program Rakan Muda yang dijalankan oleh Persatuan-persatuan Belia. Saya juga ingin memaklumkan penubuhan sebuah jawatankuasa(gangguan).

Dato' Speaker:

Penjelasan Ahli Sungai Dua.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Y.B. Encik Jasmin bin Mohamad):

Penjelasan Dato' Speaker. Yang pertama tentang kita hendak mengucapkan tahniah kepada belia kerana dalam penganjuran Kamival Motosikal di Batu Kawan baru-baru ini di mana terlalu ramai yang mengambil bahagian. Tetapi saya harap di lain kali dapat kita pastikan setiap penunggang itu ada lesen motosikal, lesen memandu kerana bila mereka balik daripada perlumbaan itu banyak yang ditangkap polis.

Yang kedua, saya pun rasa dukacita kerana bila dimaklumkan oleh Ahli dari Telok Ayer Tawar bahawa kerajaan negeri tidak menyediakan skim bantuan untuk Persatuan-persatuan Belia. Hari itu memang dalam perbahasan kita membangkitkan supaya kerajaan negeri memberikan bantuan kepada Persatuan Belia supaya Persatuan Belia di kampung-kampung ini dan juga di bandar dapat di aktifkan semula.

Kalau tidak diberikan bantuan agak sukar bagi belia dan kita lihat juga Majlis Belia Daerah, kalau setahun RM12,000 Majlis Belia Negeri RM15,000 yang disokong kuat oleh Kementerian Belia tetapi peringkat kerajaan negeri tidak memberikan sebarang peruntukan. Pusat-pusat pentadbiran begitu daif dan teruk kalau hendak *maintenance* untuk pentadbiran setakat RM12,000 tidak mencukupi untuk hendak jaga satu daerah.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Y.B. Puan Jahara b. Hamid):

Terima kasih kepada Ahli dari Sungai Dua, memangnya bantuan yang diberi amat minima dan kita sedang mengkaji semula tentang kemungkinan untuk memberi tambahan kepada kemudahan ini untuk memperkemaskan pentadbiran Majlis Belia Daerah, kerana sekarang semua daerah-daerah menumpang di Pejabat Belia-belia Daerah. Peruntukan yang diberi kepada NGO adalah kepada program-program yang dijalankan. Selain daripada itu kita juga telah menubuhkan satu Jawatankuasa Pemandu Program Usahawan Belia (PEMULIA) peringkat negeri untuk memberi khidmat nasihat dan membantu mencari peluang di bidang ekonomi dan memberi latihan dan membantu menangani atau mengatasi masalah-masalah usahawan belia. Jabatan Belia dan Sukan juga telah mewujudkan Pusat Latihan IT di tiap-tiap daerah dan juga menjalankan kursus-kursus tidak formal hujung minggu seperti membaik pulih komputer, masakan, jahitan membaiki radio dan TV dan motor mekanik. Dan kursus-kursus hujung minggu telah mendapat sambutan yang cukup baik ianya telah dilaksanakan selama 2 tahun dan kita mengharapkan dapat mengembangkan kursus-kursus ini ke semua daerah-daerah.....(gangguan).

Dato' Speaker:

Penjelasan Y.B. Penanti.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Terima kasih Y.B. Dato' Speaker dan Y.B. Telok Ayer Tawar. Saya cuma hendak minta penjelasan tambahan mengenai kegiatan belia dan juga bantuan-bantuan sama ada dari segi kewangan ataupun dari segi kemudahan dan sebagainya. Saya cuma hendak minta penjelasan sama ada definisi Puteri UMNO dengan Pemuda UMNO ini adalah termasuk dalam belia. Kita tidak gaduh kalau Puteri UMNO atau Pemuda UMNO mendapat bantuan sama ada kewangan ataupun kemudahan. Itu bagus dan baik. Tetapi bolehkah kita kalau sekiranya kemudahan itu dipanjangkan kepada Puteri UMNO maka bolehkah juga

dipanjangkan kepada Pemuda Keadilan, Pemuda PAS iaitu sama-samalah sebab itu saya amat tertarik dengan Y.B. Machang Bubuk yang begitu keterbukaan, ketulusan dan juga ketenangan beliau untuk menjawab dalam Dewan ini. Saya ucapkan tahniah kepada Y.B. Machang Bubuk yang tidak begitu kira sangat soal politik tetapi yang pentingnya ialah rakyat. Jadi tidak apalah saya tanya Pemuda UMNO atau Puteri UMNO adalah rakyat Malaysia juga. Tetapi yang saya hendak tahu itu kalau kemudahan itu dipanjangkan kepada Pemuda UMNO atau Puteri UMNO itu dan sama-samalah kita panjangkan juga kepada Pemuda Keadilan, Pemuda Pas.....(gangguan).

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Pemuda DAP.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Pemuda DAP. Terima kasih kerana memperingatkan saya. Sejak keluar itu, kita sudah tidak berapa.....(gangguan).

Dato' Speaker:

Sudah lupa.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Minta maafilah, termasuk pemuda DAP.

Dato' Speaker:

Penjelasan Y.B. Ahli Datok Keramat.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Penjelasan adakah Y.B. DAP masih dalam Barisan Alternatif?

Dato' Speaker:

Sudah keluar.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Ini saya ingat sudah keluar daripada skop tetapi saya boleh jawab. Saya boleh jawab dan tiada masalah. Perkara ini adalah perkara senang saja. Seperti yang dikatakan oleh Y.B. Ahli Padang Kota, perbezaan di antara Gerakan dan MCA dengan izin *we are in one house but different room*. Kita di dalam satu rumah tetapi berlainan bilik. Kita juga dalam Barisan Alternatif dengan DAP dalam satu kampung tetapi berlainan rumah.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed):

Hari itu dalam satu bilik dan baru keluar ke bilik lain.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Yang itu tidak, serupa juga dalam sebuah rumah tetapi keluar bilik yang lain. Jadi Y.B. Dato' Speaker.....(gangguan).

Dato' Speaker:

Gerombolan lain.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Jadi saya mintalah, sama-samalah kita memberi bantuan dan sebagainya tanpa mengira fahaman politik.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Y.B. Puan Jahara binti Hamid):

Terima kasih Ahli daripada Penanti. Sebenarnya peruntukan tidak pernah disalurkan kepada mana-mana parti politik. Peruntukan disalurkan atas program-program kepada Pertubuhan-pertubuhan Belia. Kalau Pertubuhan Belia itu ada ahli politik maka yang itu bukanlah di dalam perkiraan kita.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Tadi saya maksudkan dua iaitu bantuan kewangan dan bantuan kemudahan, guna pakai, tempat dan sebagainya. Itu yang saya tanya iaitu dua perkara. Okey, bantuan kewangan kalau tidak ada bagaimana bantuan kemudahan seperti tempat dan sebagainya.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Y.B. Puan Jahara binti Hamid):

Untuk makluman Ahli dari Penanti, bantuan kemudahan-kemudahan prasarana adalah terpulang kepada operator tempat itu sendiri dan kena memohon kepada operator kerana bukan semuanya dimiliki oleh Jabatan Belia. Sepertimana yang saya sebut bahawa kita sedang dalam pembinaan Pusat Rakan Muda di Seberang Perai Selatan dan belum siap lagi.

Y.B. Dato' Speaker, versi dan misi kerajaan negeri seperti yang terkandung dalam PSDP2 untuk mencapai tahap pembangunan yang lebih tinggi untuk rakyat Pulau Pinang perlu menggabungkan pertumbuhan kuantitatif dengan pertumbuhan kualitatif yang merangkumi kemajuan manusia bagi memperolehi satu keseimbangan. Oleh itu pembangunan belia akan terus diberi penekanan dan sebagai satu perancangan yang dinamik PSDP2 hendaklah sentiasa disesuaikan dengan keperluan semasa.

Segala pandangan buah fikiran dan pandangan yang telah diberi oleh Ahli-ahli Yang Berhormat akan diambil perhatian di dalam menggariskan program-program yang akhirnya akan dilaksanakan. Saya memohon kerjasama daripada semua Ahli-ahli Yang Berhormat untuk melibatkan diri di dalam program-program sebagai penasihat kepada persatuan-persatuan terutama sekali mereka yang berada di dalam kawasan Dewan Undangan masing-masing bagi menjayakan program untuk pembangunan belia di kawasan Dewan Undangan Negeri. Dengan itu Y.B. Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Dato' Speaker:

Terima kasih. Ada pengumuman sedih sikit kerana jamuan tengahari pada hari ini adalah atas persendirian.

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.00 tengahari.

Dewan disambung semula pada jam 2.30 petang.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan bersidang semula, saya ingin membuat sedikit pengumuman kita akan minta EXCO menggulung hari ini setakat Dato' Kee kemudian kita sambung esok sikit lagi sebelah pagi kerana masa agak suntuk. Saya jemput ahli dari kawasan Penaga.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh. Salam sejahtera dan selamat petang.

Yang Berhormat Dato' Speaker, saya juga ingin turut serta dalam perbahasan kali ini di mana banyak perkara-perkara yang menyentuh tentang pertanian yang telah dibangkitkan. Dalam catatan saya terdapat tujuh orang Yang Berhormat yang telah menyentuh tentang portfolio ini. Saya cuba menjawab sebaik mungkin.

Yang pertama sekali ialah mengenai dengan pengeluaran padi untuk mencapai 10 metrik tan bagi satu hektar perlu dipercepatkan. Sememangnya kerajaan sedang berusaha untuk menuju ke arah itu tetapi perlu difahami bahawa untuk mendapat 10 metrik tan per hektar memerlukan pelaksanaan pakej teknologi yang menyeluruh mengikut manual teknologi yang disediakan. Pakej teknologi ini merangkumi perkara seperti berikut:

- (a) Penyediaan benih yang berpotensi seperti MR219 mengikut kadar yang disyorkan,
- (b) Kawalan rumpai yang berkesan
- (c) Kawalan makluk perosak secara pengurusan, rosak sepadu,
- (d) Penggunaan baja yang mencukupi dan mengikut masa yang tepat,
- (e) Penyediaan tanah yang rapi,
- (f) Mempastikan padi dituai di peringkat yang cukup masak,

- (g) Membekal petani dengan *input* berkaitan seperti benih, baja, racun dan sebagainya. Seterusnya meningkat dan memperkemaskan kemudahan infrastruktur serta pengurusan air yang berkesan dan akhir sekali,
- (h) Mengadakan bengkel kursus dan latihan serta lawatan sambil belajar kepada para petani yang terlibat.

Dato' Speaker, setakat ini kita hanya memperolehi sekadar 4 metrik tan satu hektar. Namun demikian, ada juga kawasan yang telahpun mencapai 8 – 9 metrik tan per hektar. Jadi kita jangkakan pada tahun 2005 kita akan mencapai 6 metrik tan dan seterusnya 2010 kita mencapai 10 metrik tan.

Mengenai dengan mengadakan IKS bagi setiap KADUN. Sebenarnya kita sudah mempunyai banyak IKS di Negeri Pulau Pinang ini. IKS yang telah dibina oleh PDC seperti di Bukit Minyak, Sungai Pinang dan Bayan Baru oleh PERDA di Tasek dan Bukit Minyak dan juga oleh MARA di Pongsu Seribu. Sayugia dijelaskan bahawa walaupun banyak IKS yang telah dibina oleh agensi kerajaan ini, masih lagi banyak IKS yang belum disewa ataupun dibeli oleh pemaju-pemaju kita dan pengusaha-pengusaha kita. Jadi untuk membina IKS di setiap KADUN akan menimbulkan pelbagai masalah antaranya tentang pelan struktur MPSP dan MPPP, timbulnya gangguan daripada penduduk setempat seperti bunyi bising dan sebagainya. Jadi kita tidak nampak pada waktu yang terdekat ini untuk membina IKS yang di setiap KADUN. Jadi sebagai gantinya kerajaan mengadakan industri desa. PERDA mengadakan program pembangunan desa dengan konsep satu kampung satu produk Jabatan Pertanian.

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow):

Penjelasan.

Dato' Speaker:

Bagi jalan Padang Kota.

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow):

Dato' Speaker, tadi Ahli Penaga mengatakan bahawa kerajaan tidak ada cadangan untuk menubuhkan IKS di setiap KADUN. Sebabnya ialah kerana projek IKS yang dibina oleh PERDA, PDC dan agensi-agensi kerajaan lain masih tidak dijual dan tidak diperolehi. Jadi soalnya apakah tindakan yang akan diambil oleh kerajaan bagi

membolehkan tapak-tapak IKS yang kosong ini dijual kepada mereka kehendaki sedangkan kita di fahamkan pengurusan IKS bahawa mereka menghadapi masalah membeli tapak-tapak IKS. Jadi ada satu pihak kita ada penawaran yang berlebihan dan ada satu pihak permintaan yang dapat dipenuhi. Jadi apakah tindakan kerajaan dalam aspek ini bagi membolehkan IKS, tapak-tapak IKS yang telah dibina dipenuhi oleh pengusaha-pengusaha IKS.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Dato' Speaker, saya Yang Berhormat daripada Padang Kota ini saya hendak ganggu saya. Saya jawab tentang pertanian dia tanya pasal IKS. Walau bagaimanapun tidak apalah. Ya, kira-kira kerajaan sedang berusaha dan bersungguh-sungguh berbagai-bagai cara menggalakkan pengusaha-pengusaha kecil supaya membesarkan usaha mereka supaya mereka mampu untuk menyewa ataupun membeli IKS ini. Ini melalui bantuan bank dan sebagainya.

Jadi sebagai ganti tapak IKS di setiap KADUN ini, PERDA mengadakan program pembangunan desa dengan konsep satu kampung satu produk, Jabatan Pertanian pula mengadakan program memproses makanan, membantu menyediakan bengkel peralatan khusus dan lawatan. Bank Pertanian pula dengan mudah bantuan sokongan daripada agensi-agensi kerajaan menyentuh tentang persoalan asas tani ini juga mengadakan R&D di KADUN-KADUN bukanlah satu perkara yang mudah ia memerlukan belanja yang amat besar kerana ini memerlukan kepakaran yang amat tinggi jadi kita sudah ada MARDI yang juga menjalankan R&D ini untuk sayur-sayuran dan buah-buahan juga. Dato' Speaker, menyentuh tentang sumbangan KDNK kepada.... (gangguan).

Dato' Speaker:

Jawi

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Minta penjelasan, Yang Berhormat, Dato' Speaker, tadi Y.B. daripada Penaga telah sentuh berkenaan dengan penyelidikan R&D di Negeri Pulau Pinang, walaupun kita faham ini memerlukan kepakaran tetapi dalam perancangan PSDP2 untuk 10 tahun yang akan datang memandangkan kita harus juga *decisive* sumber pendapatan untuk sektor ekonomi di Negeri Pulau Pinang, jadi sektor pertanian merupai satu sektor yang memang mustahak bila kita menghadapi kelembapan kerana makanan adalah merupai asas sekali untuk semua manusia.

Jadi dari segi perancangan PSDP2 untuk R&D ini apakah objektif yang kita capai dalam Pelan PSDP2 sepuluh tahun yang akan datang, selain daripada meningkatkan lagi hasil pengeluaran padi macam Y.B. daripada Penaga akan menyatakan dari segi sayur, buah-buahan kerana saya ada sentuh macam sekarang kita beli banyak bungkusan bijiran iaitu kita import daripada negara lain kita ada objektif beginikah kerjasama pihak swasta atau ada objektif yang lain untuk penyelidikan ini. Terima kasih.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Setakat ini di samping MARDI, kita juga ada USM untuk membantu kita dalam membuat penyelidikan untuk meningkatkan hasil keluaran pertanian dan produk pertanian dan juga *packaging*, pembungkusan dan ini juga sedang dibuat oleh pihak swasta dan kerajaan untuk menjawab tentang apakah rancangan untuk meningkatkan hasil pertanian seterusnya boleh saya jawab seterusnya. Itu tentang R&D untuk peringkat KADUN.

Ada juga Y.B. Jawi membangkitkan tentang KDNK pertumbuhan ekonomi di dalam bidang pertanian menurun daripada 20% tahun 1970 kepada 3.3% dan dalam PSDP sumbangan telah menurun lagi 1.3% pada tahun 2000, apakah langkah-langkah untuk meningkatkan?

Untuk makluman Yang Berhormat, sumbangan sektor pertanian kepada KDNK telah menurun daripada 2.9% tahun 1990 sampai 1.3% tahun 2000 ini adalah disebabkan pertanian yang amat pesat berlaku dalam sektor pembuatan dan sektor perkhidmatan berbanding sektor pertanian serta keluasan tanah pertanian dan tenaga pekerja sektor pertanian yang semakin berkurangan. Kalau kita lihat tahun 1977 memanglah semasa itu industri kita baru diperkenalkan iaitu industri *trade zone* dengan izin bermula daripada awal 70-an, sebelum itu memang pertanian galak, tetapi bila mulanya industri *trade zone* di Pulau Pinang, banyak daripada tangga kerja telah beralih kepada perkilangan kepembuatan jadi semakin lama semakin turun. Apakah lagi sekarang ini dikatakan bahawa waktu itu tanah yang ada begitu kurang sekali di Pulau Pinang ini ada lebih baik dia melabur sektor yang lain, pulangan yang lebih tinggi? Di samping itu juga masalah tenaga pekerja semakin banyak golongan muda yang lebih selesa dan enak untuk bekerja di sektor-sektor yang saya sebutkan tadi menyebabkan berlakunya penguncupan dalam KDNK daripada sektor pertanian, walau bagaimanapun... (gangguan).

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Minta jalan, boleh sedikit,

Dato' Speaker:

Minta laluan.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Yang Berhormat Dato' Speaker, Yang Berhormat Ahli Penaga kita faham kedudukan Negeri Pulau Pinang yang menumpukan banyak kepada industri pembuatan ataupun industri-industri yang lain maka dengan itu saya tidak hairan kalau dari tahun 70-an sehingga sekarang ini tanah-tanah pertanian, sama ada jadi tanah rang ataupun menjadi hakisan penggunaan dan juga seperti yang disebutkan oleh Y.B. Penaga bahawa tenaga-tenaga buruh ataupun tenaga pekerja daripada sektor pertanian telahpun berkurangan tetapi kita juga perlu *sustain* dengan izin ataupun mempertahankan saki baki tanah pertanian yang ada sekarang ini. Saya nampak satu daripadanya ialah kegunaan tanah pertanian secara sesuka hati, ada kadang kala bersyarat dia juga melibatkan pihak berkuasa tempatan sama ada MPPP ataupun MPSP yang tidak mengawal selia tanah-tanah pertanian digunakan sebagai perindustrian persendirian ataupun digunakan sebagai tapak-tapak kenderaan perniagaan dan sebagainya yang melibatkan berpuluh-puluh ekar tanah pertanian.

Kedua Yang Berhormat Penaga saya juga ingin nyatakan bahawa pendapatan sampingan ataupun hasil sampingan petani kalau kita tengok dahulu dibendang ataupun di sawah padi selain daripada kita dapat hasil padi petani dapat juga hasil ikan ataupun tangkapan ikan di bendang itu sendiri, tetapi oleh sebab penggunaan racun-racun maka hasil ikan ini sama ada untuk dijual ataupun untuk kegunaan sendiri boleh dikatakan tidak ada langsung dan saya diberitahu bahawa memang ada racun yang boleh juga mengekalkan tidak merbahaya kepada ikan tidak mati ada pengeluaran racun seumpama ini sebab itu juga boleh diguna oleh petani dan pesawah dan penghidupan ikan di dalam sawah pun boleh dikekalkan dan tidak mati tetapi harganya mahal. Kalau dibandingkan racun daripada Thailand sebab itu petani-petani kita lebih tertumpu kepada pembelian racun-racun daripada Thailand kerana harganya murah. Saya ingin mencadangkan sektor pertanian membuat kajian, Jabatan Pertanian membuat kajian dan kalau sekiranya apa yang saya diberitahu itu betul bahawa ada sejenis racun yang boleh mengekalkan kehidupan ikan di dalam sawah maka kerajaan boleh memberi subsidi untuk harga racun ini supaya di samping pendapatan mereka hasil tanaman padi dan sebagainya sayur-sayuran maka ikan juga boleh didapati daripada sawah-sawah bendang. Sekian, terima kasih.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Tidak sempat menjawab soalan ini dia telah pergi kelencong tempat lain, tidak mengapa, saya tidak nafikan bahawa ada tanah-tanah pertanian di mana individu-individu tertentu, mungkin juga ada syarikat-syarikat tertentu yang mencerooboh masuk mendirikan rumah menjadikan tempat letak kereta tanpa kebenaran daripada pihak berkuasa khususnya daripada ke dua-dua kerajaan tempatan kalau buat rumah itu mungkin tetapi yang letak kereta ini dan sebagainya kita perlukan maklumat. Maksudnya kalau ada yang sebegitu bolehlah saya minta daripada Yang terhormat semua minta hubungi pihak MPSP atau MPPP untuk membuat tindakan yang sewajarnya. Memang saya tidak nafikan itu kadang-kadangnya pada hari minggu hari cuti, hari itulah mereka bawa pasir atau tanah merah dan tambun bendang atau sebagainya saya juga bimbang kerana kita dasar kerajaan negeri tidak lagi mahu menggalakkan penukaran syarat daripada tanah pertanian ke bangunan atau apa-apa, kita hendak kekal sebanyak mungkin tanah pertanian kerana kita sedar dalam keadaan apa sekalipun walaupun dalam keadaan gawatkah, majukah kita senang lenang perut mesti di isi adalah tanggungjawab pertanian untuk mengekalkan makanan secukupnya bagi Negeri Pulau Pinang.

Mengenai perkara kedua yang di bangkitkan bendang ada ikan keli, ada juga dilepaskan ikan keli di bendang, ada juga keli yang boleh hidup dibendang memang ada dibuat tetapi bila dikira pulangannya itu agak tidak banyak menguntungkan sebabnya yang mati itu banyak dan berbalik kepada persoalan tentang racun jenis apa yang digunakan kita juga agak bimbang kerana racun itu tidak sesuai dengan *target* yang kita hendak capai 10 metrik tan padi dia takut begitu hendak bagi hidup ikan keli disini hasil padi menurun jadi walau bagaimanapun apa pandangan daripada Yang Berhormat Penanti itu juga diambil kira akan dibuat penyelidikan seterusnya untuk kebaikan para petani.

Selaras dengan dasar kerajaan pusat menggalakkan sektor pertanian, kerajaan negeri juga telah melaksanakan langkah-langkah bagi meningkatkan sektor pertanian kepada ekonomi negeri yang dapat disenaraikan seperti berikut satu, memberi tumpuan kepada peningkatan pengeluaran makanan seperti:-

- (a) Peningkatan hasil padi daripada 4 tan sehektar kepada tahun 2000 dan 6 tan kepada 2005 dan 10 tan tahun 2010, apa saya baca ini, 4 tan, 6 tan, 10 tan, targetnya ialah tahun 2010.
- (b) Meningkatkan pengeluaran sayuran-sayuran daripada 31,200 tan metrik pada tahun 2001 kepada 45,000 tan metrik pada tahun 2005.

- (c) Meningkatkan pengeluaran buah-buahan 21,800 tan metrik pada tahun 2001 kepada 25,200 tan metrik pada tahun 2005.
- (d) Dua mempergiatkan R&D ataupun penyelidikan dan pembangunan dalam bidang pertanian sementara penemuan ialah proses meratakan tanah menggunakan *laser* yang didapati lebih cepat dan murah. Dua penemuan benih baru padi MR219 lebih berkualiti tinggi.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Yang Berhormat Dato' Speaker, boleh saya minta penjelasan mengenai proses *laser* itu terang sedikit saya kurang faham.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Laser ini, bila padi tanah itu sudah kering digunakan *laser* untuk meratakan tanah lebih murah lebih cepat lebih rata kita sudahpun ada traktor itu, alat itu akan diperkembangkan penggunaannya, mungkin satu hari saya boleh bawa Y.B. Jawi, kita lihat.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Saya fikir itu *laser*, yang *laser light* itu. Okey terima kasih.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Boleh saya bawa semua, kalau tidak bawa marah saya nanti, juga mempergiatkan penggunaan teknologi terkini seperti mengamalkan pakej teknologi tanaman padi, serta pengawalan penyakit serta musuh perosak tanaman dengan menggunakan kaedah kesan perosak bersepadu yang berupaya meningkatkan hasil tanaman:-

Melaksanakan pertanian secara *precision farming* iaitu teknik pertanian yang menggunakan jenis dan kuantiti baja pada masa yang disyorkan dan mampu meningkatkan hasil tanaman.

Menggalakkan pengurusan projek pertanian secara berkelompok dengan lebih berkesan.

Mengukuhkan perkhidmatan sokongan dengan mengembleng modal, jentera, tenaga dan pemasaran yang melibatkan pelbagai jabatan dan agensi pertanian seperti Jabatan Pertanian, Lembaga Pertubuhan Peladang, IADP, MARDI dan FAMA.

Akhir sekali menggalakkan perkhidmatan sektor swasta dalam pertanian seperti pelaksanaan projek penternakan lembu *feed lock* di Bukit Tambun dan Tasek Gelugor yang melibatkan kerjasama jabatan agensi kerajaan dengan pihak swasta. Itulah di antara rancangan yang sedang dan akan dilaksanakan untuk meningkatkan KDNK dan meningkatkan hasil makanan untuk Negeri Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan. Yang Berhormat Dato' Speaker, tadi Y.B. Penaga ada sentuh berkenaan dengan oleh sebab pembangunan yang pesat maka kita nampak sumbangan pertanian dalam KDNK itu memang telah menurun, jadi apakah perancangan pihak kerajaan untuk masa sekarang dan dalam plan PSDP2 ini sama ada kita kena kekalkan tanah kegunaan untuk pertanian bagi seluruh Negeri Pulau Pinang atau kita masih boleh membenarkan bahawa tanah-tanah yang kegunaannya khas untuk pertanian itu diubah syarat kerana seminggu yang lalu saya ada mendengar taklimat daripada Perancang Bandar MPSP katanya di Seberang Perai Selatan mereka memberi satu taklimat, nampaknya dari seluruh perancangan ini kawasan pertanian di Seberang Perai Selatan akan dikurangkan 29% kalau tidak silap ingat saya, 29% di kawasan SPS yang tanah kegunaannya untuk pertanian akan ditukarkan. Jadi sama ada pihak kerajaan negeri ini kita mahu kekalkan kegunaan tanah ini supaya kita dapat meningkatkan lagi pengeluaran dan atau apakah kedudukan pendirian kita. Terima kasih.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Memang tanah pertanian kita akan kekal sedaya upaya kita, kita akan usaha dan kekalkan tanah pertanian sebaik-baiknya. Tetapi ada juga tanah-tanah yang dalam gerannya tanah pertanian tetapi tidak boleh diusahakan seperti tanah paya, tanah rendah yang sentiasa banjir bila hujan dan juga seperti tanah bila air pasang naik terus sampai ke air, tanah-tanah yang amat sukar untuk diusahakan. Tanah-tanah itu boleh dipertimbangkan untuk kegunaan dalam aktiviti ekonomi yang lain. Negara telah mengimport RM10 billion tiap-tiap tahun, apakah dasar kerajaan mengatasi import?

Untuk makluman Yang Berhormat peningkatan jumlah import makanan menunjukkan bahawa terdapatnya peluang yang cukup baik dalam sektor pertanian. Sehubungan itu kerajaan negeri telah melaksanakan berbagai tindakan dalam usaha meningkatkan pengeluaran makanan yang bukan sahaja bertujuan mengurangkan import tetapi juga mempelbagaikan lebih banyak produk makanan untuk rakyat negeri ini. Beberapa strategi telah dirangka dan dapat disebutkan seperti:-

1. Menumpukan pengeluaran kepada produk makanan utama yang berdaya maju seperti produk perikanan, buah-buahan, sayur-sayuran dan produk ternakan serta produk makanan import terpilih.
2. Mengekal kawasan tanaman padi di kawasan jelapang padi.
3. Menyediakan insentif khas dan mengukuhkan langkah sokongan lain termasuk penyediaan infrastruktur seperti penyediaan pinjaman bank tanpa cagaran menerusi bank pertanian.
4. Mempergiatkan aktiviti R&D, mengurangkan kadar kerosakan lepas tuai dan menggalakkan penggunaan amalan pertanian baik untuk meningkatkan kecekapan pengeluaran makanan yang berkualiti dan selamat dimakan.
5. Memperkukuhkan pembangunan institusi pembekal dan sokongan bagi mewujudkan rangkaian yang kukuh dengan sektor kecil makanan di samping memudahkan perkelompokan dalam sektor kecil ini.
6. Dan akhir sekali memperbaiki sistem pemasaran untuk mengurangkan perantara pasaran serta memastikan harga yang berpatutan.

Dato' Speaker, satu perkara lagi yang dibangkitkan ialah apakah dasar kerajaan untuk merapatkan jurang perbezaan pendapatan antara isi rumah luar bandar berbanding dengan bandar. Pada tahun 1990 nisbah pendapatan ialah 0.77:1 dan menurun lagi kepada 0.6:1 pada tahun 1997. Apakah peranan kerajaan negeri untuk membantu petani luar bandar?

Untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan menerusi jabatan dan agensi sektor pertanian khususnya sentiasa berusaha meningkatkan taraf hidup dan pendapatan masyarakat petani menerusi pelbagai projek, program dan aktiviti yang dirancang disusun dan dilaksanakan. Tumpuan digerakkan ke arah meningkatkan aktiviti ekonomi sedia ada petani, menyediakan kemudahan dan bantuan perlu yang bersesuaian, menyediakan program latihan dan kemahiran serta menggalakkan penglibatan petani dalam aktiviti ekonomi sampingan. Selain itu kerajaan menerusi FAMA terutamanya membantu memasarkan hasil pertanian para petani supaya ianya dapat dijual dengan harga yang berpatutan serta mendapatkan hasil lumayan.

Antara beberapa pendekatan dan tindakan yang dilaksanakan untuk meningkatkan hasil pertanian ialah memberi khidmat nasihat mengenai pakej teknologi sesuatu tanaman yang diusahakan, membekal benih yang bermutu tinggi yang mempunyai daya tahan terhadap penyakit dan serangan, mengekalkan petani menggunakan kawalan secara biologi dan mengamalkan konsep kawalan musuh bersepadu yang mampu mengurangkan kos operasi, amalan *crop rotation* untuk mengurangkan serangan penyakit dan serangga, memberi perkhidmatan jentera untuk merata, membajak, membuat batas untuk projek pertanian. Mengadakan parit ladang dan pintu kawalan yang sempurna, menggalakkan pengurusan pertanian yang lebih baik dan cekap seperti pengurusan secara berkelompok, menyediakan bantuan imput ladang seperti baja, racun serta alat-alat.

Projek dan program-program tertentu juga dilaksanakan untuk membantu meningkatkan pendapatan kaum tani antaranya ialah seperti projek kelompok di mana melibatkan seramai 1,167 orang petani dan mengusahakan tanah yang seluas 2,228 hektar. Skim usahawan peladang ini projek ternakan ayam daging, projek memproses makanan dan kuih tradisional, skim pembayaran kecederaan. Di samping itu juga projek *agro tourism* seperti di Pulau Aman umpamanya telah berjaya mengalih masyarakat pertanian khususnya kaum nelayan untuk menceburi industri pelancongan makanan dan pengangkutan. Projek ini telah berjaya memberi pendapatan tambahan sekurang-kurangnya RM500.00 kepada nelayan yang terlibat.

Dato' Speaker, di samping Jabatan Pertanian dan juga agensi-agensi yang terlibat dengan pertanian, agensi yang terlibat dengan pembangunan luar bandar juga membantu penduduk-penduduk luar bandar ini antaranya ialah program pemulihan rumah atau PPRT bina dan baiki rumah yang terlalu buruk dibantu untuk dibaiki sebanyak RM3,500.00 dan kalau hendak bina baru ialah RM10,000.00 kita bagi.

Program pembangunan masyarakat setempat sekarang ini dua projek sedang dijalankan iaitu Kampong Indera Timbalan, Kepala Gajah, Tasek, Seberang Perai, kita sedang melaksanakan 60 unit rumah untuk golongan termiskin dan juga 40 unit di Kampong Dua Puluh, Penaga untuk golongan termiskin ini juga.

Program pemulihan sikap keluarga termiskin juga diadakan dan ini untuk bantuan. Program makan tambahan kepada kanak-kanak termiskin pun kita bantu, ini kita bagi di bawah Rancangan PPRT yang menerima satu bakul sebulan yang sebakul itu mengandungi barangan makanan yang bernilai lebih kurang RM70.00 seperti tepung gandum, ikan bilis, kacang hijau, gula pasir putih, biskut empat segi, susu tepung kering, minyak masak, *multi vitamin* dan zat besi kita bagi sebakul, sebakul.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed):

Penjelasan.

Dato' Speaker:

Penjelasan, Sungai Dua.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed):

Kita beri kepada orang UMNO atau orang PAS?

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Oh, kita bagi kepada semua, ini pertanian, orang PAS dia zalim sedikit, dia kalau ada jawatan orang UMNO di Pahang di Kelantan, Terengganu dia tarik balik tetapi orang UMNO, kerajaan ... (gangguan)..sekejaplah, sekejap lagi saya bagi, kita akan bagi kepada semua, syaratnya PPRT, projek untuk rakyat termiskin. Projek ini ialah yang mendapat pendapatan RM255.00 sebulan untuk satu keluarga sebulan. Sila.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman):

Dato' Speaker, yang Yang Berhormat kata di Kelantan dan Terengganu itu agak-agak di mana, boleh bagi fakta-faktanya, boleh bagi dengan lengkap, pakai tuduh begitu saja tidak boleh, tuduh begitu siapa pun boleh. Boleh bagikah fakta yang lengkap di mana tempatnya, kalau betul kita boleh tolong perbaiki bersama.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Fakta apa Yang Berhormat?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman):

Ya lah orang yang kata yang Kerajaan Kelantan, Terengganu tidak bagi kepada orang miskin itu, di mana? Tidak bagi kepada orang UMNO itu di mana, adakah, di Kelantanlah.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Jawatan imam masjid, AJK semua tarik habis, saya tidak kata PPRT, marah saja ini, sabarlah, saya kata jawatan imam ..(gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Y.B. Encik Hamdan bin Abd.Rahman):

Tidaklah, bukan hendak marah, kalau tuduh itu kena ada faktanya, kena ada bukti dia.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Jawatan itu, Yang Berhormat *check* balik dalam *verbatim*. Saya kata tadi jawatan-jawatan diambil, saya tidak kata PPRT. Tidak apa kalau Yang Berhormat Permatang Pasir kata ada orang kawasan susah, beritahu saya, bukan susah, telefon saja, kita bagi. Ini makanan, soal politik soal lain, ini kita tentang fikiran tentang orang yang susah hendak makan pun tidak ada, kita tidak peduli bab politik, kita bantu.

Program peningkatan ekonomi kampung juga dibuat, kita bagi seperti peralatan mesin seperti mesin jahit, kereta sorong yang bernilai lebih kurang RM3,000.00. Kemudian juga diadakan projek ternak lembu daging di Seberang Perai Utara, yang ini kawasan di ladang ..(tidak jelas), (gangguan), di mana hasil daripada program yang kita telah buat. Kalau kita kirakan kumpulan rakyat termiskin, mengikut bancian, ikut ketua isi rumah di dalam Rancangan Malaysia Ke-6 dulu pada tahun 1991, kita dapati 2,030 (KIR) Ketua Isi Rumah yang miskin 2,030, tetapi dalam tahun 1996 bilangannya terus turun sampai ke 605, daripada 2,030 dan bancian yang dibuat baru-baru ini tidak boleh saya hendak mengesahkan itu kerana perangkaan daripada pihak kementerian telah ubah daripada 255, sekejap diubah kepada 460 kemudian dia kata itu termiskin, jadi perangkaan itu tidak boleh hendak dipastikan. Tetapi sebelum itu kalau dikira 255 lebih kurang 300 keluarga saja yang ada di Pulau Pinang yang tergolong sebagai PPRT. Jadi ini program yang kita buat untuk bantu rakyat termiskin.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan.

Dato' Speaker:

Penjelasan Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Y.B. Dato' Speaker, saya ucap terima kasih berkenaan dengan program yang akan dirancang untuk mengurangkan jurang di antara pendapatan seisi keluarga di antara luar bandar dan bandar. Jadi Y.B. daripada Penaga juga ada sebut tadi nisbah iaitu tahun 1990, nisbahnya ialah 0.77 berbanding 1, bila sampai ke tahun 1997, nisbahnya adalah di antara 0.66 berbanding 1. Jadi maksud yang mana PSDP1 salah satu objektif adalah supaya kita untuk mengurangkan jurang itu. Jadi sepanjang tujuh tahun daripada tahun 1990 hingga 1997, kita dapati bahawa jurang itu sudah bertambah. Apakah sebabnya objektif itu kita tidak mencapai? Dan bila sampai tahun, kita tidak nisbah untuk 1999, tahun 2000, sama ada jurang ini sudah jadi sempitkah atau ia bertambah lagi.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Saya juga tidak dapat menjawab sama ada lebih sempit atau bertambah kerana saya pun tidak ada *figure*, kajian pun mungkin sedang dijalankan. Tetapi berdasarkan kepada jumlah keluarga termiskin tadi, saya percaya jurangnya adalah semakin sempit. Berbalik kepada persoalan yang pertama tadi, dari tahun 1990, 771 jadi ia menurun kepada 661. Mungkin pada tahun 1997 itu baru berlaku kegawatan ekonomi. Bila berlaku kegawatan ekonomi, banyak pekerja yang dibuang masa itu, mungkin yang memberi kesan utama sekali ialah penduduk kampung di mana mereka pergi bekerja. Yang keduanya mungkin hasil pertanian, tahun 1995, 1996 itu mungkin ekonomi sedang memuncak semuanya lari pergi kerja tinggalkan pertanian di kampung.

Y.B. Jawi juga ada membangkitkan tentang pelancaran hidroponik semasa kegawatan ekonomi. Apa telah berlaku sekarang ini? Memang benar bahawa kerajaan telah melancarkan Kempen Laman Hijau semasa kegawatan ekonomi dalam usaha menggalakkan orang ramai menanam sayur-sayuran di kawasan lapang. Tindakan ini sekarang dapat mengurangkan beban belanja dapur dan mengurangkan tekanan inflasi. Penanaman sayur menggunakan kaedah hidroponik adalah salah satu lagi kaedah penanaman sayur-sayuran yang diperkenalkan dengan tumpuan diberikan kepada produk, orang ramai yang berminat untuk menghasilkan tanaman untuk kegunaan sendiri tetapi tidak mempunyai ruang tanah yang mencukupi. Memandangkan kos penanaman secara hidroponik agak tinggi berbanding penanaman di atas tanah, Jabatan Pertanian pada masa kini sedang berusaha mengenal pasti cara-cara penanaman hidroponik yang lebih *cost effective* dan *viable* untuk dilaksanakan kerana masa itu memanglah orang ramai sangat berminat kerana dianggapkan sebagai sesuatu yang baru tetapi bila sampai sedikit masa mereka sudah agak kurang mengusahakannya. Mungkin ekonomi sudah baik, jadi orang tidak perlulah tanam sayur.

Walau bagaimanapun, ada satu kawasan yang mengusahakan tanaman hidroponik ini secara komersial iaitu di PPK Penaga. Permatang Pasir senyum sahaja. Ianya betul, saya boleh bawa pergi tunjuk, boleh lawat. Itu secara komersial dibuat. Kalau macam Y.B. Jawi bangkitkan hidroponik boleh juga saya katakan bahawa masih ada satu kawasan yang mengusahakan secara komersial iaitu di PPK Penaga. Sekarang ini kita juga sedang memikirkan teknik lain pula iaitu bukan hidroponik tetapi aeroponik yang tanaman gantung, akarnya bergantung disembur di akarnya sahaja. Dulu akarnya di dalam air, tidak menggunakan tanah, hidroponik, ini diletakkan di atas para, akarnya menjalar, disembur air di akarnya dan disembur baja di akarnya. Itu kalau ianya boleh digunakan secara murah, tidak menimbulkan masalah, bolehlah diperkenalkan kepada orang ramai dan dikomersialkan.

Persoalan tentang pemusatan ladang ternakan ayam dan masalah sosial, perkara ini susah. Ladang-ladang ayam tidak dapat dipusatkan kerana tidak ada tanah yang sesuai lagi di Pulau Pinang. Semua kawasan adalah berhampiran kawasan perumahan. Dulu ladang ayam ini jauh dari tempat kediaman. Oleh disebabkan tekanan, anjakan dan tuntutan perumahan dan pembangunan, kawasan ini menghampiri kawasan ayam, sudah semakin dekat. Bila orang buat rumah, orang komplek kenapa bau busuk, jadi ke mana lagi ayam ini hendak lari? Walhal dia sudah 30-40 tahun di situ. Kalau kita keluarkan arahan tutup ladang ayam, apa pula pendapatan orang itu? Jadi KDNK pertanian akan lagi menjunam. Jadi tuan-tuan, Ahli-ahli Yang Berhormat akan bangkit, bising lagi apa Penaga buat, lagi turun. Kena lagi. Jadi itu keadaannya. Kaedah penternakan yang berteknologi tinggi sedang digalakkan kepada penternak bagi mengurangkan masalah lalat dan bau. Penggunaan bangsal atau rumah ayam tertutup telah banyak diamalkan di Malaysia. Di Pulau Pinang telah ada 8 buah ladang ayam baka dan telahpun mengamalkan sistem rumah tertutup. Walau bagaimanapun ianya memerlukan modal yang agak tinggi untuk mengubah suai ladang dan akan menambahkan kos pengeluaran. Untuk mencegah lalat, adalah penting supaya para penternak ayam mengamalkan kebersihan ladang yang tinggi dan secara berterusan. Penggunaan bahan kimia untuk menjadi pencegah lalat memang ada dalam pasaran tetapi kosnya agak mahal.

Untuk pengetahuan Ahli-ahli Yang Berhormat, jumlah ladang baka ada 35 buah, jumlah ladang ayam pedaging, telur dan ayam kampung adalah sebanyak 367 buah. Jadi sama-samalah kita fikirkan apa yang harus kita buat. Saya minta bantuan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat. Di sini kita perlukan rumah hendak duduk, bila sampai dengan ladangnya, kita suruh dia lari, ke mana dia hendak lari? Tapi berilah sedikit masa, mungkin penternak-penternak ini boleh menggunakan rumah tertutup, sekarang ini baru ada 8 buah.

Saya memang menggalakkan atau Jabatan Veterinar menggalakkan dengan khidmat nasihat kalau ada bantuan atau pinjaman bank, kita bagi supaya dia mengubah cara itu. Tetapi minta bersabarlah, bukan benda itu boleh terus ditukar. Seperti macam khinzir, kita hendak hapuskan serta merta, kita juga memikirkan pengusaha-pengusaha khinzir. Kita bagi ruang, bagi insentif supaya dia mengadakan pusat rawatan. Nanti hendak tanya banyak, tanya Y.B. Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan. Y.B. Dato' Speaker, saya memang setuju bahawa sektor penternakan ayam itu merupakan satu sumbangan yang besar untuk KDNK Negeri Pulau Pinang. Memang kita harus menggalakan sektor industri ini. Salah satu cadangan yang saya bangkitkan dalam perbahasan saya ialah oleh sebab pembangunan yang lebih dekat, yang datang selepas itu, ke tepi ke sempadan ladang-ladang ayam itu, maka perancangan dua Majlis iaitu masa mereka membentangkan draf struktur pelan untuk 10 tahun yang akan datang, mereka ada bagi satu syarat supaya penternakan ayam kena adakan *buffer zone* 1500 kaki. Ini dikenakan kepada penternak ayam, jadi saya minta *buffer zone* ini dikongsikan di antara pemaju kawasan lot pinggir dengan lot penternak ayam itu supaya *buffer zone* ini dikongsikan kerana reban ayam itu sudah kekal ada di sana dahulu baru pembangunan datang. Jadi apabila rumah sudah dibina dekat sangat sampai sempadan lot, kita hendak minta penternak ayam itu pindah dia punya reban. Hendak pindah satu reban, Y.B. daripada Penaga pun tahu ianya melibatkan banyak duit. Satu reban pun kosnya beratus ribu. Jadi kos ini boleh dibiayai oleh kedua belah pihak, maka ini kita akan menolong juga sektor industri penternakan ayam.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Memang benar seperti yang dikatakan oleh Y.B. Jawi itu. Ada negeri-negeri di semenanjung sedang mengkaji pelaksanaan Enakmen Penternakan Ayam yang mengenakan syarat-syarat pelesenan ketat. Iaitu mesti ada *buffer zone* sejauh 1500 meter, 1500 meter ini, tengah 2 km. Jadi kalau, saya diberikan di sini dari segi meter, mungkin saya boleh *check* balik. Saya semak balik tetapi diberikan di sini ialah yang diberikan oleh Pengarah Veterinar ialah 1500 meter. Saya *check* balik, mungkin *figure* ini salah tulis. Kalaupun 1500 kaki, kalau nak dibahagikan kepada dua, 750, 750 saya tidak tahulah yang itu, kerana melalui pengalaman saya lihat banyak juga pemaju-pemaju, bila mereka hendak buat rumah, zon yang dia kena *reserve* untuk sungai ialah 50 kaki, itupun dia nak masuk dalam 50 kaki itu, buat rayuan kepada kerajaan negeri. Sungai-sungai sama ada kecil seperti sungai-sungai yang berada di pulau ini mesti *buffer zon*enya ialah 50 kaki daripada bangunan terakhir dalam projek perumahannya. Tetapi dia nak minta juga untuk dekat, masuk juga ke dalam *buffer zone* itu. Ini kalau kita hendak minta 750 kaki, saya tidak tahulah tetapi ini merupakan satu

pandangan jadi mungkin boleh dipertimbangkan kita fikirkan dengan *Housing Developer Association* atau apa-apa.

Dato' Speaker, kadang-kadang kita ini menutup mata kita, mata kita membuntukan minda kita, kita mengunci mati hati dan sanubari kita, jadi kita tidak nampak apa yang berlaku. Kita tidak nampak. Kadang-kadang saya kasihan juga, Jabatan Pertanian, agensi pertanian buatlah kerja macam-macam tetapi masih juga ada yang tidak puas hati. Memang ada yang tidak puas hati tetapi bukanlah semuanya kita boleh katakan tidak puas hati. Agensi pertanian terdiri daripada pelbagai-bagai jabatan. Jabatan Pertanian, Jabatan Perikanan, Jabatan Veterinar, LKIM (Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia), MARDI, RISDA, FELCRA, dicampur pula dengan AIDP dengan JPS, digabungkan semua itu bekerja sebagai satu pasukan meningkatkan hasil pertanian di Pulau Pinang ini. Kalau hendak dicampur lagi Jabatan Perhutanan dalam semua itu, kalau digabungkan cuba bayangkan berapa ribu pegawai kerajaan yang ada di dalam itu? Berapa ribu? Tidaklah keterlaluan kalau saya katakan bahawa, mungkin inilah paling terbesar dalam semua agensi kerajaan melibatkan kakitangan kerajaan. Kadang-kadang kalau kita hentak sangatpun, kasihan juga pada mereka. Kadang-kadang orang lapor bot penceroboh masuk, subuh-subuh, pagi-pagi, gelap buta mereka kejar. Ikan mati terus buat laporan, datang banjir, pergi kira balik berapa kena bayar, nasihat lagi, jadi mereka juga insan seperti kita. Tolonglah jangan hentam semua sahaja. Yang tidak betul, memang tidak betul, yang mana kebaikan dibuat kena akui juga. Mereka juga adalah sama seperti rakyat jelata yang lain.

Dato' Speaker, kemelesetan pendapatan nelayan berterusan, apakah langkah yang di buat? Saya rasa ini adalah pendapat yang tidak benar. Saya tidak tahu di mana Y.B. Jawi mendapat figure kemerosotan pendapatan nelayan. Daripada pemantauan kita, kita bukan penyelidikan, kita tidak buat *research* atau *survey*, kita memantau, kita *monitor* dari semasa ke semasa. Pendapatan nelayan sehingga kini adalah stabil dan mampat. Hasil tangkapan adalah di tahap 35,000 tan metrik setahun. Ini adalah stabil, 5 tahun ke belakang iaitu daripada tahun 1996, 1997, 1998, 1999 dan 2000. Pendapatan nelayan telah meningkat dari RM500.00 sehingga RM600.00 sebulan pada tahun 1999 dan tahun 2000. Tangkapan setengah spesis ikan adalah bermusim dan bersifat *migratory*, dengan izin iaitu sentiasa bergerak dari satu kawasan ke kawasan. Kita berdasarkan purata pendapatan ini dengan melihat pendapatan atau harga ikan. Purata harga ikan adalah stabil dan perangkaan harga setengah spesis ikan adalah seperti berikut, ini saya beri mengikut harga tahun 1999 ringgit per kilogram berbanding dengan tahun 2000 per kilogram. Ikan bawal putih, tahun 1999 RM18.00 satu kilogram, tahun 2000 RM23.00 sekilogram. Udang harimau RM31.00 meningkat kepada RM37.00, ikan merah dari RM8.00 meningkat ke RM12.00, ikan kembong RM5.00 naik ke RM6.00, selang RM2.40 kepada RM2.70, sotong dari RM5.00 ke RM7.00.

Berdasarkan kepada tangkapan yang stabil dan juga harga yang meningkat, sebab itulah pendapatan nelayan meningkat. Langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan supaya pendapatan nelayan terus stabil yakni dengan pembinaan tukun tiruan, tukun tayar dan tunku konkrit di kawasan-kawasan perairan Pulau Pinang yang sesuai khususnya di persekitaran Pulau Kendi, Pulau Aman dan Telok Bahang untuk tujuan pembiakan sumber laut. Jabatan Perikanan juga menjalankan program pelepasan benih ikan di perairan umum dari semasa ke semasa di mana sebanyak 750,000 ekor benih udang harimau telah dilepaskan baru-baru ini iaitu di perairan Pulau Betong pada 10 Ogos 2001. Juga memastikan habitat semula jadi ikan seperti paya bakau tidak dimusnahkan dan sentiasa terpelihara.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan. Bolehkah Y.B. Penaga beri saya maklumat yang lebih teliti berkenaan dengan sumber pendapatan nelayan itu adalah sama dengan purata yang diambil untuk seluruh Pulau Pinang, adakah *breakdown* untuk tiap-tiap kawasan. Saya memang terima aduan daripada kaum nelayan dari kawasan saya, tetapi ini adalah dari nelayan pantai. Saya tidak tahu sama ada yang disebutkan itu iaitu bila kata nelayan sama ada termasuk nelayan ternakan sangkar. Yang saya sebut nelayan pantai.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Ini ialah nelayan yang menangkap ikan di laut, bukan sangkar kerana ikan-ikan ini bukan daripada sangkar. Nelayan yang menangkap ikan di pantai dan di laut dalam. Sebenarnya laut dalam ini, sebentar ya Yang Berhormat, berkenaan laut dalam, kerajaan telah mengeluarkan sebanyak 9 buah lesen tetapi yang beroperasi hanya dua sahaja, jadi sangat minima. Kenapa? Kerana orang di Pulau Pinang ini lebih berminat kerja di darat, kalau kerja di laut pun dekat-dekat sahaja, dia boleh pergi pagi esok atau pada waktu petang dia sudah boleh pulang, dia tidak mahu tinggal isterinya lama-lama. Dia kata kerja di pantai sama ada di kilang atau di manakah, pendapatannya tetap tinggi, dia tidak sanggup untuk pergi selama dua minggu baru balik. Jadi lesen bot yang dikeluarkan sebanyak 9 buah itu sekarang tinggal dua. Kalau sesiapa yang berminat untuk memohon kerja itu, sila beritahu, kita memang hendak beri lesen, pergilah jauh-jauh tangkap ikan, bot tuna pun lebih baik, saya fikir. Itu keadaannya.

Berbalik kepada persoalan Yang Berhormat tadi, ikan yang ditangkap ini adalah untuk nelayan pantai, tidak termasuk *aquaculture* yang ditenak dalam sangkar itu. Kalau pecahan mengikut kawasan, itu saya tidak ada, mungkin di jabatan pun tidak ada.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Dato' Speaker, memang saya bangkitkan masalah ini kerana di kawasan saya di mana saya terima aduan daripada nelayan di Changkat, Batu Kawan, jadi saya minta Y.B. Penaga boleh memantau dan meninjau masalah mereka. Terima kasih.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Industri ternak air berkembang pesat, *aquaculture*, ini memang juga berkembang. Pembangunan industri ternak ikan adalah berkembang dengan pesatnya sejak beberapa tahun kebelakangan ini iaitu dari 1,934 tan metrik dalam tahun 1999 kepada 1,966 tan metrik pada tahun 2000. Contohnya ternakan ikan air tawar telah berkembang beberapa tahun kebelakangan ini dengan peningkatan dalam jumlah pendaratan khususnya ikan keli. Pada tahun 1999 sebanyak 87.88 tan metrik, tahun 2000 meningkat kepada 224.58 tan metrik. Ternakan ikan sangkar di Pulau Pinang adalah menggalakkan dengan ternakan tertumpu kepada beberapa kawasan khususnya di Sungai Udang, Seberang Perai Selatan, Perairan Pulau Aman dan Perairan Telok Bahang, Batu Maung, Pulau Betong, Daerah Barat Daya. Jumlah pengeluaran adalah meningkat dari 1,247 tan metrik dalam tahun 1999 ke tahap 1,313 tan metrik pada tahun 2000. Ternakan ikan dalam kolam air payau adalah juga menggalakkan dengan jumlah pengeluaran 498.76 tan metrik dalam tahun 2000 berbanding dengan hanya 346 tan metrik dalam tahun 1999. Kawasan seperti Balik Pulau telah dibangunkan dengan ternakan dalam kolam sebagai kawasan-kawasan baru. Dari masa ke semasa memang kita menggalakkan kerana di Pulau Pinang ini mempunyai potensi yang luas tentang *aquaculture* ini.

Jabatan Pertanian sentiasa bersedia untuk memberi khidmat nasihat dan tunjuk ajar bagi kegiatan ini. Saya pohon di sini kalau ada di antara kita yang ingin memulakan kegiatan ekonomi dalam bidang ini, jangan pandai-pandai buat sendiri. Mintalah khidmat nasihat kerana ini sangat penting, takut nanti ternakan yang dimulakan itu kalau tidak mendapat khidmat nasihat yang baik, ikan itu akan mati, datanglah berjumpa dengan pegawai perikanan.

Kenapa kita tidak bergiat dalam perusahaan perikanan laut dalam? Tadi pun saya telah sebutkan. Dalam tahun 1993 Jabatan Perikanan Negeri Pulau Pinang telah mengeluarkan sebanyak 9 buah lesen laut dalam tetapi kini hanya tinggal dua. Faktornya seperti yang saya sebutkan tadilah. Kebanyakan orang Pulau Pinang tidak mahu tinggalkan isteri mereka lama-lama, sehingga seminggu, dua minggu di laut.

Satu lagi persoalan yang dibangkitkan ialah penternakan lembu dan kambing yang terbiar. Ini saya hendak tanya betul-betul kerana penternakan lembu-lembu dan kambing secara lepas bebas memang tidak lagi sesuai di Pulau Pinang kerana ketiadaan kawasan ragutan. Bilangan ternakan juga telah berkurangan daripada 6,900 ekor lembu dan kerbau, minta maaf, bilangan ternakan juga telah berkurangan iaitu 6,900 ekor lembu dan kerbau dan 4,000 ekor kambing dan biri-biri. Memang ada enakmen lembu dan kerbau, minta maaf, enakmen penternakan lembu dan kerbau tidak perlu kerana undang-undang kecil telah ditangani oleh MPPP dan MPSP, ini sudah memadai. Memang kita akui bahawa ada kerbau yang berpeleseran di jalan-jalan. Saya hendak tanya Ahli-ahli Yang Berhormat, kerana lembu-lembu, kerbau-kerbau dan kambing-kambing ini kepunyaan penduduk atau rakyat dari golongan berpendapatan rendah. Orang kaya-kaya, golongan korporat tidak bela lembu dan kambing, yang bela ini ialah orang kampung, orang miskin dan susah. Apakah mesti ditangkap lembu-lembu itu? Kita memang galakkan ternakan ini di *feedlot* tetapi belanjanya agak tinggi dan ramai yang tidak berkemampuan. Yang mampu hanyalah segolongan kecil, itupun kita kena beri bimbingan dan secara perlahan-lahan mereka dapat bela dalam *feedlot* atau kandang. Yang lepas ini, Y.B. Jawi tanya, yang lepas berpeleseran, perlu ditangkap atau tidak?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman):

Beri laluan, sedikit sahaja.

Dato' Speaker:

Laluan oleh Ahli Kawasan Permatang Pasir.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman):

Dato' Speaker, tadi disebut pasal bela lembu merata-rata, mungkin kerana kerajaan hanya beri lembu, subsidi dia beri lembu tetapi tidak beri tempat atau penyediaan-penyediaan... (gangguan).

Dato' Speaker:

Rumah lembu! Kandang lembu!

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman):

Bukan rumah lembu. Perkara-perkara yang hendak bela lembu itu tadi. *Facilities*, kerajaan tidak beri, kerajaan beri lembu sahaja jadi dia melewarlah. Jadi kalau kerajaan beri *facilities*, dengan izin, mungkin petani-petani yang dapat lembu itu dapat kawal lembu mereka. Tanah pun tidak berapa ada, bukan.

Dato' Speaker:

Baik bagi daging terus.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Saya hendak tanya sebelum itu. Kelantan bagi tidak lembu?(Ketawa).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman):

Saya pun hairan kenapa asyik tanya di Kelantan sahaja. Cinta sangat dekat Kelantan kah?

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Sebenarnya lembu yang kerajaan beri adalah dalam bentuk kelompok dan di satu tempat sahaja iaitu di Ladang Mayfield. Tidak ada lagi diberi rata-rata, satu dua keluarga. Dia beri dalam bentuk PPRT, satu kumpulan bela lembu ini dapat hasil, mereka yang dapat. Di Ladang Mayfield, dekat Ara Kuda.

Berbalik kepada cerita lembu melilau di tepi jalan, kalau ini kita boleh buat keputusan dalam Dewan yang mulia ini. Kalau Ahli-ahli Yang Berhormat kata tangkap seperti Y.B. Jawi kata kenapa biarkan lembu-lembu ini, besok pagi kita mulakan operasi tangkap semua lembu, kerbau dan kambing yang ada dalam kawasan itu.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Penjelasan, Dato' Speaker.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Saya hendak tanya itu dahulu. Ya atau tidak?

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Ini hendak jawablah. Duduk dulu. (Ketawa). Sudah tangkap pun, MPSP sudah tangkap, banyak lembu-lembu yang ditangkap dan orang-orang yang bela 2 hingga 3 ekor ini pun terpaksa pergi ke MPSP hendak tebus lembu keluar hingga RM500.00 dan mereka tidak boleh bayar. Jadi saya hendak buat pembetulan tidak payah buat, kita hendak ambil keputusan hendak tangkap atau tidak, sudah tangkap pun.

Dato' Speaker:

Ini bukan keputusan Dewan, tidak ada masalah.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Di sini saya tahu kerana dahulu saya pun bekerja di situ juga, di MPSP. Memang kita tangkap tetapi kita tidak buat operasi secara menyeluruh, sekali-sekala kita tangkap, sebulan dan kita tangkap seekor atau 2 ekor sahaja tetapi kena denda itu berat. Kalau kita rasa ini merbahaya dan kita tidak mahu yang itu, semua kena buat *feedlot* dan mereka yang tidak buat *feedlot* kita tangkap.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Ya atau tidak?

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Bila saya bangkitkan isu yang disentuh dalam PSDP2 ini berkenaan dengan pengeluaran hasil makanan termasuklah ternakan, semasa saya bangkitkan bukan untuk hendak tangkap atau tidak mahu tangkap, maksud saya ialah dalam PSDP2 yang mana ialah merupakan strategik plan untuk 10 tahun. Jadi apakah perancangan kita untuk penternakan khinzir, perancangan untuk penternakan ayam, perancangan untuk penternakan lembu dan untuk penternakan kambing, itu isu yang saya sentuh. Jadi apa yang saya bangkitkan ialah ada lembu yang berselerak kerana seolah-olah kita tidak ada satu sistem, itu yang maksud saya. Jadi saya bangkitkan supaya dalam PSDP2 ini kita harus ada satu perancangan dan yang saya sedang nampak lembu dan kambing yang sedang melepak di atas jalan pada beberapa tempat yang saya nampak di kawasan saya bukan satu, dua ekor, memang dalam bilangan 50 sampai 100 ekor.

Jadi ini tidak mungkin daripada penduduk yang berpendapatan rendah yang mampu membiayai begitu banyak ekor lembu. Ini memang adalah hak kepunyaan tauke. Apa yang saya ingin bangkit ialah kita perlu ada satu pelan dan macam di kawasan saya, ada tanah kerajaan, di Byram ada tanah kerajaan yang besar. Jadi kalau kita mahu tolong penternak lembu daripada yang berpendapatan rendah, kita boleh gunakan tanah kepunyaan kerajaan untuk bagi mereka, macam *feedlot* atau strategik, cadangan atau kaedah yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat daripada Penaga.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Dalam PSDP2 kita telah mengambil kira tentang penternakan lembu dan kambing iaitu mencadangkan supaya penternakan hendaklah secara intensif, iaitu melalui penternakan secara *feedlot*, memang kita ada, mungkin kalau Yang Berhormat baca dalam itu pun ada. Kaedah ini akan memastikan tentang penternakan lebih produktif, terkawal dari segi pencemaran dan masalah sosial. Cumanya yang saya bangkitkan tadi kalau ia mendatangkan bahaya, yang mereka hari ini iaitu tuan-tuan punya, kalau mengharapkan semuanya diberikan oleh kerajaan mungkin tidak berkemampuan. Tanah yang hendak dibagi kepada penternak lembu, saya rasa ini agak sukar sepertimana Yang Berhormat Jawi kata, hendak bagi tanah supaya mereka bela lembu. Tuan-tuan punya lembulah kena bela. *Feedlot* dia boleh diadakan di tepi rumah dia dan sebagainya, tidak semestinya *feed lot* yang besar, daripada dia lepas. *Feedlot* ini ada bumbung, ada kandang, bagi dia makan, pergilah cari makanan bijirin apa pun dan bagi dia mandi dan dia tidak akan merayau.

Satu lagi perkara di dalam laporan PSDP2 ini, menyatakan tentang kegiatan baru iaitu *horticulture* dan *floriculture*, ingin tahu statusnya sekarang? Sebenarnya *horticulture* dan *floriculture* bukanlah baru tetapi sudah lama. Untuk makluman Yang Berhormat, *horticulture* dan *floriculture* bukanlah bidang baru dalam sektor pertanian, yang mana ia telah wujud sejak lama dahulu. *Horticulture* adalah satu cabang pertanian yang melibatkan tanaman buah-buahan dan sayur-sayuran. Sehingga akhir tahun 2000, terdapat seluas 7283 hektar kawasan buah-buahan dan seluas 440 hektar kawasan sayur-sayuran. Bilangan pertanian terlibat di dalam sayur-sayuran ialah seramai 2,186 orang sementara 744 orang petani yang mengusahakan komoditi buah-buahan. *Floriculture* pula adalah satu cabang pertanian yang berkait dengan tanaman bunga. Keluasan tanaman bunga-bunga untuk *cutflower*, dengan izin, adalah seluas 76 hektar yang melibatkan seramai 14 orang pengusaha.

Dato' Speaker, sedikit lagi, hutan simpanan kekal paya laut, yang pagi tadi begitu riuh sekali. Pada masa sekarang, Kerajaan Negeri Pulau Pinang mempunyai 541 hektar hutan simpanan kekal paya laut atau hutan bakau. Berikut adalah keluasan mengikut hutan simpanan kekal atau yang pertama ialah Hutan Simpanan Kekal Byram – 240 hektar, Hutan Simpanan Kekal Balik Pulau 211 hektar, jadi jumlahnya ialah 451 hektar. Hutan Simpanan Kekal Byram diwartakan sebagai Hutan Simpanan Kekal pada 7hb. Mac 1968 di bawah nombor *gazette* 60. Pada tahun 1991 seluas 29.07 hektar kawasan Hutan Simpanan Kekal Byram telah dikeluarkan untuk tempat pembuangan sampah MPSP. Kawasan yang dikeluarkan iaitu sebanyak 29.07 hektar adalah kawasan tanaman semula dengan pokok Akasia. Tanaman semula dibuat kerana kawasan tersebut miskin dengan pokok asal. Kawasan ini bukan dari jenis hutan paya laut yakni bukan hutan bakau.

Walau bagaimanapun, bila kita di *gazette*, sekarang ini kerajaan sedang menguruskan untuk menambahkan lagi hutan bakau kita iaitu di Pantai Acheh, seluas 150 hektar dan di Pantai Jerejak, 290 hektar. Di Pulau Pinang masih lagi terdapat tanah terbiar. Apakah usaha kerajaan negeri untuk membangunkan tanah ini? Sebenarnya Yang Berhormat Telok Kumbar, di Pulau Pinang tidak terdapat lagi tanah terbiar yang produktif, tetapi masih ada lagi tanah terbiar yang tidak produktif yang terletak berselerak di dalam kelompok kecil. Kerajaan negeri melalui Jabatan Pertanian telah mengambil usaha untuk memulihkan semula sebahagian kecil lagi tanah terbiar yang tidak produktif seperti di Kampung Perlis di Balik Pulau. Sepanjang tempoh tahun 2000 hingga 2001, seluas 57 hektar kawasan Kampung Perlis telah berjaya dipulihkan dengan cara meningkatkan infrastruktur ladang bagi membolehkan tanaman singkat untuk tanaman. Jadi Dato' Speaker ... (gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman):

Dato' Speaker, soalan tambahan, boleh tidak?

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Boleh, saya cukup berkenan.

Dato' Speaker:

Penjelasan ke atau soalan tambahan?

Ahli Kawasan Pematang Pasir (Y.B. Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman):

Penjelasan sedikit. Dato' Speaker, tadi Yang Berhormat Penaga ada sebut atau tidak berkenaan dengan pertanian berkelompok, ya. Jadi saya ingin tahu sejauh manakah kejayaan yang ada di dalam pemantauan Yang Berhormat sebagai EXCO yang bertanggungjawab mengenai dengan keseluruhan pertanian ini mengenai dengan rancangan-rancangan yang berkelompok yang mana saya rasa rancangan berkelompok ini sudah lama wujud, sudah lama diimplimentasikan di kalangan petani-petani kita di kampung-kampung tetapi saya tidak tahu sejauh manakah kejayaan walaupun kita sudah lama kerana saya tengok tanah-tanah rang yang banyak masih lagi ada di kampung-kampung kita, walaupun saya tidak pernah buat kajian terperinci tetapi bila duduk bersebelang itu ada mereka kata bahawasanya sesetengah mereka ada melibatkan diri di dalam tersebut tetapi gagal, gagal ini adakah kerana bantuan yang dikeluarkan melalui portfolio Yang Berhormat khususnya pertanian tidak mencukupi ataupun hanyalah sekadar bantuan untuk melepaskan batuk di tangga sahaja?

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Pertama sekali, projek berkelompok ini seperti yang saya katakan tadi seramai 1,167 orang petani yang mengusahakan tanah pertanian seluas 2,228 hektar secara berkelompok yang di mana sebuah badan pengurusan dari aspek pelaksanaan projek, skim kredit untuk bekalan *input*, pembajakan, penuaian dan pemasaran hasil. Sejauh mana berjaya? Ini cerita lain, memang berjaya, kerana hasil pertanian mereka meningkat. Bila Yang Berhormat kata tanah rang yang ada banyak, saya berani kata di sini bahawa di Seberang Perai tidak ada tanah rang. Yang ada, kalau ada tanah bendang yang tidak diusahakan ada satu atau dua di mana tuan punya tanah itu sudah mengemukakan permohonan untuk ubah syarat. Dia kemukakan permohonan ubah syarat ke Pejabat Daerah, sementara kita hendak proses sampai ke peringkat EXCO di mana dianya akan ditolak, insya-Allah daripada dia tidak usahakan tanah itu. Mereka tunggu, biar tanah itu menjadi rang, mereka tidak mahu mengerjakan padi ataupun pertanian. Mereka harapkan tanah itu mendapat kelulusan dan untuk dibangunkan untuk buat rumah, kedai atau apa-apa. Itu hasrat mereka dan dibiarkan sahaja. Kita pun sedang ambil satu inisiatif melalui Pejabat Daerah dan juga Kerajaan Tempatan hendak saman tuan punya tanah dengan alasan bahawa dia mengalakkan tikus membiak di tanah dia menyebabkan tanaman keliling dia rosak.

Jadi Dato' Speaker, saya sudah bercakap di sini 1 jam 30 minit daripada pukul 2.30 hingga pukul 4.00 dan saya mengucapkan terima kasih atas pandangan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat, kadang-kadang kita melawak, kadang-kadang kita serius, apa juga pandangannya itu walaupun dalam keadaan lawak kita serius. Kita akan ambil ini sebagai satu pandangan yang Insyaallah akan kita pertimbangkan sama ada dengan pegawai-pegawai yang terlibat dengan portfolio pertanian dan luar bandar, kita akan kaji satu-satu dan Insyaallah kalau ada apa-apa juga yang bersangkutan-paut dengan pertanian, Yang Berhormat boleh hubungi terus dan kita akan buat lawatan kalau hendak tengok laser itu dan sebagainya. Jadi Yang Berhormat Dato' Speaker, saya memohon menyokong. Terima kasih.

Dato' Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan sehingga jam 4.30 petang.

Dewan ditangguhkan pada jam 4.00 petang.

Dewan disambung semula pada jam 4.30 petang.

Timbalan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan bersidang semula saya jemput Ahli Kawasan Bukit Gelugor untuk mengambil bahagian.

Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Y.B. Tuan Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan usul Pelan Strategik Pembangunan Pulau Pinang Yang Kedua yang dibentangkan oleh Ketua Menteri pada 16 Oktober. Saya ingin mengucapkan terima kasih kepada rakan-rakan saya Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan ini yang membangkitkan beberapa perkara mengenai portfolio saya apabila membahaskan usul PSDP2 pada 3 hari yang lalu. Saya cuba menjawab soalan-soalan ini.

Y.B. Batu Lintang telah membangkit perkara mengenai kenderaan di atas Jambatan Pulau Pinang, adalah dimaklumkan bahawa bagi bulan September tahun ini purata bilangan kenderaan yang menggunakan Jambatan Pulau Pinang sehari ialah 52,753 kenderaan, purata bilangan kenderaan mengikut jenis adalah seperti berikut motosikal 12,399, kereta 34,344, lori kecil 3,881, bas dan lori besar 2,129. Jumlah purata sehari ialah 52,753 kenderaan melalui tol. Kenyataan yang disiarkan oleh Y.B. Menteri Kerja Raya menyatakan purata bilangan sehari adalah 100,000 kenderaan, dua ganda bilangannya daripada jumlah purata sehari yang sebenar ini. Saya percaya ini adalah bilangan diambil kira untuk kenderaan menggunakan jambatan dua hala iaitu daripada Seberang Perai ke Pulau dan juga dari Pulau ke Seberang Perai. Pendapatan atau kutipan tol oleh Penang Bridge Sdn. Bhd. untuk purata hasil adalah seperti berikut sehari ini dalam Jun tahun ini RM330,000 seminggu RM2 juta dan sebulan RM9 juta. Berdasarkan akaun yang telah diaudit PPSB telah mengalami kerugian lepas cukai sebanyak 1.85% daripada hasil kutipan tol. Antara punca utama kerugian ini ialah perbelanjaan yang besar untuk menaikkan mutu perkhidmatan kepada pengguna Jambatan Pulau Pinang dan antara aktiviti yang dilaksanakan adalah seperti berikut, menaik taraf *cabel stay* di jambatan, penukar *telefon* kecemasan, peralihan kepada sistem tol yang baru dan lain-lain. Buat masa ini kerajaan negeri tidak mempunyai cadangan kepada Kerajaan Persekutuan untuk menurunkan kadar tol Jambatan Pulau Pinang.

Y.B. Tuan Speaker, Y.B. dari Pengkalan Kota mengkritik bahawa Jeti Swettenham adalah kelihatan sangat lama dan memberi satu imej yang tidak sedap kepada para pelancong yang tiba di Pulau Pinang melalui Jeti Swettenhem ini. Ingin saya menjelaskan bahawa Jeti Swettehem dibina dalam tahun 1930 dengan ukuran 366 meter panjang dan kekuatan sebanyak *displacement* 25,000 *deadweight* adalah didapati tidak sesuai lagi untuk menerima kapal-kapal penumpang terkini yang memerlukan kekuatan *displacement* sehingga 70,000 *deadweight*.

Untuk makluman Yang Berhormat *deadweight* adalah satu unit, satu ukuran untuk pemberatan kapal. Keupayaan kapal-kapal moden ini membawa sehingga 3,000 orang penumpang-penumpang berbanding dengan 800 hingga 1,200 orang penumpang yang di bawa oleh kapal-kapal jenis lama akan mengakibatkan kesesakan di dermaga Jeti Swettemhen dan kawasan terminal penumpang. Pihak Penang Port Sdn. Bhd., PBSB menyedarkan masalah yang akan dihadapi. Ketibaan kapal-kapal pelancong di Jeti Swettemhen telah bertambah sejak kebelakangan ini dan dijangka akan terus berkembang. Pertambahan ini menjadi ketara setelah munculkan syarikat kapal pelancong

antarabangsa seperti *Star Cruise* dirantau ini yang merupakan salah sebuah syarikat kapal pelancong terbesar di dunia. Disamping ketibaan kapal-kapal penumpang antarabangsa terdapat juga feri-feri penumpang persisir Pulau Pinang ke Pulau Langkawi, ke Pulau Payar dan Medan. Perkembangan trafik ini semakin pesat dan dalam tempoh 5 tahun kebelakangan ini dan ianya dijangkakan akan terus meningkat pada masa-masa yang akan datang merangkumi destinasi pelancong kawasan pembangunan segi tiga utama iaitu Indonesia, Malaysia, Thailand ataupun IMT-GT. Berdasarkan telahan yang dibuat, kemudahan dermaga dan terminal penumpang yang terdapat di Jeti Swettehem pada masa kini tidak akan memberi perkhidmatan yang selesa dan efisien kepada pengguna-pengguna kemudahan tersebut. Oleh yang demikian, pihak PPSB mencadangkan dermaga yang sedia ada di roboh dan dibangunkan semula sebuah dermaga yang baru sepanjang 400 meter pada *dek* yang pertama dan dua buah *breasting dolphin* khas untuk penggunaan kapal-kapal penumpang. Dengan kemudahan ini Jeti Swettehem akan berkeupayaan menerima 3 buah kapal pelancongan antarabangsa di dermaga luar, 4 buah feri persisir pantai di dermaga dalaman selatan dan juga 2 buah kapal perang sederhana di dermaga dalaman utama pada sesuatu masa. Sebuah bangunan terminal penumpang juga akan didirikan untuk kemudahan penumpang antarabangsa dan domestik. Projek ini telahpun mendapat perakuan daripada EPU untuk dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Ke-8.

Y.B. Seberang Jaya membangkit perkara mengenai pembangunan Feri Pengkalan Tun Raja Uda yang telah runtuh pada tahun 1988. Oleh kerana PPSB telah membina satu bangunan feri yang alternatif untuk mengganti jeti yang runtuh ini dan bangunan jeti alternatif ini masih dapat berkhidmat kepada para penumpang pada masa banyak tahun lagi. Walaubagaimana pun, pihak PPSB sedang berbincang untuk mengubah suai, mencantikkan kawasan ini dan kemungkinan mendirikan bangunan pejabat ataupun satu kompleks perniagaan di situ.

Tuan Speaker, Y.B. Permatang Pasir menyentuh mengenai perkara kereta bomba sukarela yang dikehendaki (gangguan).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan. Y.B. Tuan Speaker saya ingin tanya Y.B. daripada Bukit Gelugor adakah kerajaan ingin rancangan satu perkhidmatan *water taxi* daripada menjadikan pengangkutan di antara Butterworth dengan Pulau Pinang memandangkan feri Pulau Pinang itu telah mencatatkan kerugian dalam operasi mereka. Jadi mereka cadang supaya kalau boleh dua *decker* di feri dijadikan untuk mengangkut kenderaan dan penumpang-penumpang yang berjalan sekiranya kita

boleh buat satu perancangan untuk mengadakan *water taxi*. Saya rasa ini akan meringankan beban perkhidmatan feri dan kita dapat mengekalkan lagi perkhidmatan di Pulau Pinang yang merupakan satu sejarah dan satu tarikan untuk pelancong dan kita boleh menarik banyak pelancong ke kawasan oleh sebab kita ada *water taxi* yang boleh mengangkut penumpang dengan cepat seperti di Hong Kong dan seperti kita nampak di Pulau Langkawi, jadi saya rasa kemungkinan ini kita boleh masuk dalam PSDP2 perancangan ini, terima kasih.

Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Terima kasih Y.B. dari Jawi.

Timbalan Speaker:

Minta laluan.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Saya hendak buat pembetulan saja. Sebenarnya mengenai bomba itu bukan Permatang Pasir tetapi Penanti.

Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Sorry, mengenai *water taxi* ataupun teksi air ini adalah satu rancangan kerajaan negeri dan PBSB dan saya juga mengakuilah ini adalah satu cadangan yang baik dan kita akan menimbangkan lebih teliti mengenai perkhidmatan teksi air di Pulau Pinang saya ingat sudah capai ke satu tahap di mana Pulau Pinang memerlukan satu perkhidmatan teksi air seperti yang disebutkan oleh Y.B. Jawi.

Timbalan Speaker:

Penjelasan dari Seberang Jaya.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Y.B. Dr. Radin Mohamad Amin bin Radin Haji Hadi Munir):

Tuan Speaker, mengikut perancangan Penang Port Berhad bahawa apabila dimajukan perkhidmatan feri ini sampai satu ketika bahawa penumpang-penumpang yang berjalan kaki dikenakan naik bas sebab sampai pada satu ketika nanti hanya kenderaan-kenderaan saja yang boleh menggunakan perkhidmatan feri ini jadi saya hendak kepastian adakah dengan itu kita bukan perlu rancang tetapi wajiblah hendak adakan teksi air, ini terima kasih.

Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Saya ingat perkhidmatan untuk *passenger*, rakyat yang berjalan melalui jeti ini ke Pulau atau dari Pulau ke Seberang mesti perlu dan dikekalkan dan perkhidmatan ini bolehlah diteruskan oleh feri atau teksi air. Saya ingat adalah ditimbang oleh kerajaan dan juga pihak PPSB saya minta maaf. Saya ada sebut Y.B. Permatang Pasir yang ini adalah satu kesilapan, yang betulnya ialah Y.B. Penanti yang membangkitkan perkara mengenai kereta bomba, sukarela. Sekiranya dalam perjalanan pada masa kecemasan untuk menjalankan tugas kebakaran dengan mengeluarkan bunyi siren tidak perlu membayar, bayaran tol. Tetapi pada masa biasa kereta bomba sukarela dikehendaki membayar bayaran tol seperti kereta-kereta yang lain. Saya ingat ini senanglah kalau kereta bomba sukarela ini tidak mahu bayar mereka boleh mengeluarkan siren.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Y.B. Encik Looi Swee Cheang):

Kalau kereta bubuh siren untuk lalu bolehkah?

Ahli Kawasan Sungai Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Ini tidak boleh lah kecuali Polis, Ambulan atau Bomba. Yang Berhormat Tuan Speaker, Y.B. Bayan Lepas membangkitkan soalan mengenai perubahan sistem talian telefon dari *analogue* kepada digital adalah dimaklumkan bahawa buat masa ini seluruh negeri Pulau Pinang didapati sebanyak 80% prasarana kabel Jabatan Telekom telah mengemukakan ke sistem digital dijangka menyampaikan ke tahap 100% pada tahun 2005. Bagaimanapun semua ibusawat telefon *exchange* dengan izin di negeri Pulau Pinang telah menukar ke sistem digital. Sekian ini lah sahaja.

Timbalan Speaker:

Penjelasan lagi dari Bayan Lepas, silakan.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun):

Terima kasih ucap terima kasih atas sistem digital. Bila saya sentuhkan isu ini saya harap walaupun telah diberitahu 100% terminal telekom diubah suai kepada digital, tetapi jika kita minta untuk tukar sistem *analogue* di rumah kita atau di pejabat kita kepada sistem digital, jawapannya kita tidak ada sistem lagi dan bila kita ada sistem pun, apakah ada *charge* yang baru dikenakan kepada *consumer* kita, itu yang penting. Saya rasa kita mesti hapuskan sistem *analogue* gunakan sistem baru, ini yang penting dapat satu masyarakat yang baru dalam zaman yang baru. Sekian.

Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Terima kasih seperti yang saya sebut tadi hanya 80% kabel sistem *digital* sekarang dipasang di Pulau Pinang, memang ada tempat-tempat yang belum ada perkhidmatan ini. Kita mesti tunggu, dan mengenai *charge* ini saya pun tidak ada jawapan sekarang, mungkin saya akan semak dan bagi tahu nanti.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Penjelasan. Yang Berhormat Tuan Speaker, saya tidak dapat tahu bahawa Yang Berhormat daripada Bukit Gelugor bertanggungjawab perkhidmatan bas awam, pengangkutan kerana kita juga ada membangkitkan berkenaan dengan masalah bas awam, tiada laluan, ada perkhidmatan laluan telah diputuskan.

Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Kita ada trafik management portfolio di bawah Y.B. Kebun Bunga, perkhidmatan bas atau trafik di bawah Y.B. Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Teng Chang Yeow):

Penjelasan, adakah itu termasuk pengurusan trafik mutu perkhidmatan awam dan sebagainya atau pun itu berlainan sebab kita faham dalam trafik itu adalah pada mengenai lalu lintas dan sebagainya. Tetapi dari segi pengangkutan awam, apakah bentuk yang akan diperkenalkan apakah dalam dengan pelan strategik yang kita hendak naikan kualiti hidup rakyat kemajuan negeri ini mengambil kira *mode-mode transport* yang lain, itu yang menjadi persoalan kita yang telah dibangkit oleh ramai ADUN termasuk adakah kerajaan negeri membawa satu representasi kerajaan pusat supaya kuasa untuk mengenai lalu-laluan pengangkutan awam atau pun bas-bas awam diberikan kepada kerajaan negeri, ini siapa yang membuat suatu jawapan kepada soalan seperti ini.

Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Yang Berhormat Tuan Speaker mengenai laluan-laluan atau jalan-jalan baru atau projek-projek untuk meningkatkan sistem trafik ini merangkumi banyak bentuk projek, atau mengenai projek LRT dan sebagainya, ini adalah dibawah tanggungjawab Timbalan Ketua Menteri, yang menjaga mega projek. Saya tidak layak menjawab soalan-soalan ini.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (Y.B. Puan Ng Siew Lai):

Yang Berhormat Speaker, saya hendak tanya tentang yang selalu sesak itu sempit adakah Kerajaan contohnya di Jalan Bukit Minyak.

Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Y.B. Dato' Koay Kar Huah):

Yang Berhormat Tuan Speaker, kalau masalah yang spesifik, yang tentu bolehlah bagi saya tahu, kita boleh bincangkan di dalam jawatankuasa infrastruktur, semak dan kaji semula macam mana kita boleh mengatasi masalah-masalah seperti ini. Terima kasih.

Timbalan Speaker:

Terima kasih Ahli Kawasan Bukit Gelugor, sekarang saya jemput ahli dari Batu Uban untuk menggulung.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Terima kasih Tuan Speaker, saya ingin mengambil bahagian dalam sesi menggulung PSDP2 serta menyokong usul PSDP2. Terlebih dahulu banyak terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini yang telah menyentuh isu berkaitan dengan portfolio saya. Sebahagian besar Ahli-ahli Yang Berhormat membangkitkan isu ini apakah kesan yang berlaku 911. Apakah 911 ini, 911 ini telah menjadi *afro name*, satu-satu sebutan untuk peristiwa 11 September, dunia masih merasai kesan-kesannya. Perang telah cetus di Afghanistan dan kini terdapat pula ancaman antraks. Industri pelancongan di merata-rata tempat bukan sahaja di Malaysia dan di Pulau Pinang adalah industri pertama akan menerima tamparan yang hebat oleh kerana ramai orang lebih suka duduk di rumah tidak berminat untuk keluar melancong ini satu psikologikal *effect* yang berlaku.

Dato' Speaker, dalam bulan September tahun ini terdapat penurunan kadar penginapan sebanyak lebih 14% di hotel-hotel pantai di Pulau Pinang di mana terdapatnya kebanyakannya pelancong-pelancong antarabangsa kita. Ini adalah satu angka yang begitu ketara berbanding dengan kadar penginapan sebanyak 10% pada bulan Julai dan 3.6% pada bulan Ogos yang berbanding dengan angka-angka 2000. Untuk bulan Julai, Ogos kita dapat ramai, ramai para pelancong. Kita menjangka lebih banyak lagi pembatalan penerbangan dan juga ada banyak agensi yang menarik kontrak memberhentikan kontrak akan berlaku pada suku yang akhir ini oleh kerana peristiwa 911 buruk lagi dengan cetusan peperangan di Afghanistan dan masalah antraks.

Di Pulau Pinang anggota-anggota industri pelancongan tidak hanya duduk diam-diam dan tidak membuat apa-apa langkah-langkah yang perlu diambil untuk memulihkan keadaan dan untuk menangani masalah ini. Pendapatan dari industri pelancongan pada tahun 2000 adalah lebih kurang RM5.3 billion dengan 3.7 juta pelancong dari itu 2.35 juta pelancong antarabangsa dan 1.43 juta adalah pelancong domestik. Untuk pelancong luar negeri yang begitu miskin dari segi kekurangan ataupun ketiadaan sumber-sumber alam semula jadi, rakyat negeri kita bergantung kepada industri pembuatan dan pelancongan. Kini kedua-dua sektor ini telah menerima tamparan yang hebat daripada krisis yang melanda kita akibat daripada pencetus peperangan ekonomi dunia yang lembab.

Langkah-langkah serta merta telah dan akan diambil dan oleh Kerajaan Negeri bersama-sama dengan pihak swasta industri pelancongan dan langkah-langkah ini termasuk:

- (1) Penggunaan laman web yang berkaitan dengan pelancongan daripada kedua-dua sektor kerajaan dan swasta untuk menjawab segala pertanyaan dan kesangsian serta pemberian maklumat yang penting berkenaan dengan keselamatan destinasi kita sebagai sebuah destinasi pelancongan. Ini sangat penting oleh kerana melalui e-mail, melalui internet bila kita dapat soalan, kita dapat mempunyai maklumat yang mesti di salurkan ke agen-agen pelancongan kerja itu mesti dijalankan dan laman web mesti jadi *interactive*.
- (2) Mengadakan mesyuarat secepatnya. Kita telah mengadakan mesyuarat secepatnya dengan Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia (MTPB) dan Sistem Penerbangan Malaysia (MAS) kerana ia adalah kapal terbang nasional kita. Untuk mengetahui dengan lebih mendalam sistem pengurusan krisis dengan izin *crisis management* mereka yang baru serta mengkomplementasikan langkah-langkah *tactical* dari segi strategi pemasangan dan penggalakan. Dengan cara ini Negeri Pulau Pinang boleh bergabung sumber-sumber tenaga dan kewangan supaya kita akan dapat mencapai objektif kita dengan bantuan Kerajaan Pusat dan juga pihak swasta.

- (3) Memulakan satu kaedah baru dalam strategi pemasaran yang akan menggalakkan program penginapan lama atau program rambut perak dengan izin *long stay programmed*, *silver haired programmed* dengan izin, pelancongan perubatan dan kesihatan *medical tourism*, pelancongan pendidikan *educational tourism*, perfileman atau mempromosikan Pulau Pinang sebagai lokasi filem, satu lokasi filem dan pakej-pakej yang melibatkan belia dan beliawanis serta memperkukuhkan program-program yang sedia ada seperti MICE (*Meeting Incentive Convention Exhibition*), pelancongan sukan, aktiviti-aktiviti riadah dan perniagaan. Pakej pelancongan untuk belia dan beliawanis sangat penting untuk belia yang duduk di Negara China, kita makluman Dewan yang mulia ini Negara China ada satu dasar iaitu seorang anak bagi satu keluarga. Kita jangan lupa golongan muda ini sudah mencapai umur 18 tahun pada tahun ini dan apabila kita menghubungi dengan egen-egen pelancongan di Negara China mereka berminat pakej pelancongan untuk belia dan beliawanis mereka tidak mahu ikut golongan yang lebih tua oleh kerana mereka memerlukan acara-acara yang lebih aktif kalau ada rekreasi dan lain-lain. Segala ini akan dilaksanakan dengan sokongan sektor swasta.
- (4) Penerbangan *charter*. Dalam masa yang mana berlakunya begitu banyak pembatalan dan pengurangan dalam bilangan penerbangan di seluruh dunia kini, tibalah masa untuk kita cuba mengelolakan lebih banyak lagi penerbangan *charter* secara terus ke Pulau Pinang. Ini oleh kerana ramai orang pada masa ini lebih suka menggunakan penerbangan *charter* dan bukannya penerbangan biasa oleh kerana penerbangan *charter* membolehkan mereka berasa lebih lega dengannya, rakan-rakan penerbangan yang biasanya datang daripada negara yang sama, so mereka tahu yang akan menggunakan *charter* ini. Malaysia Airport Berhad, Sistem Penerbangan Malaysia dan kementerian-kementerian yang terlibat mesti menawarkan lebih banyak insentif-insentif supaya dapat menggalakkan lebih banyak lagi penerbangan *chartered* ke Malaysia dan Pulau Pinang, Negara Thailand telahpun mengumumkan polisi kebebasan langit mereka atau *freedom of the sky* dan kita di Pulau Pinang berharap Negara Malaysia akan turut ikut dalam hal ini.

- (5) Pelancongan domestik dan rantau. Kita sepatutnya dapat menyaksikan penambahan dalam angka-angka domestik dan rantau dalam tempoh masa yang terdekat ini. Cabarannya adalah untuk memastikan bahawa ketibaan mereka ini adalah licin. Oleh yang demikian, adalah perlu untuk kita mempertingkatkan lagi kemudahan-kemudahan yang sedia ada di sempadan-sempadan kita iaitu *border facility*.
- (6) Mengkoordinasikan usaha-usaha yang telah dibuat oleh kedua-dua sektor swasta dan awam dalam hal-hal yang berkaitan dengan program destinasi bersama dengan izin *command destination programmed*, ini mengandungi pengiklanan dan lawatan suaikenal untuk kedua-dua kumpulan ejen-ejen pelancongan dan multimedia supaya dapat menghasilkan kesan yang baik, lebih besar dan positif.
- (7) Memperkuatkan kedudukan Pulau Pinang sebagai penghubung untuk seluruh Wilayah Utara dan IMT-GT iaitu *Indonesia Malaysia Thailand Triangle* dengan izin. Ini adalah untuk menggalakkan program-program yang lebih berleluasa yang dapat mengaitkan Pulau Pinang dengan lain-lain pelancongan di sekitar rantau ini. Ini akan menawarkan lebih banyak pilihan yang dapat menikmati oleh para pelancong dan untuk membolehkan mereka tinggal dengan lebih lama di sesuatu destinasi. Satu contoh ialah sekarang pelancong dari Negara China mereka memerlukan dua negara kalau mereka perjalanan dan kita boleh mempromosikan Sumatera Utara atau Thailand Selatan dengan Pulau Pinang atau Pulau Pinang dengan Bangkok dan lain-lain. Kita boleh menarik lebih para pelancong dan mengeluarkan pakej-pakej yang berminat.
- (8) Mengurangkan dalam kedatangan pelancong-pelancong yang dapat dari jauh. Pulau Pinang perlu lebih giat lagi dalam usaha membangunkan produk-produk pelancongan, meningkatkan kawasan-kawasan pelancongan sedia ada dan mempertingkatkan lagi infrastruktur pelancongan. Segala persiapan ini akan dapat membantu memulihkan industri pelancongan dan bila masa keadaan pulih kembali segala usaha ini akan pastikan bahawa kita akan dapat menyediakan diri untuk menerima lebih ramai lagi kedatangan pelancongan-pelancong.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Penjelasan.

Timbalan Speaker :

Penjelasan daripada Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Y.B. Batu Uban ada sentuh tadi berkenaan dengan infrastruktur produk pelancongan, ingin saya tahu apakah infrastruktur yang telah disediakan ataupun rancangan untuk membina infrastruktur produk pelancongan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, sekarang kita boleh menjalankan di merata-rata tempat pelancongan iaitu kalau kerajaan tempatan boleh memainkan peranan penting melalui landskap atau membaiki 'gili-gili' dan juga kalau kita boleh menubuhkan lebih banyak tempat makanan dan membaiki kemudahan atau kelengkapan yang akan di buat di sana, di samping itu ialah saya berharap kita boleh mempertimbangkan produk-produk pelancongan baru iaitu pembangunan Botanical Garden, kebun bunga ini ialah salah satu dan membuat lebih banyak pengubahsuaian kepada banglo-banglo di Bukit Bendera dan kita boleh mempercepatkan kemudahan di Pulau-pulau dekat Pulau Jerejak, Pulau Aman, Pulau Gedong, Pulau Rimau ini boleh dibuka kepada pihak kerajaan dan juga swasta kalau kita pada masa ini lebih elok kalau kita menjalankan kerja infrastruktur oleh kerana ramai rakyat kita boleh dapat pendapatan semasa ekonomi krisis ini. Saya pun berharap apa yang dicadangkan kalau *water taxi*. Di Bangkok ... (gangguan).

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun):

Penjelasan.

Timbalan Speaker:

Penjelasan dari Bayan Lepas.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun):

Dato' Speaker, baru-baru ini Ahli Kawasan Batu Uban kata kebun bunga kita yang sedang ada, akan dijadikan *product tourism* tapi saya hendak tahu kebun bunga ini. Tujuannya bukan untuk *tourism* ialah satu taman untuk penyelidikan bunga-bunga dan digunakan untuk riadah dan rekreasi dan untuk pelancongan, saya rasa ini bukan keutamaan dari segi kebun bunga khususnya dari segi projek-projek lain contohnya di Pulau Jerejak dan lain-lain. Saya rasa keutamaannya bukan untuk pelancongan jika kita gunakan Pulau Jerejak sebagai tamannya untuk pelancongan saya rasa ini akan memberi satu gambaran yang tidak baik kepada rakyat. Saya rasa keutamaannya bila kita bahaskan PSDP2 ialah untuk mencapai wawasan kita ialah untuk manfaat faedah rakyat Pulau Pinang. Bukan untuk faedah luar negara dan saya harap bila kita sentuhkan aspek ini kita tidak lupa *direct* kita. Terima kasih.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Terima kasih Ahli Kawasan Bayan Lepas, Dato' Speaker, apa yang saya katakan ialah kita boleh membuat, tidak boleh dinafikan Dato' Speaker, kebun bunga ialah salah satu tarikan kepada para pelancong dan juga kepada rakyat kita. Jangan lupa definasi pelancongan bukan pelancong antarabangsa sahaja. Definasi pelancongan pun mengandungi sebahagian pelancong domestik iaitu rakyat kita sekarang apa yang sangat penting ialah kita boleh menggunakan masa ini untuk menjalankan apa yang telah dicadangkan dalam satu projek dan satu kertas kerja iaitu pembesaran kebun bunga dan di dalam projek ini semua yang membuat kajian ini tidak lupa kebun bunga bukan sahaja untuk para pelancong tetapi juga kepada semua rakyat kita. Ini tidak dinafikan, apa yang saya katakan di sini ialah kalau kita boleh menggunakan masa ini untuk membawa lebih banyak projek atau boleh memperbaiki tempat-tempat itu yang dilawati oleh penduduk kita, pelancong domestik kita, pelancong antarabangsa kita, ini kita boleh menarik lebih ramai orang ke Pulau Pinang dan kita tidak boleh menafikan.

Seorang pelawat yang datang ke Pulau Pinang dia membawa lebih banyak mata wang ke negeri kita mengikut kadar NTPB atau Tourism Malaysia seorang domestik yang datang ke Pulau Pinang perbelanjaannya ialah lebih RM900.00 dan seorang para pelancong antarabangsa perbelanjaannya ialah lebih RM1600.00 dan semua peruntukan atau perbelanjaan itu turun ke akar umbi ke penjaja, ke pemandu teksi, ke kedai-kedai membeli belah dan keseluruhan lapisan masyarakat kita. Kalau kita di sini mencadangkan (gangguan).

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow):

Penjelasan, Ahli Batu Uban sebentar tadi berkata pelancong luar negara membawa masuk RM1600.00 untuk perbelanjaan seorang. Ini sama kah, kalau dikatakan dia sebagai *foreign direct investment*?

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Ini ialah pendapatan secara langsung dan *direct selling*.

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow):

Direct selling yang memberi manfaat kepada rakyat kepada negeri ini dalam kemajuan ke arah pelan pembangunan Pulau Pinang sebab perindustrian juga ada *direct investment* kerana Bayan Lepas sebentar tadi mempersoalkan sama ada apa yang disebutkan tadi membawa manfaat kepada rakyat. Jadi saya ingin bertanya, sama ada sama atau tidak *foreign direct investment* perindustrian?

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Ini perbelanjaan dari luar negara tetapi ini membawa lebih pendapatan kepada rakyat kita, ini yang sangat penting. Berkenaan dengan *foreign investment*, saya berharap pada masa ini kita boleh menjemput pihak-pihak luar yang boleh menubuhkan projek-projek atau produk-produk pelancongan baru di negeri kita contohnya *Team Park* di Batu Kawan, atau *cable car* dan juga kalau kita boleh mendapat... (gangguan).

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow):

Penjelasan, Tuan Speaker semua Ahli EXCO yang menjawab semua projek besar pergi ke Batu Kawan, jadi saya di kawasan Padang Kota sudah habis dan tidak ada orang Tuan Speaker? Ini tidak adil semua, Bayan Lepas semua sudah terlepas dan tidak perlu cakap di sini.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Minta jalan, saya setuju apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Batu Uban, bawa ke Batu Kawan, bawa ke Seberang Perai. Di Pulau ini sudah terlalu banyak dan telah menjadi sesak dan bawa juga ke Seberang Perai pula, kerana Seberang Perai memerlukan projek-projek sebegini supaya dapat membangunkan dan seimbang dengan Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Tuan Speaker, jangan bimbang, Padang Kota, Pengkalan Kota Kerajaan Negeri ada satu rancangan yang baik iaitu kita berharap kita boleh dapat masuk ke dalam senarai warisan yang dikeluarkan oleh *United Nation*.

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow):

Tuan Speaker, projek dibawa ke Batu Kawan, senarai dimasukkan di dalam senarai, apa yang kita dapat dalam senarai?

Tuan Speaker:

Ada.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Tuan Speaker, Ahli Kawasan Padang Kota mesti mendapat lebih latihan berkenaan dengan warisan, oleh kerana tidak boleh dinafikan kalau kita berjaya dapat dalam senarai UNESCO, kita boleh dapat lebih ramai pelawat ke Pulau Pinang. Kita telah diberitahu sepanjang 5 tahun, kita boleh dapat empat kali ganda tambahan.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Y.B. Encik Law Heng Kiang):

Yang Berhormat Batu Uban, sebentar tadi mengatakan kadar penginapan hotel di pantai telah menurun 14% betul?. Mengikut laporan di surat khabar di Kuala Lumpur iaitu umpamanya di Klang Valley, kadar penginapan hotel menurun 25% dan merugikan RM2.2 juta. Saya hendak mengetahui di Pulau Pinang berapa kerugian telah dialami?

Saya difahamkan penginapan hotel di Pulau Pinang telah menurun sebanyak 46% kadar penginapan, bukan turun kadar *occupancy rate* hanya 46%, selepas Amerika Syarikat menyerang Afghanistan dalam bulan ini.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Tuan Speaker, saya telah menerangkan berkenaan perkara ini, sekarang selepas 911 kita tidak boleh merasakan kesan itu serta merta.

Oleh kerana sebahagian besar para pelancong telah membayar depositnya dan dia mesti datang oleh kerana kontrak telah ditandatangani, tetapi untuk musim dingin ini, bulan Oktober, November, Disember kita boleh mengetahui dan kita telah diberitahu oleh para perhotelan banyak kontrak itu telah dibatalkan. Sekarang saya boleh melaporkan ialah angka-angka yang baru datang dari *consultant* kita untuk bulan September, oleh kerana bulan Oktober kita belum dapat lagi tetapi ini ialah satu angka yang kita mesti *monitor* dan saya sudah mencadangkan apakah yang dibuat oleh kerajaan negeri bersama-sama pihak swasta dan kita sudah dapat bantuan daripada kerajaan pusat menolong kita membuat pengiklanan, ke negara-negara di rantau dan tetapi saya mempunyai keyakinan kalau kita semua bekerja kuat dan sekarang mereka takut menaiki kapal terbang ini satu, ke dua pandangan mereka berkenaan orang Islam sekarang disalah faham oleh sebahagian besar penduduk-penduduk di negara barat, satu contoh ialah bin Laden. Sekarang semua orang yang bernama bin Laden dia mendapat 100% *check* di *Airport*, *complaint* ini daripada kawan-kawan kita, bin Laden sebenarnya bukan bin Laden, orang itu ialah Osama bin Laden orang itu bapanya dan keluarganya.

Ini hendaklah memberitahu kepada agen-agen pelancongan dan bawa mereka ke negara kita menunjukkan kepada mereka kita tidak ada demonstrasi yang besar atau apa-apa pun di Pulau Pinang. Lagi satu sangat penting kalau kita semua boleh memainkan peranan sendiri dan lebih elok kalau kita boleh menyokong besar cuti-cuti Malaysia dan pergi ke destinasi-destinasi Malaysia semasa cuti sekolah ini, perkara ini adalah baik. Saya telah memberitahu kepada Ahli Kawasan Batu Lancang ialah untuk bulan September apa yang kita dapat ialah penginapan kadar penginapan di hotel, di Beach Hotel dalam bulan September di tahun 2000 kita mendapat 68.9% tetapi di 2001 turun ke 55.2% ini di hotel-hotel pantai.

Di Hotel bandar raya 1% sahaja, 55.3% turun ke 54.6% ini menunjukkan peniaga-peniaga atau domestik para pelancong tidak ada kesan. Ini untuk bulan September dan saya belum lagi mendapat bagi bulan Oktober. Sekiranya Ahli Kawasan Batu Lancang berminat, saya boleh menghantarkan angka bulan Oktober kepada Yang Berhormat. Kerugian hotel tidak diberitahu kerana ini sangat sulit.

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow):

Penjelasan, saya rasa ini tidak sulit kerana di Kuala Lumpur Hotel Association boleh mengumumkan mengalami kerugian RM2.2 juta, saya harap di Pulau Pinang pun boleh membuat seperti itu juga dan saya difahamkan mereka fokus dalam bulan ini dan seterusnya kadar penginapan akan turun kurang daripada 40%.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Tuan Speaker, saya tidak boleh memberi, tetapi apa yang mesti kita buat di Pulau Pinang ialah kita mesti berkerja kuat dan kalau boleh kita mesti memberitahu kepada agen-agen pelancongan kita di beberapa negara yang selalu menyokong Pulau Pinang, contohnya di Australia, Saudi Arabia dan di lain-lain United Kingdom dan di Jepun.

Oleh kerana kita tahu sekarang ini musim dingin, mereka mesti datang ke kawasan tropika dan kawasan ini. Kita tidak mahu membuang masa dan duduk berdiam diri sahaja, perkara itu kita tidak boleh buat. Kita mesti menjalankan dan bersama-sama dengan pihak swasta, kita mesti menolong mereka lebih agresif dalam promosi dan pemasaran.

Mereka mesti datang ke kawasan tropika so ini kita tidak mahu membuang masa dan duduk diam-diam sahaja, itu kita tidak boleh buat. Kita mesti menjalankan *management crisis* bersama-sama dengan pihak swasta, kita mesti menolong mereka untuk lebih agresif dalam promosi dan pemasaran. Tuan Speaker, beberapa Ahli Berhormat pun sebahagian besar membangkitkan isu-isu mengenai penyertaan bumiputera dalam sektor pelancongan.

Tuan Speaker, kerajaan negeri sentiasa prihatin dan penting untuk melibatkan golongan bumiputera dalam industri pelancongan. Oleh yang demikian memang adalah sebahagian daripada rancangan strategik kita dalam PSDP2 untuk menambahkan lagi penglibatan golongan bumiputera serta mencari jalan perkembangan aktiviti-aktiviti mereka dalam bidang ini. Industri pelancongan melibatkan aktiviti-aktiviti pemasaran dan promosi selain daripada pembangunan produk-produk pelancongan. Sungguhpun banyak lesen-lesen telahpun dikeluarkan kepada agensi-agensi pelancongan bumiputera tidak dapat dinafikan

bahawa kebanyakan daripada agensi-agensi ini lebih berminat untuk menjalankan aktiviti-aktiviti penjualan tiket daripada kerja-kerja pemasaran dan promosi untuk pelancong-pelancong, walau bagaimanapun saya yakin bahawa dengan adanya di peringkat negeri beberapa badan telah ditubuhkan yang mempunyai bahagian pelancongan di peringkat negeri dan diperingkat swasta. Beberapa badan bumiputera ini pertama JKP atau Jawatankuasa Pemandu Penyertaan Bumiputera di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri, dan juga Jawatankuasa Teras Pelancongan Bumiputera di bawah Y.Bhg. Dato' Syed Mohamed Aidid, juga Jawatankuasa Pembangunan Usahawan Bumiputera di bawah Ahli EXCO merangkap Ahli Kawasan Sungai Acheh disamping itu Dewan Perniagaan Melayu di bawah Dato' Seri Rahman Mydin dan Dewan Perniagaan Melayu Islam di bawah Dato' Yusoff Latif, Perdanika di bawah Dato' Waris, Yayasan Bumiputera dan juga PERDA yang di Pengerusikan oleh Ahli Kawasan Bertam. Saya telah diberitahu keseluruhan badan-badan bumiputera ini telah menjalankan program dan melatih buat latihan, program latihan pada agensi-agensi bumiputera dan juga golongan-golongan bumiputera yang berminat masuk ke industri pelancongan.

Tuan Speaker, juga dinafikan bahawa bidang pelancongan merupakan satu bidang yang mempunyai tahap daya saing yang amat tinggi namun kita dapat menyaksikan pewujudan agensi-agensi bumiputera yang lebih semasa pasaran pelancongan dunia seperti pasaran pelancongan Arab di Dubai, sudah ramai daripada mereka telahpun mula menerokai di dalam pasaran-pasaran tertentu seperti mengaturkan Umrah serta mewujudkan perhubungan dengan pemborong-pemborong pelancongan di Mesir, Lebanon, Arab Saudi dan *United Arab Emirate*. Serangan pengganas dan peperangan di Afganistan baru-baru ini juga telah memberikan peluang kepada kita di Pulau Pinang untuk menarik lebih banyak pelancong-pelancong daripada negara di Timur Tengah, memandangkan bahawa Amerika Syarikat dan Eropah kini tidak begitu sesuai lagi untuk lawatan mereka. Ini juga akan bantu mempromosikan pelancongan pendidikan untuk sekolah-sekolah dan institusi-institusi pendidikan kita yang menggunakan Bahasa Inggeris sebagai bahasa pengantara dan mempunyai perhubungan berkembar dengan universiti-universiti di United Kingdom, Amerika Syarikat dan Australia. Timur Tengah akan menjadi satu kawasan latihan yang amat baik untuk pengusaha-pengusaha bumiputera kita supaya mereka dapat memperolehi latihan secara *hand-on* bidang pemasaran dan promosi. Tuan Speaker, kerajaan negeri selalu sedar bahawa adalah perlu untuk mengagihkan secara minima 30% untuk golongan bumiputera dalam bidang pembangunan produk-produk pelancongan yang baru. Ada juga kes-kes tertentu di mana kerajaan negeri telahpun menggalakkan penyertaan 100% sebagai contoh projek Hotel 1926.

Pembangunan produk-produk agro pelancongan akan ditumpukan di kawasan-kawasan luar bandar dan ini sudah tentunya akan melibatkan lebih banyak lagi penyertaan kaum, bumiputera, ini termasuk pembangunan Pulau Aman dan Pulau Gedong yang sesuai untuk pembinaan *chalet*. Kampung Mengkuang Titi untuk program *home stay*, Balik Pulau sebagai periuk buah-buahan dan sebagainya. Di dalam bidang pengangkutan kebanyakan lesen-lesen dikeluarkan dari segi kereta-kereta sewa, bas-bas persiaran teksi dan sebagainya untuk menggalakkan lebih banyak lagi penyertaan golongan bumiputera dalam industri pelancongan. Projek teksi air atau *water taxi* dengan izin atau kapal-kapal mewah yang boleh belajar ulang alik dengan menggunakan selat kita mempunyai potensi pertumbuhan yang besar memandangkan bahawa pelancong-pelancong berpendapat bahawa belayar dengan kapal-kapal mewah adalah satu tarikan yang popular seperti mana yang terdapat di Menam Chao Praya di Bangkok. Saya amat yakin bahawa dengan kerjasama dan bantuan Jawatankuasa Pembangunan Bumiputera, Perda dan lain-lain adalah dijangka penglibatan golongan bumiputera di dalam industri pelancongan Pulau Pinang akan kian bertambah.

Timbalan Speaker:

Ahli Bayan Lepas.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun):

Di sini saya pun bersetuju atas kapal-kapal mewah yang boleh dikatakan satu aspek, satu sektor untuk menarik pelancong ke pulau indah ini. Bolehkah saya tahu apakah kemudahan-kemudahan yang sedang dibuat, setahu saya *Penang Yatch Club* pun telah terbengkalai, *abandon* sedikit atau *delay* sayapun tidak tahu. Dahulu projek di Bayan Bay pun telah *slow down* tetapi saya harap contohnya jika kita akan mempromosikan sektor ini saya rasa kita mesti dengan cepatnya memberi kemudahan ini supaya disiapkan dengan cepat.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Terima kasih, Ahli Kawasan Bayan Lepas atas berkenaan kapal-kapal mewah. Sekarangpun kita akan bermesyuarat dengan satu kumpulan dari Singapura di mana mereka berminat. Mereka akan membawa kapal-kapal besar itu *Super Yards* ke Pulau Pinang dan ini sekarang ada mesyuarat di antara PPSB kerajaan negeri dan pihak berkenaan oleh kerana Weld Quay, Church Peer ada potensi untuk menjadi marina sementara sebelum projek Bayan Bay dijalankan secepatnya. Ini ialah satu langkah yang telah diambil oleh PPSB dengan kerjasama kerajaan negeri dan pihak swasta.

Sekarang berkenaan Yatch Club di Pier ini saya merasa sangat sedih untuk melaporkan tempat itu tidak sesuai untuk dijadikan marina tetapi projek itu dijalankan oleh pihak swasta. Walau bagaimanapun kerajaan negeri memberi banyak sokongan tetapi projek ini tidak berjaya oleh kerana *heavy current* di tempat itu. Apa yang saya katakan sekarang adalah potensi oleh kerana Menam Chao Praya telah memberitahu kepada kita di Sungai Menam Chao Praya kita menyaksikan ramai para pelancong menggunakan kapal mewah ini yang mengadakan hiburan, muzik dan juga tempat makan ini satu potensi, kita boleh mempertimbangkan bagi kepada pihak swasta.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun):

Tuan Speaker, betul selepas itu mungkin pihak swasta akan mencari usaha untuk menerokai sektor ini tetapi untuk kerajaan negeri contohnya dari segi pelan strategik di mana kita akan melihat 10 tahun dalam ini, kita akan buat kajian khasnya contohnya seperti Ahli Batu Uban sentuh Ahli Yatch Club pun tahu tapak yang sesuai. Sayapun tahu dalam bidang ini, saya rasa walaupun kita pulau bukan semua tempat dibina oleh sebab ada aspek-aspek fizikal jadi kita hendak belanja banyak duit untuk buat *protection*. Bukan tidak boleh, boleh tetapi jika industri ini akan diterokai kita mesti mengenalpasti dengan awal tempat-tempat yang sesuai dan rancang sebab jika kita buat marina pun bukan kita sahaja tempat untuk letak bot-bot atau kapal-kapal mewah sahaja tetapi dia mesti ada aktiviti-aktiviti lain untuk menyokong atau *support* industri ini contohnya bot *repair* hotel-hotel tempat makan dia bukan senang dan saya harap kerana ini satu sektor yang penting. Saya rasa ini mesti menjalankan usaha saya dengan cepat untuk mengenalpasti tempat saya rasa ini bukan satu sektor yang atau satu isu yang baru tetapi sudah lama kita bincang isu ini dan saya harap tidak lama lagi kita boleh menjalankan usaha khasnya untuk masa hadapan. Kitapun tidak tahu apa yang akan terjadi kepada pasaran penerbangan kapal terbang mungkin satu haripun tidak ada kapal terbang dan ini pun jadi satu alternatif yang baik kita tidak tahu dari segi apa yang jadi sekarang kemungkinan tidak ada. Roket lagi teruk.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Tuan Speaker, ini berkenaan kapal-kapal mewah sekarangpun kerajaan negeri ada satu rancangan untuk membaiki jeti-jeti dan bina jeti-jeti seperti kemudahan bagi projek ini tetapi lebih banyak projek ini bergantung atas penyertaan pihak swasta dan saya berharap kita boleh menyaksikan kejayaan Bayan Bay kalau projek itu disiapkan dan juga PPSB pun ada satu rancangan besar untuk menjadikan Swettenham Pier sebagai satu *Ocean Terminal* dan mengadakan program untuk Weld Quay. Ini ialah beberapa cadangan yang mesti disiasat dan dipertimbangkan.

Dato' Speaker, jawapan kepada Ahli Kawasan Penanti berkenaan pembangunan kebudayaan iaitu Dondang Sayang atau *Cross Culture*, salah satu daripada tarikan utama Pulau Pinang ialah warisan kebudayaannya dan di Pulau Pinang bukan sahaja kita dapat memaparkan kebudayaan-kebudayaan Melayu, Cina dan India tetapi kita juga mempunyai kebudayaan bercampur seperti peranan Baba Nyonya, peranan mamak dan juga peranan Aceh. Oleh yang demikian persembahan-persembahan seperti Boria, Dondang Sayang dan Bangsawan adalah persembahan-persembahan unik Pulau Pinang. Persembahan-persembahan yang sedemikian rupa menerima bantuan kewangan daripada kerajaan negeri dari segi latihan dan peningkatan kemahiran persembahan. Kerajaan negeri juga menyokong penerbitan-penerbitan yang berkaitan dengan kesenian Pulau Pinang yang unik umpamanya Bangsawan, *A Social and Stylistic History of Popular Malay Opera* oleh Tan Sooi Beng dan kita menyokong apabila kita membeli buku-buku itu yang boleh menjadikan hadiah kepada agen-agen pelancongan yang datang. Bangsawan pun terbitan Pejabat Kebudayaan dan Kesenian Negeri Pulau Pinang dan Pantun Dondang Sayang oleh Encik Abu Bakar bin Jaafar pun mendapat sokongan dari Jawatankuasa Kesenian Pulau Pinang. Kerajaan negeri juga bekerja rapat dengan pelbagai organisasi seperti Persatuan *Penang Straits Chinese* dan Kumpulan-kumpulan Boria dan Bangsawan yang selalu mengambil bahagian semasa perayaan-perayaan yang dianjurkan oleh kerajaan negeri seperti Chap Goh Meh apabila Pantun Dondang Sayang pun dipersembahkan dan Bulan Kebudayaan YTL Pulau Pinang yang diadakan pada bulan Jun setiap tahun, juga semasa Pesta Pulau Pinang kita ada pertandingan kepada golongan-golongan Boria, silat dan lain-lain.

Tuan Speaker, berkenaan dalam bidang muzik ...(gangguan).

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Y.B. Tuan Speaker dan juga Y.B. Batu Uban, saya bimbang mengenai dengan pasukan Dondang Sayang ini kerana kalau kita tidak membina generasi-generasi baru yang akan mengambilalih pasukan Dondang Sayang ini, Baba dan Nyonya yang menganggotai Dondang Sayang ini sudah tua, mereka akan habis begitu sahaja kalau tidak ada pelapis-pelapis yang akan mengambil alih yang berminat dari segi persembahan Dondang-Sayang oleh Baba dan Nyonya. Jadi sepatutnya kalau sekiranya kita inginkan tradisi ini terus-menerus wujud maka kita kena buat sesuatu menentukan ianya dapat dikekalkan. Bukan semua orang boleh buat Dondang Sayang, bukan semua orang boleh. Sekiranya Y.B. Padang Kota cuba hendak jadi anggota Dondang Sayang pun, tidak boleh jadi, dia kena ada terbina dengan sendiri generasi-generasi Baba dan Nyonya yang boleh teruskan tradisi atau kita katakan *cross culture* ini dengan izin, terima kasih.

Terima kasih Ahli Kawasan Penanti, ini oleh kerana Persatuan *Penang Straits Chinese* selalu mereka dapat satu peruntukan tiap-tiap tahun oleh kerajaan negeri lebih baik kalau kita pun boleh menasihatkan mereka menjalankan pertandingan dan ini pun latihan yang boleh disalurkan ke Kelab Pelancongan di sekolah yang sudah ditubuhkan di sekolah-sekolah di Pulau Pinang tetapi untuk para pemuzik Dondang Sayang, kerajaan negeri selalu memberi peluang kepada mereka menyertai acara pelancongan. Kalau kita pergi ke luar negara, kita pun membawa mereka ke luar negara. Ini ialah satu program kebudayaan di mana saya berharap badan-badan berkenaan dan persatuan berkenaan boleh menjalankan lebih banyak acara mereka.

Dalam bidang muzik saya amat gembira untuk memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa Jawatankuasa Kesenian Negeri mendapat sokongan penuh kedua-dua sektor swasta dan kerajaan dalam aspek pembangunan muzik di dalam Negeri Pulau Pinang. Dengan mengambilkira kekayaan kebudayaan kita, kerajaan negeri telahpun mewujudkan orkestra-orkestra seperti berikut:

1. Orkes P. Ramlee Pulau Pinang;
2. Orkes Simfoni dan Korus Pulau Pinang atau PESSOC;
3. Orkes Naad Brahma yang menggunakan alat-alat muzik tradisi India dan
4. Orkes Hua Yue Pulau Pinang yang menggunakan alat-alat muzik tradisi Cina. Keempat-keempat Orkes ini adalah di bawah Jawatankuasa Kesenian dan Kebudayaan Negeri Pulau Pinang dan di samping itu ada Orkes yang dibuat oleh pihak swasta iaitu PSO atau *Penang Symphony Orchestra* dan juga AMU, lain-lain.

Adalah dijangkakan bahawa pada akhir tahun nanti, kita dapat melancarkan PESSBAND kita atau Pancaragam Simfoni Pulau Pinang di peringkat negeri kerana ini boleh memberi peluang kepada pemuzik-pemuzik di peringkat sekolah yang masuk ke band sekolah, selepas mereka menghabiskan persekolahan mereka pun boleh menyertai pessband ini di peringkat negeri.

Tuan Speaker, Pulau Pinang juga telah melancarkan satu program yang dikenali sebagai 'Muzik ke Desa' yang memberi latihan muzik melalui penggunaan alat *violin* ke daerah-daerah. Ini dijalankan dengan kerjasama rapat Jabatan Pendidikan negeri dan kemungkinan besar program ini akan diperkembangkan supaya melibatkan alat-alat muzik lain yang popular seperti angklung, gemilang dan sebagainya. Dalam bidang muzik, kerajaan negeri selalu memberikan keutamaan kepada pemuzik-pemuzik muda kita. Sesiapa yang dapat membantu kita mencungkil dan mempertingkatkan bakat-bakat mereka akan dilantik untuk membuat demikian tidak kira asal keturunan mereka. Dalam bidang sukan, kita pun tidak berasa malu untuk menjemput pelatih-pelatih luar negara. Oleh yang demikian, kerajaan negeri dengan sumber pendapatannya yang terhad akan menggunakan kedua-dua pakar muzik tempatan dan luar negara untuk membantunya dalam pembangunan muzik. Saya amat gembira untuk melaporkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa kesemua orkestra-orkestra kita adalah di dalam keadaan yang baik. Mereka adalah dikendalikan oleh ahli-ahli jawatankuasa yang tidak mempunyai kepentingan peribadi dalam bidang muzik dan pembangunan muzik di dalam Negeri Pulau Pinang.

Tuan Speaker, kerajaan negeri juga mempunyai sikap terbuka dalam hal perlantikan pemuzik-pemuzik tempatan dan luar negara dan kita amat yakin bahawa jawatankuasa-jawatankuasa masing-masing akan membuat cadangan dan syor mereka untuk dibentang dan disokong oleh kerajaan negeri. Objektif kita adalah jelas. Tidak kira apa pun jua keputusan yang diambil, ianya mestilah dibuat untuk kebaikan pemuzik-pemuzik muda kita dan bukan untuk mana-mana kepentingan peribadi dan perseorangan. Jika kita tidak mempunyai guru-guru tempatan yang mahir dalam alat-alat muzik tertentu, kita perlu mengupah guru-guru ini daripada negara-negara lain termasuk Republik Czech, Filipina ataupun lain-lain negara. Pada akhirnya, satu Rancangan Melatih Pelatih atau dengan izin, "*The Training of Trainers Programme*" akan dirancang supaya dapat menggalakkan guru-guru muzik tempatan untuk menguasai alat-alat muzik yang kurang popular.

Tuan Speaker, saya amat gembira untuk memberikan jaminan sekali lagi kepada Y.B. Ahli Kawasan Padang Kota bahawa dengan pewujudan satu kementerian baru untuk wanita dan pembangunan keluarga, program-program dan aktiviti-aktiviti yang berkaitan dengan pembangunan wanita dan keluarga telah dapat disampaikan ke akar umbi melalui Pusat Khidmat Wanita di peringkat daerah. Bersama-sama dengan bantuan daripada tabung kerajaan negeri dan pusat, pusat-pusat khidmat ini telah menjadi pusat nadi untuk mengelolakan segala program-program dan aktiviti-aktiviti untuk wanita di kedua-dua badan-badan kerajaan dan badan-badan bukan kerajaan serta wanita di kedua-dua kawasan bandar dan luar bandar.

Di sini, saya ingin merakamkan terima kasih saya kepada pemimpin-pemimpin wanita kita di peringkat negeri di kedua-dua sektor swasta dan awam. Polisi Hal-Ehwal Wanita atau HAWA adalah untuk mewujudkan peluang dan bukannya hanya sekadar menghulurkan bantuan semata-mata supaya kaum wanita kita boleh berdikari apabila mereka diberikan peluang memperolehi ilmu pengetahuan ICT dan kemahiran yang akan membolehkan mereka menghadapi cabaran-cabaran era yang baru. Terima kasih juga kepada Y.A.B. Perdana Menteri kita yang dikasihi yang telah baru-baru ini memberikan peruntukan yang lebih besar untuk wanita dan pembangunan keluarga selain daripada terus mengambil tindakan menggubal undang-undang dan akta-akta sedia ada yang masih berdiskriminasi terhadap wanita.

Perubahan baru yang membolehkan balu menerima wang pencen apabila mereka kahwin semula adalah adil kerana tidak patut untuk suami baru mereka menanggung segala tanggungjawab dalam menjaga anak-anak tirinya mungkin juga ada keperluan untuk HAWA melatih balu-balu kita supaya tidak sewenang-wenangnya memberikan pencen mereka kepada suami-suami baru yang tidak bertanggungjawab, tetapi saya berpendapat kes-kes seperti ini bukan banyak sangat. HAWA Pulau Pinang akan melipat gandakan usaha mendesak supaya perubahan-perubahan seumpama ini boleh dibuat kepada undang-undang Imigresen dan pekerja kita. Pada masa ini yang tidak memberikan layanan adil kepada golongan wanita.

Ahli-ahli parti pembangkang mesti sedar bahawa golongan wanita mendukung setengah langit iaitu dengan izin *women hold up half the sky* dan tiada mana-mana parti politik di dalam negara kita boleh membasmi dan menghapuskan hak-hak wanita di dalam negara kita. Pembangunan kedua-dua negeri dan negara adalah tanggungjawab bersama kedua-dua golongan lelaki dan wanita. Mari kita ketepikan soal politik dan bersatu padu dalam pendirian kita.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Tuan Speaker, saya minta penjelasan sedikit, daripada Ahli Kawasan Batu Uban.

Tuan Speaker:

Penjelasan, Ahli Kawasan Batu Uban.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Saya tidak begitu faham sebentar tadi, yang menyeru pihak pembangkang dan apakah masalahnya itu? Masalah apa yang meminta pembangkang? Mengajak bersama tidak mengapa, akan tetapi ada menyentuh sedikit yang mengatakan mengenai soal wanita?

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Tuan Speaker, apa yang saya buat kenyataan ini oleh kerana kita pun tahu, dan saya tidak mengatakan yang dibuat di negeri ini, tetapi kita pun mengetahui ada dasar yang dikeluarkan oleh kerajaan negeri yang lain. Kalau seorang wanita cantik dia tidak ada peluang kerja dalam Kerajaan, sebagai pekerja kerajaan oleh kerana kecantikannya menjadi satu *obstacle* dan... (gangguan).

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Tuan Speaker, Yang Berhormat minta laluan. Saya rasa faham itu. Itu adalah satu kesilapan dan juga salah faham, yang sebenarnya apa yang berlaku ialah nasihat bukan ada satu undang-undang dan peraturan, kalau kita kata kerajaan ataupun di mana dan saya terang-terang saya sebut sama ada di Terengganu ataupun Kelantan. Tidak ada satu peraturan yang berdasar kepada peraturan JPA, Jabatan Perkhidmatan Awam yang melarang mana-mana pihak mengambil pekerja mengikut rupa paras ataupun mengikut kriteria yang telah ditetapkan.

Saya hendak memberikan satu contoh kepada Yang Berhormat Batu Uban, sebenarnya pencen yang berterusan kepada balu-balu adalah pada permulaannya manifesto Barisan Alternatif tetapi kita ucapkan terima kasih kalau Kerajaan Barisan Nasional mengambil manifesto dijadikan ataupun diluluskan untuk semua balu-balu dan kaum wanita.

Ahli Kawasan Batu Uban (Y.B. Dato' Kee Phaik Cheen):

Tuan Speaker, pencen ini kepada balu-balu bukan sahaja dibangkitkan oleh Barisan Alternatif. Rayuan kita pun dari Barisan Nasional, pun ada dalam manifesto...(gangguan).

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Barisan Nasional tidak ada itu, manifesto itu ada dalam Barisan Alternatif.

Tuan Speaker, kita di Barisan Nasional tidak perlu memberi manifesto kepada Kerajaan Barisan Nasional, apa yang kita buat ialah kita hantar kertas kerja kita dan kita juga ada mesyuarat di antara organisasi-organisasi wanita dan pihak wanita Barisan Nasional dengan Y.A.B. Perdana Menteri. Ini tidak boleh dinafikan, tindakan ini selalu dibuat. Baiklah kalau pihak lain membuat memorandum, tetapi Barisan Alternatif tidak boleh kata dia buat manifesto sekarang dapat, ini tidak adil, kerana perjuangan ini kita telah memulakan lebih dan sebelum Barisan Alternatif ditubuhkan.

Tuan Speaker, kesimpulan, PSDP2 meletakkan asas untuk pembangunan Pulau Pinang untuk 10 tahun yang akan datang. Visi kita adalah jelas untuk mencapai status negeri yang maju sepenuhnya menjelang tahun 2010 dengan k-ekonomi yang berdayasaing, kualiti hidup dan alam sekitar yang tinggi, kebudayaan yang segar dan masyarakat yang bersatu-padu, harmoni dan penyayang, berasaskan kepada prinsip-prinsip kemampuan, keadilan sosial dan urus-tadbir yang baik atau *good governance*.

Visi ini boleh dicapai dengan berjayanya dengan bantuan, sokongan dan kerjasama rapat Kerajaan Pusat, Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan, agensi-agensi Kerajaan dan sektor swasta. Pegawai-pegawai dan kakitangan-kakitangan kerajaan memainkan peranan yang penting dan mesti terus bersikap proaktif dan pragmatif. Marilah kita semua teruskan dengan perolehan ilmu-ilmu pengetahuan dan kemahiran untuk menghadapi cabaran-cabaran meletakkan Pulau Pinang sebagai sebuah negeri yang maju. PSDP2 telah memberikan kita satu sasaran dan menunjukkan jalan kepada kita. Terpujanglah kepada kita untuk mencapainya.

Tuan Speaker, saya mohon menyokong. Terima kasih.

Timbalan Speaker:

Terima kasih, Ahli Kawasan Batu Uban. Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan ditangguhkan sehingga jam 9.30 pagi esok 26 Oktober 2001.

Dewan ditangguhkan pada jam 6.15 petang.